

XVI–XVII. SZÁZADI
LATIN–MAGYAR–NÉMET
PALEOGRÁFIAI SZÖVEGGYŰJTEMÉNY

Összeállította

Tóth Péter (latin)

Bessenyei József (magyar)

Horváth Zita és Tringli István (német)

A német források gyűjtésében részt vett: Tózsza Rigó Attila

Szerkesztette

Horváth Zita és Tóth Péter

Lektorálta

Almási Tibor és Makk Ferenc

ELŐSZÓ

A tankönyv (szöveggyűjtemény) a történelem szakosok és még inkább a történelem alapszakon belül indítandó levéltár szakirányosok számára készült. Mind a történetészek, mind a levéltárosok munkájához nélkülözhetetlen a primér források elméleti és gyakorlati ismerete, amihez alapvető fontosságú, hogy az iratok nyelvében és a paleográfiai ismeretekben jártasak legyenek. Ez utóbbihoz tankönyv nem létezik. Igaz ugyan, hogy az 1980-as években a Magyar Országos Levéltár megjelentetett egy latin és egy német paleográfiai szöveggyűjteményt, de egyrészt mára ez már elavult, másrészt hozzáférhetetlen. A Miskolci Egyetem Magyar Középkori, Kora Újkori és a Történelem Segéttudományai Tanszéke 1996-ban kiadott már egy latin-német-magyar paleográfiai szöveggyűjteményt, amely az elmúlt években a Miskolci Egyetem történelem szakos és a textológiai specializációban részt vevő hallgatói, illetve PhD-hallgatók számára nélkülözhetetlenné vált. (Tóth Péter – Tringli István – Bessenyei József: Latin – német – magyar paleográfiai szöveggyűjtemény. Miskolc, 1996.) A kiadvány 2005-ben újra megjelent a felmerülő hallgatói igények miatt. Kiadványunk nem ennek a könyvnek az újrakiadása, hanem egy annál bővebb és az új képzés (levéltár szakirány) igényeit talán jobban kielégítő kötet. A külföldi ilyen jellegű kiadványok viszont a magyarországi viszonyokra nem adaptálhatók.

Miután az országos, a területi és a szaklevéltárakban a kora újkortól jelentkeznek tömegesen a források, ezért ezzel a korszakkal foglalkozik a kötet, hiszen erre a későbbi korszakok is szervesen ráépülhetnek. Mivel a cél az, hogy a hallgatókat elméleti, de főleg gyakorlati szempontból megismertessük az iratokkal, a kötet az alábbi szempontok szerint készült:

A kiválogatott iratok korszaka a XVI–XVII. század. A korszak kiválasztását a fentebbi szempontok indokolják.

Az iratok nyelve: a korszakban a latin mellett megjelenik a magyar és a német nyelvű írásbeliség is, ennek megfelelően a munka három részből áll. A sorrend a kora újkori iratok nyelvi elterjedését mutatja, értelemszerűen a források zömének a nyelve latin, de ekkor már jelentős a magyar nyelvű írásbeliség is. A XVI. században a magyarországi német nyelvű írásbeliségben nagy változás következett be. A középkorban csak a német nyelvű városok, és a nagyobb települési tömbben élő német nyelvű közösségek körében (pl. erdélyi, szepesi szászok) folyt rendszeres német írásbeliség. Ez az írásbeliség a XVI–XVII. században folytatódott, a meglévő műfajok, pl. a városkönyvek tovább fejlődtek, specializálódtak és új irattípusok jelentek meg. E városi írásbeliségre a szöveggyűjteményben Krapinából, Pozsonyból, Sopronból, Besztercebányáról, Korponáról, Rozsnyóból válogattunk anyagokat. A hivatali írásbeliség fejlődésével a német nyelvű falusi közösségek is kialakították a maguk német írásbeliségét, erre a Sopron megyei Balfról találunk példát. Az igazi újdonságot azonban a német nyelv megjelenése a központi kormányzerveknél jelentette. Eddig itt kizárólag a latin nyelvet használták, ennek dominanciája továbbra is megmaradt, két területen: a hadügyi és a pénzügyi igazgatásban azonban megjelent mellette a német is. Míg az eddigi németiség vagy

a Magyarországgal szomszédos délnémet nyelvfejlődés útján haladt, vagy – mint az erdélyi szászoknál – folytatta saját nyelvi életét, addig ebben a körben a német nyelvterület legkülönbözőbb pontjairól érkeztek írások, akik magukkal hozták saját jogi fogalmaikat, német nyelvhasználatukat, írásképi sajátosságaikat. A szöveggyűjteményben a kanizsai és a szebeni katonák elszámolásai, a kamara által készített urbáriumokban és a becsükben találunk erre példákat.

A kötet felépítése: az alább részletezendő szempontok szerint kiválogatott iratokról digitális másolatot készítettünk. Ezután az iratokat betűhív formában átírtuk, az eredeti digitális másolat (fénykép) és átírata egymással szemközti oldalon elhelyezve került a kötetbe, mivel ez biztosítja a legmegfelelőbb a tankönyvszerű használhatóságot.

Az iratválogatás szempontjai: arra törekedtünk, hogy a hallgatók lehetőleg minden olyan intézménnyel találkozzanak, amelyek a későbbi gyakorlat szempontjából fontos iratokat bocsátottak ki. Ennek megfelelően a következő intézmények irataiból válogattunk: királyi kancellária, erdélyi fejedelmi kancellária, udvari kamara, magyar kamara, hiteleshely, vármegye, város (mezőváros), egyház, magánszemély. A fenti intézmények által kibocsátott iratok közül a következő iratfajtákra kellett különös tekintettel lennünk: kiváltságlevél vagy adománylevél, örökvallás, jegyzőkönyv, királyi könyv, missilis, urbárium, összeírás, városkönyv, számadáskönyv, nyugta stb.

* * *

Ami a latin nyelvű szövegeket illet, bár nem szokás a modern forráskiadványokban, ebben a szöveggyűjteményben mégis igyekeztünk megtartani az eredeti központosítást, illetve a kis- és nagybetűket – jóllehet ez utóbbiak esetében sokszor nagyon nehéz különbséget tenni, ráadásul jelölni kellett volna némely betű esetében a szókezdő kisbetűket is, amelyek gyakran állnak nagybetűk helyett. A formulákkal zsúfolt középkori és újkori latin szövegekre – különösen, ha igénytelenebb alkalmakkor készülnek – nagyon jellemző a sok rövidítés; ezeket ugyan a modern forráskiadványok fel szokták oldani, mi azonban most eltekintettünk ettől és a nem kiírt betűket vagy betűcsoportokat felső indexbe tettük, hiszen kiadványunk egyik fontos célja éppen a rövidítések bemutatása.

* * *

A XVI–XVII. századi német nyelvű szövegek kiadásánál manapság két elvet követnek a kutatók: a jelhű és a hangzóhű átírást. Jelhű átírásnak nevezzük azt, amikor a szövegben előforduló minden jelet a nyomtatásban is visszaadjuk, ezt csak a legkorábbi német nyelvemlékeknél alkalmazzák, a magyarországi német szövegek feldolgozásánál nem jön számításba. A betűhű átírás a szövegben meglévő betűjelöléseket adja vissza mai központosítással. Mi ezt a módszert követtük. A legfontosabb átírási szabályzatokat lásd alább.

* * *

A magyar nyelvű szövegek közreadásának legfontosabb szempontja az volt, hogy a jegyzet használóját a lehető legtöbb fajta írással megismertessük. Mivel a XV. századi és a XVI. század első felében keletkezett iratokról viszonylag sok és jó minőségű facsimilét is tartalmazó kiadvány látott napvilágot az elmúlt évtizedekben, ezért válogatásunk elsősorban a XVI. század második felére és a XVII. századra terjed ki. A forrásokat betűhív átiratban közöljük, kivéve, amelyek mellékjeleit nem reprodukálhattuk. Minden rövidítést külön jelölés nélkül feloldottunk, a sorok tagolódását megtartottuk. Az eredeti központosítást, valamint a kis- és nagybetűket ugyancsak megtartottuk.

* * *

Legfontosabb átírási szabályzatok:

Részletes utasítás az újkori történeti források kiadására. Századok 1919-1920. pótfüzet

Grundsätze für die äußere Textgestaltung bei der Herausgabe von Quellen zur neueren Geschichte. Angenommen von der Konferenz der landesgeschichtlichen Publikationsinstitute in Halle am 22. April 1930.

Benda Kálmán: A Magyar Országgyűlési Emlékek sorozat 1607-1790 közti részének szerkesztési és forrásközlési szabályzata. Századok, 1974.

Mollay Károly: Irányelvek a soproni német források kiadásához. In: Mollay Károly: Első telekkönyv. Erstes Grundbuch (1480-1553) Sopron, 1993.

Paul Arnold Grun: Schlüssel zu alten und neuen Abkürzungen. Wörterbuch lateinischer und deutscher Abkürzungen des späten Mittelalters und der Neuzeit mit historischer und systematischer Einführung für Archivbenutzer, Studierende, Heimat- und Familienforscher ua. reprint 1966. Limburg an der Lahn (Grundriß der Genealogie 6)

Baraczka István két tanulmánya: Néhány XVII. század végi városi számadáskönyvünk írása Levéltári Közlemények 33 (1962) és A hazai pénzrendszerek és pénzek története Levéltári Közlemények 36 (1965).

Jürgen Römer Geschichte der Kürzungen. Abbréviaturen in deutschsprachigen Texten des Mittelalters und der Frühen Neuzeit (Göppinger Arbeiten zur Germanistik 645) Göppingen 1997.

Maximilianus Secundus, dei gratia Romanorum et Bohemiarum Rex, Archidux Austriae, Dux
 Burgundiae, etc. Egregio Amice et huiusmodi Militi Agrico, salutem et gratiam. Expositum
 est Nobis in personis Nihilum, Nicolaj, Marci, Antonij, Benetij, Simonis et Matthei de
 Otbrochok, necnon Thome Fortis, Andrea Astaroke, Ambrosij Gergel, et Petri Fortis, de eade
 Otbrochok, qualiter tu certa quadam ipsorum bona et Jura possessione ab eis violenter
 contra omnem Juris processum occupas, ipsaq; ab illorum possessione, nimirum quod violenter
 pro eis, damno et prejudicio eorum, gravi et manifesto. Supplicantes Nobis humiliter
 quatinus ipsis hac in re gratias providere dignaremur. Quorum supplicatione clementer
 exaudite, cum nemo homo et Jurebus suis Justis privari debeat, Idcirco mandamus et nichilo
 minus auctoritate Sacrae Caesaris et Regie Majestatis, domini et genitoris Nostri observari
 tibi firmiter committimus et mandamus, quatinus acceptis presentibus, et premissa sic ut
 praefertur stantibus et se habent, praefatis exponentibus, bona ab eisdem violenter, ut dictum
 est occupata, reddere et restituere, nequid ipsis amplius, in illis violentia et potencia medi-
 ante turbare, sed si quid Juris in illis tibi habere pretendas, et solito et consueto Jure Regni
 processu requirere debeat. Secus. Presentibus perlectis exhiberi reseratis. Datum
 Viennae Vigesima Nona M^o Millesimo quingentesimo, Sexta Idibus Junii.

MAGYAR KANCELLÁRIA: MIKSA PARANCSLEVELE
(1563)¹

Maximilianus Secundus Dei gratia Romanorum et Bohemiae Rex, Archidux Austriae, Dux Burgundiae etc^{etera} Egregio Andreae de Beye Militi Agrien^{si} salutem et gratiam. Expositum est Nobis in personis Nobilium Nicolaj, Marci, Anthonij, Demetrij, Simonis et Mathiae De Otrochok, necnon Thomae Foris, Andreae Andorko, Ambrosij Gergel, et Petri Foris de eade^m Othrochok, Qualiter tu certa quaedam ipsorum bona et Jura possessionaria ab eis violenter citra omnem Juris processum occupasses, ipsosque ab illorum possessione nunc quoq^{ue} violenter p[...]es, damno et preiudicio eorum gravi et manifesto. Supplicantes Nobis humilime, quatinus ipsis hac in re gratiose providere dignaremur. Quorum supplicatione clemeⁿter exaudita, Quum nemo bonis et Juribus suis Justis priuari debeat, Te hortamur et nichilominus autoritate Sacrae Caesareae et Regiae Maiestatis, Domini et genitoris Nostrj observan^{dissi}mi tibi firmiter committimus et mandamus, Quatinus acceptis praesentibus et premissis sic vt praefertur stantibus et se haben^{tibus}, praefatis exponentibus, bona ab eisdem violenter, ut dictum est occupata, reddere et restituere, neque ipsos amplius in illis violentia et potencia mediante turbare, Sed si quid Juris in illis te habere praetendis, et solito et consueto Juris Regni processu requirere debeas. Se[...]turus. Praesentibus perlectis exhiben^{tibus} restituitis. Datu^m Viennaе Vigesima Nona M[...] Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Tertio.
Maximilianus

---

¹ Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Levéltár, Acta judicialia non prothocollata, XXI. 1. 1.

ERDÉLYI KANCELLÁRIA: NEMESSÉGADOMÁNYOZÁS
(1581)²

Nobilitatis Thomae Ispan

Nos Christophorus Bathori de Somlio Waiuoda Transsilvanie
et Siculorum Comes et cetera Memorie commendamus tenore presentium signifi-
ficantes quibus expedit Vniuersis Quod Nos cum ad nonnullorum
dominorum Consiliariorum Nostrorum nobis propterea factam Inter-
cessionem Tum vero attentis et Consideratis fidelitate et fidelibus
Seruitijs Nobilis Thomę Ispan in possessione Sofalwa
commorantis quae ipse in primis huic regno Transsilvanie principibusque
eius predecessoribus nostris ac nobis quoque pro locorum et
temporum varietate exhibuit et impendit, ac in futurum quoque
exhibiturum et impensum est. Cum igitur ob hoc tum vero ex gratia
nostra speciali qua quoslibet virtutum studiosos prosequi
solemus, praesertim cum Intelligamus eundem Thomam Ispan
etiam antea fuisse nobilitatum Sed Superioribus disturbiorum
temporibus litteras huiusmodi nobilitatione ab eo
deperditas esse, Eundem itaque Thomam Ispan Nec non
heredes et posteritates ipsius vtriusque sexus vniuersas
ex statu plebeo et ignobili eximentium ac in caetum et numerum denuo et ex Nouo
In numerum verorum regni Transsilvanie Nobilium annumerandum
aggregandum et ascribendum atque Nobilitandum duximus prout
annumeramus, aggregamus ascribimus et Nobilitamus presentium
per vigorem decernentes expresse, vt idem Thomas Ispan
heredesque et posteritates ipsius vtriusque Sexus vniuersae
a modo deinceps pro veris et Indubitate Nobilibus habeantur
et reputentur, Omnibusque illis honoribus, gratijs privilegijs
Indultis libertatibus prerogatiuis et Immunitatibus, quibus coeteri
Veri et nati nobiles regni Transsilvanie quomodolibet de Jure vel
consuetudine vtuntur, fruuntur et gaudent, vti frui et gaudere
possint atque valeant. In cuius rei memoria firmitateque perpetuam
praesentes litteras nostras Autentici Sigilli nostri munimine roboratas
Memorato Thomę Ispan ipsiusque heredibus et posteritatibus vtriusque
Sexus vniuersis dantes duximus et concedentes. Datum Albae
Juliae, Nona die Martij Anno dominij Millesimo Quingentesimo octogesimo primo.

² Magyar Országos Levéltár, F. 1. (a Gyulafehérvári Káptalan Országos Levéltára), Libri regii I. kötet.

Rexia decia grandia
 missa Rexate,
 Redijt dominus Orator de Echa cum Reine dno
 Ego Vespemey Chyancario Regni cum qto noy
 pauca tractant de proventibus Regni colligendis
 tribuendis de statu et modo curie et modo seruanda in
 consuetudine tam hysarum qd armerorum et eciam
 banorum finiturum ubi dedit numerum proventuum
 ordinariorum et soluos castorum finiturum et bregne

Proventus ordinarij Regie Maestrie

Tricesime Anden. alben. Posonij cussinij et Regni belanome ad b. mud. fact.	℥ xxxij
Census libecorum civitatis facit p. annu.	℥ ij
Demps civitatibus exenctis n. m. fact.	
Dupa bapomij Transfueri simul cu. censu santi agarum mud. fact.	℥ xxxij
Vigesima et quinquagesima Transfueri fact.	℥ vij
Centum Albenij fact.	℥ ij
Regusij soluentur	℥ ij
Lucorum camere Regie qto fact. ad b. mud.	℥ ij
In belanoma n. y. fact.	℥ ij
Summa fact.	℥ lxxxvij
Soluos castorum finiturum ad Margary dantur	℥ xxxij
Dno Wou. wode Transfueri	℥ vij
Dno Gouernij Sabantur	℥ ij

LENGYEL KANCELLÁRIA: KÖVETI KÖNYV
(1523)³

Feria tertia exaudita
missa Rorate

Redȳt dominus Orator de Ec^{cl}esia cum R^ev^{erendissi}mo d^{omi}no
Ep^{iscop}o VespremiensⁱThezaurario Regni cum quo non
pauca tractavit de prouentibus Regni colligen^{dis} et dis-
tribuendis, de statu et nu^{mer}o curie et modo seruandi in
confinibus tam husaroru^m, q^{uam} armigeroru^m et eciam
banorum finitimorum, vbi dedit numerum prouentuu^m
ordinariorum et solucio^{nis} castrorum finitimorum vt seq^{ui}tur

Prouentus ordinarij Regie Maiestat^{is}

Tricesime Buden ^{sis} , alben ^{sis} , Posonien ^{sis} , cassovien ^{sis} et Regni Scaluonie ad s ^{um} m ^u m facit fl ^{orenos}	xxviiij ^M
Census liberarum ciuitatu ^m facit p ^{er} annu ^m demptis ciuitatibus exemptis et inscript ^{is} fl ^{orenos}	vj ^M
Taxa Saxonum Transs ^{ilua} nen ^{sium} simul cu ^m censu Sancti Martini e ^{or} und ^{em} faciunt fl ^{orenos}	xxij ^M
Vigesima et Quinquagesima Transs ^{ilva} nen ^{sium} facit fl ^{orenos}	iiij ^M
Cementu ^m Cibinien ^{sium} facit florenos	v ^M
Ragusien ^{ses} soluuntur fl ^{orenos}	v ^C
Lucrum camere Regie M ^{aiesta} tis facit ad s ^{um} m ^u m fl ^{orenos}	xx ^M
In Sclauonia vix facit fl ^{orenos}	iiij ^M
Sum ^m a facit fl ^{orenos}	lxxxviiij ^M
Soluciones castrorum finitimu ^m ad Jayczam dantur fl ^{orenos}	xxiiij ^M
D ^{omi} no Woꝝewode Transs ^{ilua} nen ^{si} fl ^{orenos}	viiij ^M
Banis Zewrenien ^{sibus} dabantur fl ^{orenos}	vj ^M

³ Archiwum Głowne Akt Dawnych, Warszawa, Libri Legationum, tom. XXII. 135. p.

Totus est Comitatus
 principatus p. Cassanin
 p. v. oppid. Nuggis
 Zygro, in quibus
 s. fructibus fru-
 trumque possessionis sine,
 principatus tam in vine
 quam in frugibus,

Decime frugum Comitatus Wynariensis:
 Nagg Sijko arundatum flor. f. xx :
 Wjwan arundatum — flor. vj :
 Kogon arundatum — flor. vj. lxxxj

1411

Decime Vinorum Comitatus eiusdem
 Wynariensis:
 Zygro arundatum — flor. ij. xx :
 Gagj valgij arundat. flor. LIII :
 Baldokum allija arundat. flor. LIII. roj :
 Zuplak arundatum — flor. xxxiiij :
 Thulky Banija arundat. flor. LIII :
 Nadafid omni frugibus
 arundatum — flor. LIII :
 fysziv allija arundat. flor. LIII. v :
 Prostka arundatum — flor. f. v

799

Decime frugum Comitatus Zemplinensis:
 Zemplin arundatum — flor. vj. viij :
 Naggmihal arundat. flor. vj. xxx :

Magna pars hinc est
 Comitatus Zemplinensis.
 Cassanin principatus
 est p. Balsath.

1239

Summa 3449:
4

MAGYAR KAMARA: DÉZSMABÉRLET-KIMUTATÁS
(XVI. SZÁZAD KÖZEPE)⁴

Decime frugum Comi^{tatus} Wyuarien^{sis}

Totus iste Comitatus percipitur p^{er} Cassouien^{ses}, preter oppidu^m Nagh Zykzo, in quibus districtibus fere trecente pos^{ses}siones sunt.

Nagh zykzo arendatur	flor ^{enis} 120
Wywar arendatur	flor ^{enis} 600
Rozgon arendatur	flor ^{enis} 691
percipitur tam in vino, quam in frugibus	
	1411

Decime Vinoru^m Comitatus eiusde^m Wyuarien^{sis}

Zykzo arendatur	flor ^{enis} 220
Gagy welgye arendat ^{ur}	flor ^{enis} 80
Boldokew Allya aren ^{datur}	flor ^{enis} 96
Zeplak arendatur	flor ^{enis} 33
Thelky Banya aren ^{datur}	flor ^{enis} 80
Nadasd cum frugibus arendatur	flor ^{enis} 90
fyzer allya arendat ^{ur}	flor ^{enis} 95
Rwzka arendatur	flor ^{enis} 105
	799

Decime frugum Co^{mitatus} Zemplinien^{sis}

Magna^m partem istius Comitatus Zemplinien^{sis} Cassouien^{ses} percipiunt usq^{ue} Galzech.

Zemplyn arendatur	flor ^{enis} 609
Nagh mihal arendat ^{ur}	flor ^{enis} 630
	1239
	Summa 3449

⁴ Ráday-gyűjtemény, Jerney hagyaték, sz. n. – A lap bal szélére írott megjegyzéseket az átírás során az illető dézsmakéshez toldottuk be.

Expensis prefata summa floe

In paratis domino Gallo Sommbrois administrato
ing. impa. quintana per ipsum et ipsius non
datab

lc 105

Sallavinum Viromiti

lc 12

Quatuor Judicibus Nobilibus

lc 24

Notario Sedis

lc 2

Directoribus quia propter mutationem Viromiti et
Judicium Nobilium et quo Sedis et magis
domini Gallo penitus de trapie Viromiti
officium de Georgio obsequio ipse firmi
inuito, sine Viromiti aliis comitibus plur.
tuant, priusq. reformatur Status dno
et Emerig. Minzenbergi Elegerit in Viromi
niti. Et propterea Coloni magna cum
difficultate administraverunt dno ppter
postum grassantem, propterea no fuit quom
p administratione dno, sollicitam dno.
Et actio itaq. in quinq. mensib. et ultra est
plongata. Itaq. ad quinq. mensib. ad qd
quatuor principibus p fallam ppter lc 60.

Expensa facta in negocijs Regie
Jussu Domini Georgii Wernbery

Pro defensam: Oppidorum Gronz et colky banja
gra Magros dominos et mzeant, qui tunc in
in suum dominium produci affertabant, et
quo tunc in his partibus legitime paraton
Camera cantal, nisi et in Jli de Kolky, etc.
erat commissum ab ipse Dno Wernbery per
Sifum Malila Judicem Carolum quom
offidi Gronz, ut Dno et mzeant obparum.

MAGYAR KAMARA: PORTAADÓSZEDŐI ELSZÁMOLÁS
(1553)⁵

Exitus praefatae summa^e flor^{enorum}

In paratis Domino Gallo Sonnebroth administraui^{mus} iuxta quietan^{tias} per ipsum et ipsius no^miⁿe datas

	fl ^{orenos} 1615
Sallarium Vicecomiti	fl ^{orenos} 12
Quatuor Judicib ^{us} Nobiliu ^m	fl ^{orenos} 24
Notario Sedis	fl ^{orenos} 2

Dicatores quia propter mutacione^m vicecomitis et Judicium Nobilium ex quo Spectabilis et Mag^{nificus} domi^{nus} Gab^{riel} Pereny detraxit Vicecomitis officium de Georgio Olchuary ipso ferme inuito, sine vicecomite diu comit^{at}us fluctuauit, priusq^{uam} reformaretur status eius et Emeric^{us} Mintzenty Eligeret^{ur} in vicecomite^m. Et propterea Coloni magna cum difficultate administrauerunt Dica^m p^{ro}pter pestem grassante^m, Propterea noⁿ fuit quem p^{ro} administracione dice^e, sollicitare debui^{mus}. Exactio itaq^{ue} in quinq^{ue} menses et vltra est p^{ro}longat^{us} Itaq^{ue} ad quinq^{ue} menses ad eq^{uos} quatuor perceperunt p^{ro} sallari^o Jpsor^{um}

fl^{orenos} 60

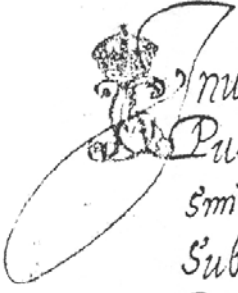
Expensa^e facta^e in negocijs Regie^{maiestatis}

Jussu Domini Georgy Wernhery

Pro defensione Oppidorum Geoncz et Telkybanya^{contra} Mag^{nificos} dominos Turzones, qui tunc ea in suum dominium perducere affectabant, ex quo tunc in his Partib^{us} legitimo procuratore Camera carebat, mihi et mich^{aeli} de Keokynyesdh erat commissum ab ipso D^{omi}no Wernhero per St^{eph}anum Melda Judice^m ac alium quend^{am} Ciue^m Oppidi geoncz, vt D^{omi}nis Turzonib^{us} obstarem^{us}.

---

⁵ Magyar Országos Levéltár, A Magyar Kamara Archivuma, Portális összeírások: Abaúj vármegye, 1553

 Inuentarium aedificiorum Castelli
Puttshode omniumq; rerum mobilium
simul et immobiliu ad ipsum pecimen
Sub resignatione Capitaneatus Equ:
Petri Lorandffij manibus Gen: domini
Ladislai Petze de Hettes inscriptionalis
uice assignator, coram Equ: Luca Kij et
Thome Mijsholziij deputatis Sacri Caesar
Regniq; ite Camerae Saxonien: commissarijs
octaua die mensis Decembri. Anno. 1595.

Porta Castelli est muris lapideis iam rimosis in ingressu
aedificata, subtus habens Carcerem.

Supra portam eandem supra lapidea uerriens Sandulio
coperta et paulum tantum asphricum et fensas mura
bras habens, in qua hinc, fornax et pedalis gyp
satis restructa iam vult.

Atmarum unum in pariete. Dintali unum oblongum
fuerit affixum. Scamna duo circa parietem. Mura
sa iam una magna quadrangularis retila facta. Aras
tabulum in vasculo aceto carens.

Ann: Januam stuba, unum arcium ascribit circumuati
in quo hinc affixum horologium cum campanula
adigna: Videm antiquus obliquus ped dimicanti dicit dmi
catali obductus.

Stuba hinc a dextro latere antiquum unum arcium
et dimnicola sive cubiculum lignum habens pu
morum simplex, sive pman.

Vicina hinc eminentia drusionis germanicij
cum stuba et arrio:

A PUTNOKI VÁR LETÁRA
(1595)⁶

Inuentarium aedificiorum Castelli
Putthnok omniumq^{ue} rerum mobilium
simul et immobilium ad ipsum pertinen^{tium}
sub resignatione Capitaneatus Egr^{egii}
Petri Lorandffy manibus Gen^{erosi} dominij
Ladislai Pette de Hettes inscriptionalij
iure assignator^{um}, coram Egr^{egiiis} Luca Kys et
Joanne Myskolczy deputatis Sacr^{ae} Caesar^{ae}
Regiaeq^{ue} maies^{tatis} Camerae Scepusien^{sis} commissarys
octaua die mensis Decembr^{is} Anno 1595.

Porta Castelli est Muris lapideis iam rimosis in ingressu
aedificata, subtus habens Carcerem.

Supra portam eandem stuba lapidea veteribus scandulis
coperta et padimentum assericeum et fenestras mem-
braneas habens, in qua h^{ab}entur, fornax ex fodulis gyp-
satis extracta iam vetus.

Armarium unum in pariete. Dentale vnum oblongum
parieti affixum. Scamna duo circa parietem. Men-
sa item vna magna quadrangularis ex tilia facta. Acae-
tabulum in vasculo aceto carens.

Ante Januam stubae, vnum atrium asseribus circumdatu^m
in quo h^{ab}etur affixum horologium cum campanula
exigua. Jbidem antiquus clypeus pro dimicantibus olim
chalybe obductus.

Stubae hinc a dextro latere contiguu^m vnum atrium
et domuncula seu cubiculum ligneum habens fu-
morium simplex, sine fornace.

Vicina hinc domuncula decurionis germanicij
cum stuba et atrio.

---

⁶ Magyar Országos Levéltár, Urbaria et Conscriptioes, fasc. 112. nr. 2.

Armas nobilitatis diversorum

Thomas Meher iudex, Paulus bordas Francus Episcopus iuraj nri.
 Tribus fuis fuis ad p[ro]prietatem ab p[ro]prietate ad p[ro]prietatem ab anno 1568.
 et prima in soluis p[ro] q[ui] b[on]is h[ab]it[us] ad p[ro]prietatem
 p[ro] 200. p[ro] 250. in p[ro]prietate quod n[on] Casus n[on]
 alios p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate
 de v[er]o. p[ro]prietate p[ro]prietate. Ultima n[on] v[er]o p[ro]prietate p[ro] 290.
 Casus p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate
 p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro] 25.
 p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro] 1 or 50.
 p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro] 3.
 p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro] 1 or 50.
 de p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate
 quibus p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate
 Mellis et b[er]gini p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro] 9.
 Servit[us] quod
 D[omi]n[us] h[er]edit[us] p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro] 12
 et d[omi]n[us] p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate
 et d[omi]n[us] p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate
 Servit[us] quod in n[on] p[ro]prietate.

Korhi fratru heremitarum ad claustru Laad.

Stephanus Casa iudex, Caspar p[ro]prietate, Math[ae]us Episcopus iuraj nri.
 Tribus fuis fuis p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate
 p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate
 p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate
 D[omi]n[us] h[er]edit[us] Mellis p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate
 p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate
 p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate

MAGYAR KAMARA: TÖRÖK ADÓ ÖSSZEÍRÁSA
(1596)⁷

Aranias nobilium diuersoru^m

Thomas Mecher Judex, Paulus bordas Francⁱs^cus Czelen Juratj refer^{unt}.
Tributarⁱⁱ fuer^{unt} semper ad Hathwan ab Initio vsq^{ue} ad finem ab anno 1568.
et prima vice soluer^{unt} f^{lorenos} 46. Creuit deinde ad f^{lorenos} 140
f^{lorenos} 200 f^{lorenos} 250, Ea conditione quod nec Caesar^{eum} nec
alios census seorsim sed his comprehensos soluere
debeant. Pactati fuer^{unt} vltima vice tandem solueru^{nt} f^{lorenos} 290.
Caesar^{eum} censu^m pro tunc soluer^{unt} annuatim per f^{lorenos} 21.
Pecunia^m gladiale^m semel (vt recordantur) soluer^{unt} f^{lorenum} 1. d^{enarios} 50.
Parochiale^m pecunia^m trib^{us} vicib^{us} soluer^{unt}, semel per f^{lorenos} 3.
Censu^m barbaru^m semel soluer^{unt} f^{lorenum} 1 d^{enarios} 50.
Educillationis et alias pecunias p^{rae}terea noⁿ soluer^{unt}.
Aedificalia ligna per domozlayen^{ses} duabus vicib^{us} deder^{unt}
quibus semel solueru^{nt} f^{lorenos} 9.
Mellis et butyri indiffereⁿter dabant pint^{as} 40.
Servieru^{nt} quoq^{ue}.
D^{omi}no terrestri Censu^m annuu^m quilibet colonus soluit per d^{enarios} 12
et Binos panes, et gallinas binas. Nona^m dant de vinis
et segetibus. Pro decimis porcoru^m dant in genere f^{lorenos} 3.
Serui^{nt} quoq^{ue} in Necessar^{iis}.

Korhi fratrum haeremitarum ad Clastrum Laad.

Stephanus Kasa Judex, Caspar ꝑ Paga, Matthaeus Echeg iuratj refer^{unt}.
Tributarⁱⁱ fuer^{unt} nunquam fuer^{unt}, quamuis tribus vicib^{us} depopu-
latione^m et combustione^m quibusda^m etia^m abductis a
turcis acceperu^{nt} et passi sunt, Jam sunt tutj.
D^{omi}no terrestri Nullu^m Censu^m dant, Serui^{nt} duntaxat, Nona^m
dant de Segetibus terrar^{um} ad clastru^m pertinentib^{us}.

⁷ Magyar Országos Levéltár, Urbaria et Conscriptioes, fas. 106. nr. 75.

Inhibens do: Matthei Opti de Saaghi

Nos Capitulum Eclie personarum, Minorum Commend
 per prius, de quibus do: Mattheus de
 Poplofgo, Propositus Eclie Beatissime Marię
 Virginis, Ordinis Premonstratensis, de Saaghi, Jan
 Suis Propriis, ac Nobili Nomen Personarum
 Jan Quisiam, Jan Suis Propriis, ac Nobilibus dominiarum,
 Annę Sackos, Consortis Nobilis Petri Dorongh de
 dida Poplofgo, et Pręlatę Catharine, filię Nobilit
 quondam Burri de Rade Poplofgo, et aliorum Rerum
 Propriarum et Cognatorum suorum, Nobilibus et Propriis,
 Nomen Personarum Quisiam, Saratymann
 Casarum ac Regiam Mattheum, domini Nomen Obviam
 aut Rerum Propriarum, a domo et Collegio
 fide alio quomodo suscipere, Curiam Nobilitat
 Jan per Officiam Poplofgo, Czestaw, et Michal Poplofgo
 ac tempore pariter Curie Nobilitat, in Popolna,
 culantur in possessionibus repositis, et dicitur Jan ad
 se prius, in possessionibus, in vobis Popolna,
 et Zolotza, omnia in Colle de Baranija, et aliorum
 Universorum Bonorum, etiamque et in quibusdam Cistibis

HITELESHELY: A POZSONYI KÁPTALAN JEGYZŐKÖNYVE
(1567)⁸

Inhibitio do^{mini} Matthei p^{rae}p^{osi}ti de Saagh

Nos Cap^{itu}l^um Eccl^{es}ię Posenien^{sis} Memor^{iae} Commen^damus
per p^{rae}sentes, Q^{uod} r^{evere}ndus do^{minus} Mattheus de
Poklostho, p^{re}positus Eccl^{es}ię Beatissime Marie
Virginis, ordinis P^{re}monstratensis, de Saagh, ~~In~~
~~Suo proprio ac nobi~~ n^{ost}ram personal^{iter} venien^{do}
~~In p^{rae}sentiam~~, In suo p^{ro}prio, ac Nobiliu^m domiⁿarum
Anne farkas, Consortis Nobilis Petri Dorongh de
dicta Poklostho et puellę Catharinę filię nobilis
quonda^m Emerici de Eade^m Poklostho, et alioru^m fr^{at}rum
propinquoru^m et coⁿsanguineoru^m suoru^m No^{min}ibus et p^{er}sonis
N^{ost}ram p^{er}sonal^{iter} Venien^{do} In p^{rae}sentiam, Sacrat^{issi}mam
Cęsarea^m ac Regiam M^{ajes}t^{at}em, do^{minu}m N^{ost}rum clement^{issi}mu^m
aut Eius locumtenen^{tem} a donacione^m et collacione
seu alio quouismodo Inscriptioⁿe Totaliu^m Curiaru^m Nobilitar^{ium}
In Pok~~praescripta~~ Poklostho, Cheffalw, et Mýhalpeterhaz
ac Tercię partis vnus curię Nobilitar^{is} in Kapolna
eum o^{mn}ibus ac p~~o~~ possessionibus vocatis cu^m o^{mn}ibus Juri ad
se pertinen^{tibus}, ite^m porcionu^m pos^{ses}sionar^{iarum} in eade^m Kapolna
et Zalatha pos^{ses}sionibus vocatis omⁿino in co^{mi}t^u de Baranyä, et alioru^m
vniuersoru^m Bonoru^m, vbicunq^{ue} et in quibuscumq^{ue} co^{mi}t^uibus

⁸ Szlovák Nemzeti Levéltár, Pozsonyi Káptalan Hiteleshelyi Levéltára, Prot. N. 15/17. 436. p.

17th Jhuig J. d. d. m. d. k. d. ad
concordiam ff. i. §. iiij.

18th Noum d. g. f. k. i. d. d. g. g. u.
k. d. ff. i.

19th J. u. i. g. i. u. s. o. m. i. f. e. t. u. r. u. m.
S. u. b. l. i. p. i. o. b. §. ff. i. §. iij.
S. u. b. l. i. p. i. o. b. §. ff. i. §. iij.
S. u. b. l. i. p. i. o. b. §. ff. i. §. iij.

20th S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.
S. u. b. l. i. p. i. o. b. §. ff. i. §. iij.

21st S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.
S. u. b. l. i. p. i. o. b. §. ff. i. §. iij.

22nd S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.
S. u. b. l. i. p. i. o. b. §. ff. i. §. iij.

23rd S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.
S. u. b. l. i. p. i. o. b. §. ff. i. §. iij.

24th S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.
S. u. b. l. i. p. i. o. b. §. ff. i. §. iij.

25th S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.
S. u. b. l. i. p. i. o. b. §. ff. i. §. iij.

26th S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.
S. u. b. l. i. p. i. o. b. §. ff. i. §. iij.

27th S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.
S. u. b. l. i. p. i. o. b. §. ff. i. §. iij.

17th S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.

18th S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.

19th S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.

20th S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.

21st S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.

22nd S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.

23rd S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.

24th S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.

25th S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.

26th S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.

27th S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.

28th S. o. l. t. i. n. g. i. s. d. e. b. o. k. d. ff. i. §. iij.

A SZOMBATHELYI SZENT MÁRTON EGYHÁZ SZÁMADÁSAI
(1551)⁹

- Itte^m Alexius de dozmat tenet^{ur} ad sepultura^m fl^{oreno} 1. d^{enariis} 33.
- Itte^m Leonardus foky de Sechyen tene-
t^{ur} fl^{orenis} 2.
- Jttem paizgyarto misit p^{ro} pignore duos
clipeos p^{ro} fl^{oreno} 1. d^{enariis} 18, vn^{us}
est apud paulu^m Zele^e t al^{ter} apud Jo-
haⁿne^m Kozma
- Jtte^m bolffaⁿ g^{us} Sabo tenet^{ur} fl^{orenis} 2
mutuo datu^m a martiⁿo dozmati
- Jtte^m Johaⁿnes Kozma tenet^{ur} fl^{oreno} 1
mutuo datu^m a martiⁿo dozmati
- Jtte^m gregorius Sabo sup^{er}ior tenet^{ur}
min^{us} d^{enariis} 20 fl^{orenis} 3.
- Jtte^m nicola^{us} Antal de seles ad sepul-
tura^m uxoris sui tenet^{ur} fl^{oreno} 1.
d^{enariis} 33.
- Jtte^m vxor nicolay Kondom tenet^{ur}
fl^{oreno} 1. d^{enariis} 33.
- Jtte^m valeⁿtin^{us} naray tenet^{ur} ad sepul-
tura^m vxoris sui fl^{oreno} 1. d^{enariis} 33.
- Jtte^m Johaⁿnes hetessy filie sue tenet^{ur}
fl^{oreno} 1. d^{enariis} 33.
- Jtte^m domiⁿa Vertessine ad sepultura^m
germanis e^{ius} tenet^{ur} fl^{orenis} 2. d^{enariis}
33.
- Jtte^m vxor stephani Kalmar ad
- Sepultura^m d^{omi}ne^e t fily sui tenet^{ur}
fl^{orenis} 3. d^{enariis} 66.
- Jtte^m Andreas bognar ad sepultura^m
fily^e t filie suis tenet^{ur} fl^{orenis} 2.
d^{enariis} 66.
- Jtte^m stephan^{us} horwat de olad ad se-
fily^e t filie suis tenet^{ur} fl^{orenis} 2.
d^{enariis} 66.
- Jtte^m vxor lazari sentiuani ad
sepultura^m d^{omi}ni sui tenet^{ur} fl^{oreno} 1.
d^{enariis} 33.
- Jtte^m nicola^{us} Zoldos ad sepultura^m fily
sui tenet^{ur} fl^{orenis} 2. d^{enariis} 66.
- Jtte^m nicola^{us} gereche^r ad sepultura^m
fily sui tenet^{ur} fl^{oreno} 1. d^{enariis} 33.
- Jtte^m martin^{us} chygaⁿ ad sepultura^m fily
sui tenet^{ur} fl^{oreno} 1. d^{enariis} 33. soluit
d^{enariis} 66. min^{us} 2.
- Jtte^m matias molnar tenet^{ur} ad sepul-
tura^m fily sui fl^{oreno} 1. d^{enariis} 33.
- Jtte^m paul^{us} selee tenet^{ur} ad sepultura^m
fily sui fl^{oreno} 1. d^{enariis} 33.
- Jtte^m Andreas babos tenet^{ur} ad sepul-
tura^m fily sui fl^{oreno} 1. d^{enariis} 33.
- Jtte^m vxor benedicti parnas tenet^{ur}
fl^{orenis} 2. d^{enariis} 16.
- Jtte^m vxor martiⁿⁱ mesar^{us} tenet^{ur} fl^{oreno}
1. d^{enariis} 33.

⁹ Vas megyei Levéltár, Vegyes plébániai iratok.

1561

Feria Secunda proxima post festum Iniectionis
Cruces In oppido Lemphyn Exaltationis Sancte

Georgius Borschij promotor confessor
 Gregorius Luszij promotor est
 Joannes Kozmay promotor est.
 Blasius vici in die Anna genij. promotor est
 Joannes Schaffner coni. Georgius Pöschij Off. p. b. t. p. p. d. d. i. g.
 Phitip Culus gladio volucrari z. Conspiciat sanguinis
 opudie
 Nobilis d. n. Christina Kastaj Egerij francisi Jovialis de p. n. p. t. i. j.
 confessor promotori est.
 Nobilis d. n. Margarita Kozmay Egerij theodora francisi p. t. i. j.
 confessor promotori est.
 Causa Joannis Katalij in p. n. n. h. h. f. i. s. in boni nob. Kasulij
 dom. in p. t. p. n. p. n. d. i. h. i. t. i. n. e. d. o. b. r. o. v. s. k. i. p. e. a. e. s. p. e. t. i. t. u. r.
 apud Anna vici p. n. n. o. b. i. s. i. t. i. m. C. o. n. d. i. t. i. o. n. e. p. u. l. p. a. t. e.
 Kasulij f. i. n. e. C. i. s. t. o. p. i. p. u. M. o. r. a. t. i. a. l. h. a. b. i. t. u. m. i. n. i. s. s. i. m. e.
 p. f. i. t. u. r. a. s.
 Nobilis d. n. Anna Gregorij confessor Ludovici Huzmanij
 promotori confessor
 Nobilis d. n. Casparus, Sigismund Pöschij confessor promotori est
 Phitip magister de Chabrad de p. n. a. C. a. s. t. a. l. i. M. o. r. a. t. i. a.
 l. u. m. i. n. i. t. a. t. i. o. n. e. p. u. l. p. a. t. e. M. e. d. i. c. i. n. e. p. u. l. p. a. t. e.
 v. i. c. i. t. o. r. i. j. E. g. e. r. i. j. f. o. r. i. e.
 J. e. s. a. L. u. d. o. v. i. c. u. s. B. r. a. h. m. e. j. p. u. l. p. a. t. e. p. u. n. d. u. m. t. u. n. g. e. p. u. l. p. a. t. e. v. i. c. i. t. o. r. i. j.
 M. e. d. i. c. i. n. e. p. u. l. p. a. t. e. v. i. c. i. t. o. r. i. j. E. g. e. r. i. j. f. o. r. i. e.
 J. e. s. a. G. e. o. r. g. i. u. s. o. h. o. m. a. p. r. o. m. o. t. o. r. t. u. n. g. e. p. u. l. p. a. t. e. v. i. c. i. t. o. r. i. j.
 p. u. l. p. a. t. e. M. e. d. i. c. i. n. e. p. u. l. p. a. t. e. v. i. c. i. t. o. r. i. j. E. g. e. r. i. j. f. o. r. i. e.
 J. e. s. a. P. h. i. t. i. p. C. u. l. u. s. p. u. l. p. a. t. e. p. u. n. d. u. m. t. u. n. g. e. p. u. l. p. a. t. e. v. i. c. i. t. o. r. i. j.
 t. u. n. g. e. M. e. d. i. c. i. n. e. p. u. l. p. a. t. e. v. i. c. i. t. o. r. i. j. E. g. e. r. i. j. f. o. r. i. e.

ZEMPLÉN VÁRMEGYE KÖZGYŰLÉSI JEGYZŐKÖNYVE
(1561)¹⁰

1561. Feria secunda proxima post festum Exaltationis Inueⁿcionis Sancte
Crucis Jn oppido Zemplyn

Georgius Baczkay procurator^{em} constituit.

Stephanus Zuthy procurator^{em} c^{on}st^{ituit}.

Joannes Kozmay procurator^{em} c^{on}st^{ituit}.

Blasius egri et d^{omi}na Anna zennyessy consors eiusd^{em} procurator^{em} c^{on}st^{ituerunt}.

Joannes fyzessery contr^a Anthoniu^m Posgay p^{ro}testatus est Q^{uod} dieb^{us}
p^{rae}terit^{is} Eund^{em} gladio w^ulnerasset. Camisia^m Sanguinoleta^m
ostendit.

Nobilis d^{omi}na Christina Raskay Egregy Francisci Horwath de Petropolya
consors p^{ro}curator^{em} c^{on}st^{ituit}.

Nobilis d^{omi}na Margareta Kozmay Egregy Andree Zenth Petery
consors procurator^{em} c^{on}st^{ituit}.

Causa Joannis Rakolcy et Joannis de Fizeseer coⁿtr^a Nic^{olaum} Gataly
R^{ati}one et p^{rae}textu prouidi Andree Dobroczkj in Ead^{em} Fizeseer
aput Eund^{em} titulo pignoris h^{ab}iti Condescensa Jn Caspar^{em}
Gathalj filiu^m Eiusd^{em} Nic^{olai}, per morte^m, trinas l^{itte}ras Ammonitor^{ias}
p^{rae}sentarat.

Nobilis d^{omi}na Anna Zbwgyaj consors Ludouici Wiczmandj
procurator^{em} constituit.

Nobilis d^{omi}na Catharina, St^{ephani} Posgay consors procurator^{em} c^{on}st^{ituit}.

Sp^{ectabi}lis et Mag^{nificus} do^{minus} Gabriel de Peren a Caspar^e More p^{ro}uidu^m Laurenci-
u^m Zakacz Jn oros residen^{tem} Medio Jud^{icis nobi}lium et Jurato
vigor^e Artic^ulor^{um} Rogari faciet.

Jd^{em} a Ludouico Bwthkay p^{ro}uidu^m Joanne^m Berze Jn falkos residen^{tem}
Medio Jud^{icis nobi}lium et Jurato Rogari faciet.

Jd^{em} a Georgio Thorma prouidu^m Thoma^m Kordroc
Jn falkos Medio Jud^{icis nobi}lium et Jurato Rogari faciet.

Jd^{em} a R^{eli}cta Emerici Thelekesy p^{ro}uidu^m Joanne^m Horwath de Nagh
Bereczkj Medio Jud^{icis nobi}lium et Jurato Rogari faciet.

---

¹⁰ Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Levéltár, Templén vármegye közgyűlési jegyzőkönyvei, I. kö-
tet, 196. p.

Nos Urbanus Rector, Vicarius, Iudex et Jurati & Arbitri
 Sediſus Inſuria Comitatus Henſion. Datum pro memoria
 quod nobis ſeria quarta prima poſt ſunt beati dñi
 Petri Apoſtoli prima ſer̄, ſic in Ep̄ſco Fide loco erige
 propter intum Turcarum ad id electo et via ali
 brationis Ep̄ſco Sediſus contra Inſuria pro reddende
 congruo iudicio coram iudicibus, pro Tribu
 nali ſer̄ibus et conſuetud: Nobilis Stephanus
 Bobovij, nomine et in perſona ſem̄ſi dñi Demetrii
 Barini noſtram perſonaliter veniſſi in Ep̄ſiam
 per modum plenius proſtatationis, prohibitionis
 et contradiationis, uniuersos et ſingulos, vicinos
 ac commetanos ſuantes vno locos, geſio
 nary Bob. Bobovico, Mikogalua, et Ceteris in
 ito Henſion, ac Ep̄ſcalua in Henſion
 Comitatus exiſſi, ab utroque territoriorum
 portionum ſua in Ep̄ſco Ep̄ſcalua, et vilo vocalio
 amminy hoc in ſer̄i Henſion exiſſi Henſion
 ſer̄i Henſion arabilium cultura, graduum,
 ſer̄ium defalcatura, cam ſer̄. ſer̄ionum deſer̄
 tione, ſer̄i unquidam, lignorum ſer̄ione et appo
 tatione, glandinum collectione, aquar, ſer̄ionum
 ſer̄ionum deſer̄atione et ſer̄ionum, ac alio
 quolibet iſſi Ep̄ſco Ep̄ſco, quo ad poſſionem iſſi
 Ep̄ſion, in viſſi ſer̄ionum, ſer̄ionum erodionem
 ſer̄ionum, propter eos, qui iſſi ſer̄ionum exigendi
 ſer̄ionum ſer̄ionum contradiationem et contradiationem
 publicam et manipe coram nobis ſer̄ionum erodionem
 vno et ſer̄ionum ſer̄ionum an Datum in die
 Ep̄ſco Henſion ex ſer̄i Inſuria ſer̄ia quarta
 prima ante ſer̄ionum beati Petri et Pauli
 Martyrum dñi Milles Rex an Henſion nono
 1561

VÁRMEGYE: BIZONYSÁGLEVÉL
(1619)¹¹

Nos Vrbanus Reothÿ Vice Comes, Jud^{ices nobi}lium et Jurati Assessores
Sedis Jud^{icia}riae Comitatus Heuesien^{sis} Damus pro memoria
quod nobis feria quarta p^{ro}xima post festum beati An-
dreae Apostoli p^{ro}xime p^{rae}ter^{itum}, hic in p^{rae}sidio Fwlek loco vid^{elicet}
propter metum Turcarum ad id electo et die cele-
brationis p^{rae}scriptae sedis nostrae Jud^{icia}riae pro reddendo
congruo Judicio coram nobis causantibus pro Tribu-
nali sedentibus et constitutis: Nobilis Stephanus
Bodonÿ, nomine et in persona Generosi d^{omi}ni Demetrij
Barius nostram personaliter venien^{do} in p^{rae}sentiam,
per modum solennis protestationis, prohibitionis
et contradictionis uniuersos et singulos vicinos
ac commetaneos signanter uero Incolas poss^{essio}-
num Boch, Bekeócze, Mikoffalua et Chehÿ in
isto Heuesien^{si} ac Apatffalua in Borsodiensi
Comitatibus existen^{tium} ab utensione Territoriorum
portionum suar^{um} in p^{rae}dijs Uszffalua et Vilo vocatis,
omninoq^{ue} hoc in Co^{mi}tatu nostro Heuesien^{si} existen^{tium} h^{ab}itorum
p^{rae}cipue uero Terrar^{um} arabilium cultura, pratorum
foenilium defalcatura, campor^{um}, pascuorum depa-
stione, syluar^{um} inuasionem, lignorum succisione et aspor-
tatione, glandium collectione, aquar^{um}, fluuiorum
piscinar^{um} depiscatione et piscium captione, ac alio
quolibet usu p^{rae}factor^{um} p^{rae}dior^{um}, quo ad portionem ipsius
p^{ro}testan^{tis} in eisdem habitam sub mulcta duodecim
florenor^{um} super eos, qui inibi reperirentur exigendor^{um}
solenniter p^{ro}hibuit contradicen^{do} et contradixit inhi^{ben}
publice et manifeste coram nobis harum n^{ost}rarum
vigor^e et Testimonio l^{ite}rar^{um} median^{te}. Datum in dicto
p^{rae}sidio Fwlekien^{si} ex sede n^{ost}ra Jud^{icia}ria feria quarta
p^{ro}xima ante festum beator^{um} Fabjani et Sebastiani
Martyrum, Aⁿⁿo d^{omi}ni Mill^{esi}mo sexcen^{tesimo} Decimo nono.
L^ecta.

---

¹¹ Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Levéltár, XIII. 25. XXXV. 33. sz.

MEZŐVÁROS: MISKOLCI BIZONYSÁGLEVÉL
(1506)¹²

Nos Gregorius olayos Judex Veteris Ciuitatis de Miskolcz Blasius Bak et Ladislaus Fazekas Jurati Censum exigentes Ceterique ciues de eadem Memoria commendamus quibus expedit vniuersis, Quod Circumspectus vir Mathias Institor noster conciuis ex parte vna parte vero ab altera prouidj Paulus et Anthonius Arcupar nostram venientes in praesentia spontaneaue voluntate per eundem Mathiam institorem propositum extitit pariter et relatam in hunc modum. Quomodo Ipse Quandam domum condam prouidj Thomee desew sibi legatam In vicinitatibus domorum A parte orientali deserti Galli presbiterj plebani de Zolcza A parte vero occidentali prope plateam Molomwacza vocatam que tendit ad molendinum domini plebani de Miskolcz habitam et sitam praefatis paulo et anthonio ywgyartho florenis xl. vendidisset, dedisset et contulisset, ymmo coram nobis eisdem florenis Quadraginta vendidit, dedit et contulit, in filios filiorum, heredes et ad omnes eorum posteritates Juris perpetuo et irreuocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam, nullo penitus contradicte apparenate, quibus florenis xl. praedictis integre plenarieque persolutis ac coram nobis per eundem Mathiam Institorem leuatis, dehinc praedictus Mathias institor assumens Quod antelatos Paulum et Anthonium arcupar contra quoslibet legitimos Impetitores et molestare volentes proprijs laboribus et expensis in pacifico dominio dicte domus pro teget et Conservabit, in cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam litteras nostras patentes sigillo nostre Ciuitatis consignatas et Roboratas eisdem paulo et Anthonio Arcupar duximus concedendas, datum in praefata Miskolcz, die dominico post festum sancte dorothee virginis et martiris. Anno domini Millesimo Quingentesimosexto.

---

¹² Magyar Országos Levéltár, Dl. 88 946. sz.

SAJÓSZENTPÉTER MEZŐVÁROS: MISSZILIS
(1546)¹³

Pruden^{tes} domiⁿⁱ Amici Nobis obs^{er}uan^{di}, Salute^m et Amicitia^m. Notificamus v^{est}ris d^{omin}ationibus per praesen^{tes} n^{ost}ras Q^{uod} Triennio ab hinc transacto, cum erat oppidi huius Judex providus Lucas Mezaros, Ambrosius Santha et Briccius l^{ite}ratus ciues v^{est}rar^{um} d^{omin}ationum abigeba^{nt} per tentor^{em} huius oppidi aliquot pecoru^m agmi^{na}, Inter quae era^{nt} et pecora Petri Zabo al^{ia}s Judicis eiusdem Ternauien^{sis}, cuius pecora Matthe^{us} Jambor ciuis oppidi Myskolcz per providu^m Luca^m Mezaros tunc n^{ost}ru^m Judice^m fecerat Arestar^e p^{ro}pter receptos Ibid^{em} Ternauie centu^m et quatuor florenos ab ip^{so} Mattheo Jambor per dict^{um} Petru^m Zabo tunc Judicem Ternauen^{sem} Absq^{ue} omni Justa aut debita c^{aus}a, nisi q^{uod} Mattheus Jambor fuisset tunc in Negotian^{do} solius sp^{ectabi}lis ac mag^{nifici} d^{omi}ni Petri de Peren etc^{etera} d^{omi}ni Nostri grat^{iosissi}mi, licet ille pecunie era^{nt} p^{ro}prie Matthei Jambor, et noⁿ d^{omi}ni Petri etc^{etera} quod cora^m eod^{em} t^{em}p^{or}is illius praefato n^{ost}ro Judice Idem Ambrosius Santha sponte ac nemiⁿe cogen^{te} attestatus ita rem fuisse, extitit. Tameⁿ ad compositio^{ne}m quorunda^m bonor^{um} h^{om}inu^m, item etia^m ad suplicatio^{ne}m ac familiarem petitio^{ne}m Ambrosij Santha et Brictij l^{ite}rati vni^{ver}sa pecora Petri Zabo sine omⁿi dampno aut taxatione Matthe^{us} Jambor remisit, Sub ea tameⁿ ratione, vt Matthe^{us} Jambor ascende^{re} Ternauia^m debeat, Interim aut^{em} omⁿem sua^m pecunia^m, qua^m Petr^{us} Zabo ab ip^{so} accep^{er}at Ambrosius Santha et Briccius l^{ite}ratus eliberare^{nt}, et ad obellu^m vsq^{ue} sine quauis difficult^ate restitui facere^{nt}. Super quo vterq^{ue} v^{idelicet} Ambrosius et Briccius cora^m Judice oppidi n^{ost}ri ac cet^{er}is suis Jurat^{is} ciuib^{us} prefato Mattheo Jambor suas l^{ite}ras sub sigillo huius oppidi n^{ost}ri pro rei certitudine ac testimonio in Manus deder^{nt}. Nuⁿc aut^{em} denuo etia^m a Nobis sup^{er} ead^{em} re Matthe^{us} Jambor N^{ost}ras l^{ite}ras sibi darⁱ postulauit, quod sicuti debem^{us}, nolim^{us} eid^{em} Negar^e. V^{est}ras d^{omin}ationes felicite^r vale^{re} optam^{us}. Ex Sayozentpeter, fer^{ia} quarta quatuor t^{em}p^{or}um Ante Natalem do^{mi}ni, Anno eiusd^{em} 1546.

Martinus Jazy Judex
ac Ceteri Jurati ciues
oppidi Sayozentpeter

¹³ Nagyszombat város levéltára, Missiles

1)
 videntes ac circumsperti. Domini et Amici Nobis plurimum honorum post salutem
 et Amicitie vestre fidellim commendatione. Pettulit nobis Franciscus Decanus
 diligenter idemq; honestissime Ecclesie vestre Secutor. quoadmodum Superior
 dicitur. ex deliberato consilio suo. Goueste domini Ceterudis copassim in iudicatis
 Cimitatis vestre filiam. in Sponsam suam legitima Gouesto inue. designare
 curasset. Nihilominus eadem domina Ceterudis. per Gouies patrum integre
 pbitatis. ac eorum suggestionibus. nota et turbata. ab eodem Franciscus noscitur
 reate honore sui defendisset. ac Gouies pretextu vix. filiam suam Sponsam
 sibi designata. ad consumendum matrimonium sibi dare recusavit. Supplicavit
 itaq; prefatus Franciscus nobis. ut Gouies suo consulere. per temporis
 variane aliud consulere non possimus. Patresq; vestros. et tamq; domos. et
 Amicos nostros plurim rogamus. Orogentur et velint laborare ne idem
 Franciscus in honore suo aliquid decore occasione patiatre. Quoadquid
 no meretur. ut qui Gouesto. esset id a pluribus Annis inter nos quiescatur
 est. et Franciscus Gouies fecerat accusarioms Gouies suo. decoretur. Consultat
 vix. et prefate domini Ceterudis. Ne ipsa quoq; eius accusarioms. eorum et
 expectet diem et horam. Ita Litteris tunc nostris. tunc est a patre suo
 Cimitatis sibi datus armatus in honore debito illac mitteretur. tamq; item
 Integre pbitatis virum. Nihil tunc per presentes Litteras nostras a vix. et
 optamus. patresq; eodem domini Ceterudis consulere velint. Ne Purocibus
 meritis locum dare velint. Franciscus tunc paratid inuenit. est testibus
 fidedignis complere. qua Pariane Gouies suo respondere possit.
 Bene valere vestros. et optamus. quibus nos et Amicitie vestre plurim
 commendamus. Dass ex Mijsskold for. et post Gouies S. marci Gouies
 Anno Domini 1 5 2 5

Samuel Brad et Amici

Indeo Ceterudis Iusticiarius
 Regalis Cimitatis Mijsskold

MEZŐVÁROS ÁLTAL ÍROTT MISSILIS LEVÉL
(1525)¹⁴

Prudentes Ac Circumsp^ccti domini et amici nobis plurim^m honoran^{di}, post Salutem et amicitie nostre fidelme co^mmendacione^m. Rettulit nobis Franciscus organista diligent^{iss}imus idemq^{ue} honestissimus Ecclesie nostre Seruitor, que^madmodu^m Sup^{er}ioribus diebus ex deliberato consilio suo honeste domiⁿe Getrudis boppassyn inhabitatricis Ciuitatis vestre filiam in Sponsam suam legitima^m honesto iure designare curasset. Nihilomiⁿus eadem domiⁿa Getrudis per homiⁿes parum integre p^{ro}bitatis ac eorum suggestionibus mota et turbata, Q^{uo}d Idem Franciscus noⁿ satis caute honore^m suu^m deffendisset ac huius pretextu rej filiam sua^m Sponsam sibj designata^m ad consu^mmendu^m Matrimoniu^m sibj dare recusaret. Supplicauit itaq^{ue} prefatus Franciscus nobis, vt honorj suo consuleremus. Per temporis racione^m aliud consulere noⁿ potuimus, Preterq^{uam} v^{est}ras d^{ominaciones} tamq^{uam} domiⁿos et Amicos nostros plurim^{um} rogamus, dignentur et velint laborare Ne jdem Franciscus in honore suo aliqua^m derogamⁱⁿis occasione^m paciatur, Quaⁿdoquid^{em} noⁿ meretur, vt qui honesto officio ia^m A pluribus Annis inter nos c^{on}uersatus est, p^{er} prauoru^m hominum friuolas accusaciones honorj suo derogetur. Consulaⁿt v^{est}re d^{ominaciones} prefate domiⁿe Getrudj Ne ipsa quoq^{ue} eisd^{em} accusacionib^{us} locum det. Expectet diem et horam, Ita Litteris tum nostris, tum ec^{iam} a patrie sue Ciuibus sibj datis armatu^m in honore debito illac mitemus, Tamq^{uam} t^{er}lem Integre p^{ro}bitatis virum. Nichil nuⁿc per presentes litt^{er}as nostras a v^{est}ris d^{ominacionibus} optamus, preterq^{uam} eedem domiⁿe Getrudj consulere velint, Ne Rumoribus incertis locum dare velisset. Franciscu^m eni^m paratu^m inueniet e^{ciam} Testibus fidedignis comp^{ro}bare, qua Racione honorj suo respondere possit. Bene valere v^{est}ras d^{ominaciones} optamus, quibus nos et Amicitias n^{ost}ras plurim^{um} c^{om}mendamus. Dat^{um} ex Myskolcz, f^{eria} 4ta post Festum S^{an}cti Marcj Ewang^{eli}ste Anno domⁱⁿⁱ 1525
Earund^{em} v^{est}rar^{um} d^{ominacionum} Amicj

Judex Ceteriq^{ue} Ciues
Reginalis Ciuitat^{is} Myskolcz

¹⁴ Bártfa város levéltára, 5404. sz.

MAGÁNFÖLDESÚRI ADOMÁNYLEVÉL
(1552)¹⁵

Nos Gabriel de Peren Abawywarien^{sis} perpetuus ac Zempl[in]ien^{sis} Comitatu^m Comes
etc. Memorie Commendamus tenore p^{raese}ncium sign[ifi]can^{tes} quibus [ex]pedit vniuersis,
quod Nos domum illam Aulearia^m in Teatro Oppidi n^{ost}ri Sayozentpether In Comit^atu
Borsodien^{si} existen^{tem} et h^{ab}itam, pro celebracione solennitat^{is} Nupciarum Generose
ac Magnifice domine Barbare de Peren soror^{is} n^{ost}re Charisseme pro festo
Beator^{um} Philippi et Jacobi ap^{osto}lor^{um} n^{ost}ris sumptibus denuo extractam, Tum ad noⁿnullor^{um}
Egregiorum familiar^{ium} n^{ost}ror^{um} Intercessionem, Tum v^{er}o Considerat^{is} fidelitatibus
et fidelibus servitys pruden^{tum} ac Circumspector^{um} Judicis ac Juratoru^m, Ceterorumq^{ue}
Colonorum n^{ost}ror^{um} prefati oppidi n^{ost}ri Sayozentpether, de quibus propria n^{ost}ra
experien^{tia} Experti sumus, pro vsu, decore, ac ipsius oppidi n^{ost}ri Emolumentis,
quibus v^{ideli}cet pro Commodo ipsius oppidi n^{ost}ri frui voluerint, perpetuo tenen^{dam},
possiden^{dam} et h^{ab}endam dedimus, donau^{imus} et Contullimus, Jmo damus, donamus
et Conferimus, presenciu^m l^{itte}rarum n^{ost}rarum Sigilli ac Manuscripcione n^{ost}ris Munitar^{um}
Median^{te}. Datum in dicto oppido Sayozentpether, Tercio die Mensis May,
Anno domini Millesimo, Quinquagesimo, s^ec^{un}do.
Jdem Gabriel de peren
Manu p^{ro}pria.

---

¹⁵ Magyar Országos Levéltár, Családi levéltárak, P. 1702. (A Szentpéteri család levéltára), szám nélkül.

Ego Matthias Batzi, pastor Ecclie Christi in Alfo
Vadaß, fatior quod Ego Dominus David Davidis
de S. iustp. t. r. Director Sate. Cas. Ruffig
Matthias satis fecit mi integrum pro octava parte
Decimarum frugum in Doralin, in pagis filialibus
pertinentibus ad Alfo Vadaß, scilicet Janold et Homrogh
etrag. Ita. Cuius testimonium de his literis
signatas sigillo meo. 10 die Augusti. Anno 1576.

Johann qui supra
manu propria.

Ego Caspar Carolus Pastor et senior Ecclesie
Gmicensis, testificor his presentibus, quod
Egregius vir dñs Schmus Fortius de Gmator
Matthias Cassari ex duodecima quarta parte integrum
mihi restituit, et bona fide me plenarie
ex omnibus contentum reddiderit. Actum in Gmator
13 Augusti. 1576.

MAGÁNSZEMÉLY: NYUGTÁK
(1576)¹⁶

Ego Matthias Batizi, pastor Eccles^{es}ię Christi in Also Vadasz, fateor, quod Eg^{regius} Do^{mi}nus Daudid Daudidis de Szentpeter, Decimator Sacrę Caes^{areae} Regięq^{ue} Ma^{ies, a}t^{is} satis fecit mi^{hi} integre pro octaua parte Decimarum^m frugum^m et v^{er}naliu^m ex pagis filialibus pertinen^{tibus} ad Also Vadasz, v^{idelic}et Janosd et Homrogd vtraq^{ue}. In cuius testimoniu^m do has l^{itte}ras signatas Sigillo meo. 10 die Augusti. Anno 1576.

Jdem qui supra
manu p^{ro}pria.

Ego Caspar Carolius Pastor et senior Ecclesiae Gunciensis, testificor his praesentibus, quod Egregius uir d^{omi}n^{us} St^{eph}anus Farkas decimator M^{ai}es^at^{is} Caesar^{ae} ex duodecima quartam integra^m mihj restituerit, et bona fide me plenarie ex omnibus contentu^m reddiderit. Actu^m in Guncz 13 Augustj. 1576.

---

¹⁶ Magyar Országos Levéltár, A Magyar Kamara Archivuma, Abaúj vármegye dézsmajegyzéke, 1576.

Exemptionales Plebani de
Sajspent Peter per
Ferdinandum Imperatorem
& Hungarie Regem in
Anno 1529. exaratae.
Hinc Domini quo supra Buda in Festo
Beatorum Viti, & Modesti Martyrum ad
Comitatum Propriam Domini Regis datae sunt
Littere quibus mediis Majestas sua Licet
Serenissimi quondam Domini **W. DOVICH**
Regis super non solutivum honorum, et lucri
Camerarum Serenissimam Dominam Ma-
riam Reginam Hungarie Plebanus de Saj-
spent Peter relaxationum confirmavit, ac In-
dulgentiam et Relaxationem hujusmodi rata,
gratam, & acceptam habuit. Salvo tamen Jure
alieno.

MAGÁNSZEMÉLY: OKLEVÉLKIVONAT
(XVII. század vége)¹⁷

Exemptionales Plebani de
Szajo szenth Péter per
Ferdinandum Imperatorem
& Hungariae Regem jn
Anno 1529. emanatae.

Anno Domini qvo supra Budae in Festo
Beatorum Viti & Modesti Martyrum ad
Commissionem Propriam Domini Regis datae sunt
Literae quibus mediantibus Majestas sua Literas
Serenissimi qvondam Domini LUDOVICI
Regis super non solutione Nonarum, et lucri
Camerae per Serenissimam Dominam Ma-
riam Reginam Hungariae Plebano de Szaÿo
szenth Peter relaxatarum Confirmavit, ac In-
dulgentiam et Relaxationem hujusmodi rata^m,
gratam et acceptam habuit. Salvo tamen Jure
alieno.

---

¹⁷ Egyetemi Könyvtár, Hevenessy-gyűjtemény, 18. kötet, 287. p.

Iftuan duaj, az mgyt bele pafzombrö andras draknak penigz unokaj, emek elöke
 mgyt talalak volot, az mgyt fgyntek az rö dolgot felöl leuelönke altal paron-
 obylatunk volot, kgyd az mgyt paron obylatunk fgyntek Occurorokak röndelt-
 volot, egyen azon adani draknak, az kgyntek jobk azijaknak az hamuro-
 maban, legatarok foknak, kgy hre f'axa, az mind unaka az mgyt, ijlon alalatorok
 volon, azobtan az jobban, biu fgyntin valo mgyt famlalatara, mind penigz amek
 az x'fgyntek, az mgyt fgyntek f'axa Iftuan, egy mind andras draknak legatarok
 f'axamurok f'axa az kgyntek falimat valon bmm. az f'axa Iftuan
 diel maud röndelt fgyntek, mgyt maudak, az adofagköl valo kgy d'axalajon,
 az belijre allafaxa. Mellij Occurorok, az f'axamurok continuium,
 az az mgyt paron obylatunk emera fgyntek, az legatarok kgy tollurorok
 volon, mindk unakaj bar isax, dec bar, f'axamurok mgyt f'axamurok az kgyntek
 f'axa röndelt, az f'axa mgyntek röndelt röndelt valon kgyntek, az rö Occuror-
 oknak röndelt, mgyt kgy penigz mind az fil famlalat, az mgyt beuelorok, az
 röndelt maud az adofagköl, mgyt az Occurorok kgy, az birtola alal
 volonak, azijon kgyd az mgyt f'axamurok, kgy ba röndelt röndelt
 kgyntek kgyntek, az mgyt mgyntek unokak beuelorok, mind adofagköl az
 andras drak unakaj, mgyntek in speciu mgyt dalalatorak, mind adofagköl az
 bar Iftuan röndelt maud röndelt, maudak, az leuelorok mgyt röndelt, adofagköl
 azobtan az mgyntek belijre allatnak az Occurorok, az felöl mgyt röndelt
 unakaj. Adofagköl azobtan kgyntek, kgy az mgyntek Occurorok f'axa mgyntek
 röndelt röndelt kgyntek emek az dolgnak egyen röndelt, az kgyntek mgyntek
 az mgyt mgyntek röndelt röndelt mgyntek, az f'axamurok röndelt röndelt
 röndelt, mgyntek kgy mgyntek, az andras drak mgyt mgyntek röndelt.
 Scias non factus. Datum alon Julian die 12 Martij. Anno Domini
 Millijmo, quingentesimo nonagesimo sexto. Et subscriptum erat illa
 f'axamurok, item paulo inferius ad mandatum sua sextis proprium. Scripsit
 f'axamurok proprium. Lucas f'axamurok Secretarius. En adobtan az röndelt
 röndelt napok rok mgyntek, az rö röndelt paron obylatara röndelt, röndelt röndelt
 röndelt, az mgyt mgyntek röndelt röndelt, kik röndelt az röndelt
 paron obylatara röndelt röndelt röndelt, az mind az röndelt röndelt
 röndelt röndelt röndelt, azobtan, röndelt röndelt, röndelt röndelt,
 az röndelt röndelt, mind röndelt az röndelt mgyt röndelt röndelt, röndelt röndelt,
 kgyntek f'axa Iftuan röndelt röndelt mgyt, kgy röndelt röndelt.

MAGYAR KANCELLÁRIA: LIBER REGIUS
(1601)¹⁸

Istvan arvaý, az megh holt posztometheõ Andreas deaknak penigh unokaý, ennek elõttthe Megh talaltak wolth, es mýs kegdnak az eõ dolgok felõl levelõnk által parancholtunk volth, kegdnak az mý paranchiolatunk szerinth Executorokath rendelth volth, ugian azon Adam Deaknak, az kõniergõknek Job attýaknak testamentomában, legaltatoth Joknak, kõ keressésére, es mind annak, az mý ýelen talaltatoth volna, azokban az jokban, bewssegessen valo megh szamlalasara, smind penigh annak az resznek, az mellýeth Thar Istvan ugý mint Andras Deaktul hagiátatoth Testamentomoth Tutor el keõlteõth s alienalt volna benne. Az Thar Istvan twl marad eõrõghsegekbõl, ingho marhakbwl, es adossagbul valo kõ deputalasara eõ helyre allatasara. Mellý Executorok, az Testamentum continentiaia, es az mý paranchiolatunk tenora szerinth, az legatumoth kies telliesitetek volna, melnek summaýa hat ezer het zaz, harmincz negý forintot es kõlenczven pénztt teõtt volna, es fide mediante referaltakis volna kgdnak, az eõ Executioioknak rendith, miert hogj penigh mind az fel szamlalth, es megh bechõlteteth, eõrõksegek Marhak es adossagok, megh az Executorok keze es birtoka alath volnanak, varýa kgdnak az mý Instructionkatth, hogý ha tizen eõtõd nap utan, kezekben kellessek, az megh nevezeth unokaknak bochýataný, mind azokatth az Andras Deak Jovaýth, mellýek in specie megh talaltattak, mind azokatth az Thar Istvantwl maratth eõrõksegeketh, marhakoth, es levelekben megh iuth, adossagokatth, az mellýekkel helyre allattak az Executorok, az felõl megh denotaltatoth Summath. Haggýuk azerth kegdnak, hogj az mi keppen Executorok fide mediante referaltak kegdnak, ennek az dolognak vegben vételetth es kegdis megh iratta Az megh mondoth Relatoria levélben minekõnk, az szerént eresztessen kezében, immar kegdnak myndeneketh, az Andras Deak megh mondoth Unokaýnak. Secus non facturus. Datum Albae Juliae die 12. Martý. Anno Domini Millesimo, quingentesimo nonagesimo sexto. Et subscriptum erat Maria Christierna, item paulo inferius ad mandatum suae serenitatis proprium. Stephano Bochkaý propria. Lucas Waradj secretarius. En azerth az tizen eõtõd napok ell mulwan, az eõ Feõlseghe paranchiolatya zerinth, ismeth elõ Hivattam , az megh mondoth hites Embereketh, kik ez dolgoth az eõ felseges Paranchýolattýanak vigoraval exequaltak vala, es mind az feleõl megh irth Debrechený eõrõkségeketth, hazakath, kõateketth, Molnokath, Meszar szeketh, Es egieb affeleketth, mind penigh az felõl megh irth Araný, ezwst, marhakath, Kiketh Thar Istvanne hitevel mondotta megh, hogý Posztometeõ Andrastul

---

¹⁸ Magyar Országos Levéltár, A 57 Magyar Kancelláriai Levéltár, Libri regii, 5. k. 434.

Statuta quaedam Boros-Jenei ensibus data.

GEORGIUS RAKOCZY DEI GRATIA, PRINCEPS TRANSILVAE, PARTII
REGNI HUNGARIAE DOMINUS, ET SICULORUM COMES. Fidelibus Huius Egregiis et No-
bilibus ac Sincervis, Andrea Szilagyi de Borosienso Vice Capitulo, Joanni Jenei Vice Comiti Comitum,
de Szand; Nec non Castellani, Ductoribus, Centurionibus, ac toti universitati, tam equestri quam pe-
destri Ordinis militum, ac Praefidiariorum Arce nra Borosienso, modernis scilicet et futuris quoque pro-
pudis tempore, constituen, praesen nostras visur, lectur, vel legi auditur, nobis dilectis, Salutem
et gratiam nram. Minemű sükkesség dolgok legyén, akár melly Republikákban, Varosokban
és Tisztviselőkh köztöttök, az jó rendtartás es minden dolgoknak helyes, s- szep egy értelemmel jó
kárba való állatása, nem sükkesség azt jók jóval epageratunk beövetenünk, megmutatása jól
amat sententiaer kais: Concordia res parva crescunt, discordia res mpa dilabuntur: Ugyis
Vagyó, mert az melly lakosok köztöttök: akár Tartományok, Republikák, akár Varosok legye-
nek azok egyesség, egy értelem, es jó rendtartás Ugyon, akár melly ellenkező ^{ide} dolgok nek
haborus jól veszei ellenis, bátorsagotnak es erősbek szöktak az oltjának az megmaradásra
kenni. Ellenbe pedig, az hol egyenetlenség es rendetlen zűrzavaros állapot vagyó, ott nem
jóhott semmi is nevelkedni, hanem naponként romlás es elfordulás szöktet következni.
Ertve azért Jenei Vegbárunk banis, az melly dolgokba az kulomb külömb rendbeli lakosok
nak nem egyenlő voltok miat, ott ottá, egyenetlenségeket beörtenni, es abból naponként, nar
jóh nagyobb alkalmatlanságot szármadni; foggy ez álljénbeál nagyobb incovententiaik ne következo-
renik, az dolgot sükkességnek iteltük volti böcsületos Tanacz Ur huzink eleibe tamarstani,
kittikol való egy értelembel, amak az jóp Vegbárunk bekessező megmaradásának, es abból
az közevességben ionakij meg maradásának akardá Atyai koppe consulatni, minek előtte arról do-
rechassab Ordinantiákat tebeük volna, sükkességnek iteltük az alab megbiert Articulusokat
Borosienoi Vegbárunkba mindé Tisztviselőkontk, mind Nemes, es Szolgalo rend huzinknek,
pro perpetuo statuto eleikbe adni es rendeln. **ELŐSSZÓR:** Foggy az Vica Jpan az kapi,
famjal az közevességben jobá egyet érerenek, az miénkünk es az szegény barának tartosó jól
galatba, es amak az helynek meg maradására szerendeó dolgokba. **MÁSODSZÓR:** káda,
tami ott bizonyos bisei erkernek az Kapitannak, mellyre levekassó igazgalmok kell oltjan
Kör de.

FEJEDELMI KANCELLÁRIA: LIBER REGIUS
(1643)¹⁹

Statuta quaedam Boros Jeneiensibus data

Georgius Rakoczy Dei Gratia Princeps Transsylvaniae, Partium Regni Hungariae Dominus, et Siculorum Comes etc^{etera} Fidelibus nostris Egregys et Nobilibus ac Strenuis Andrea Szilagý de Borosieneó Vice Capiteo, Joanni Jenei Vice Comiti Comitatus de Zarand, Nec non Castellanis, Ductoribus, Centurionibus, ac toti universitati, tam equestris quam pedestris Ordinis militum arce^{nsium} Praesidiariorum Arcis nostrae Borosieneó, modernis Scilicet et futuris quoque pro quovis tempore constituentibus praesentibus nostras visuras lecturas vel legi audituras nobis dilectis, Salutem et gratiam nostram. Minemü szükséges dologh legyen, akar mellý Respublikákban, Varosokban es Tisztviselők Keözeöttis, az jo rendtartas es minden dolgoknak helyes s szep egy ertelemmel jo karban valo állatása, nem szükséggh azt sok szoval exaggeralnunk, beövetenünk, megh mutattya tsak amaz sentenciázkais: Concordia res parvae crescunt, discordia res maximae dilabuntur. Ugyis vagyon, mert az melly lakosok keözeött (akar Tartományok, Respublikák, akar Varosok legyennek azok) egyessegh, egy ertelem, es io rendtartás vagyon, akar melly ellenkeözeó üdöknek haborus szel veszei ellenis, batorsagosbak es erősbek szoktak az ollýanok az meghmaradásra lenni. Ellenben pedigh, az hol egyenetlensegh es rendeletlen zurzavaros állapot vagyon, ott nem szokott semmi io nevekedni, hanem naponkent romlás es elfordulas szokot kovetkezni ertven azert Fenti Veg házunkbanis nemellý dolgokban az kulomb külömb rendbeli lakosoknak nem egyenleó voltak miat, ottan ottan, egyenetlensegeket teörtenni, es abbol naponkent, nagyobb nagyobb alkalmatlansagot származni: hogý ez illýenbeöl nagyobb inconvenienciák ne keövetkeznenek, ezen dolghot szükségsesnek iteltük volt böczületes Tanacz Úr hiveink eleiben tamsztani, kikkel valo egy ertelembeöl, annak az szep Vegháznak békesseghöz megmaradásának, es abol az keözönseghes ionakis megh maradasanak akarva Atýai keppen consulalni, minek elötte arrol derekassab Ordinentiainkat tehettük volna, szükségsesnek iteleók az alab megh irt Articulusokat Borosienei Vegházunkba minden Tisztviseleöknöknek, mind Nemes, es Szolgalo rend hiveinknek, pro perpetuo statuto eleinkben adni es rendelni. ELÖSZÖR: hogý az Vice Ispan az Kapitannýal az Keözönseghes ioban egget érczenek, az minekünk es az szegeny hazanak tartozo szolgaltaban, es annak az helynek megh maradására nezendeó dolgokban. MASODSZOR: Ha Valami ollý bizonyos hirei érkeznek az Kapitannak, mellýre derekasson insurgalniok kell, olyan

---

¹⁹ Magyar Országos Levéltár, F 1 Gyulafehérvári Káptalan Országos Levéltára, Libri regii 23. k. 188.

Georgius Rakoczy Dei gratia Princeps Transsylvaniae, par-
tium Regni Hungariae Dominus, eorundem Comes &c.

[Faded handwritten text, likely a Latin letter or decree, containing names and titles.]

[Handwritten signature of Georgius Rakoczy]

Joannes Steclard Vice Sec[...]
[Handwritten signature of Joannes Steclard]

FEJEDELMI KANCELLARIA: LIBER REGIUS
(1644)²⁰

Georgius Rakoczy Dei gratia princeps Transsylvaniae, partium Regni Hungariae Dominus, et Siculorum comes etc^{etera}
Fidelibus nostris generosis Stephano Usz de Uszffalwa et Paulo de Szemere Camerae nostrae Scepusiensis consiliariis cunctis etiam aliis cuiuscunque status Conditionis, ordinis, honor, gradus, officij, dignitatis, praeeminentiae et functionis hominibus, quorum videlicet interest, sive intererit praesentes nostras visuris Nobis dilectis, salutem et gratiam nostram. Beöcsülletes hívünknek, Cassay feö Biro Kewiczki János Uram es az egész Tanácsnak Azért való megh találásokra kegyelmes tekintetünk lévén, s azon Városunk Hostáttjának az elmúlt napokban az Ellenség mijatt teörtént pusztulásá-tis kegyelmessen szemünk előtt viselvén, eö kegyelmeknek esztendönkint Valo szokott pénzbeli taxájokatt kegyelmessen relaxáltuk, es condonáltuk, Mindaddigh valamégh az eö kegyelmek hostáttjok megh nem epüll, anⁿak Annak utánnais penigh kegyelmes jo akarattunkigh, minek okaért kegy^{ye}l^{me}teknek Camoras Úr hiveink Es azon kívülis az kiknek illik, es ez dologh incumbál, mostaniaknak es jeövendőbelieknek, kegyelmessen, es serio parancsolljuk, ebbeli kegyelmessen es serio parancsolljuk, ebbeli kegyelmességünket így ertvén, megh emlékezett Kassay Várasunkhoz az eö kegyelmek pénz beli annualis taxájukat hostáttjoknak romlott állapottyábull valo fel épéteseégh, es az utanis az mi kegyelmes jo akarattyaikigh relaxaltnak es condonáltⁿak tartván es tudván lenni, annak praestálására eökeöt ne kenszeretse annal inkább annak az megjrt ideökigh ualo megh ne^m adasert sem^{mi} Annal inkább annak az megh irt ideökigh valo megh nem adásért, semmi uton es modon, akarminemeö jártokban megh háborítani, karosítani Ne mereszellye, secus non facturⁱ. Praesen^{tibus} perlectis exhiben^{ti} restitutis. Datum in castris nostris ad arce^m Sarosiens^{em} positus. Die 3 Julij Anno D^{omi}ni 1644.

G. Rakoczy mp.

Joannes Szalardi vice secr^{etarius} mp.

²⁰ Magyar Országos Levéltár, F 1 Gyulafehérvári Káptalan Országos Levéltára, Libri regii 24. k. 84

En hi rragjok Nijmorcijmme as fulsigub kirjil solgajie, maftan
 gijmorig lastešo walloom En magamag, as in hiechummet
 andijie hogij as nijmme Marhajath irakfiguth, basajth,
 sichijth, es ffigijthundru marjst assemak Nijhij
 naghsamafumak fujuwarij bironmak, is nagh p. d. r. m. k.
 En fjanak en f. r. t. t. u. m. as / Enij sabo ijt. r. o. o. m. is
 bironf. r. o. o. m. w. o. l. n. a, es maftan / p. r. o. o. m. / alath k. r. i. b. i. e.
 is f. i. a. i. b. f. o. g. w. a. / d. z. u. t. i. m. in maftan f. o. g. a. b. o. k. t. r. u. m. k. i. j.
 as / i. m. h. i. d. u. m. is u. m. p. i. r. i. g. u. b. / f. i. g. i. s. s. i. g. u. m. m. e. h. o. g. i. j.
 a. b. o. k. u. m. / k. r. i. k. i. as in t. r. i. t. t. u. m. h. u. s. Nijmorm. s. a. g. i. t. h.
 t. i. s. e. s. i. r. k. a. s. a. t. h. es f. r. o. m. u. n. d. u. m. b. i. r. o. i. t. h. k. i. z. u. p. Nijmora

mijndem of verghen, is mijnden halladit melken, is
 nijmorkij mijnden erckfig. k. y. k. i. j. sabadij. o. m. h. a. k. i. n. i. j. t. h.
 es. S. m. m. a. t. i. s. e. s. i. r. k. a. s. a. t. h. m. i. n. a. d. i. t. o. m. / f. a. b. a. t. f.
 m. i. j. n. d. as. v. i. b. i. j. u. m. d. u. r. v. e. k. S. m. m. a. s. f. k. r. o. s. s. i. g. i. s. t. u. m. v. a. i. j. t. h.
 t. i. w. d. u. j. i. l. l. i. k. t. k. i. z. u. m. n. i. j. e. t. h. s. a. s. f. / es. f. i. k. i. r. a. l. i. j. u. m.
 f. u. l. s. i. g. u. b. f. e. l. t. i. j. p. a. l. m. e. / a. s. s. o. m. i. g. r. a. d. i. j. a. j. a. / f. i. p. r. o. t. e. s. t. a. n. n. a.
 h. e. p. t. e. w. e. r. a. k. e. / u. m. m. e. k. u. m. m. e. / d. a. s. n. a. k. t. h. y. p. o. t. i. s. / g. a. m. m. e.
 m. i. j. n. d. u. m. o. r. s. s. a. b. a. d. e. n. f. o. g. h. o. j. e. m. a. k. / m. e. l. i. j. b. o. l. o. g. u. a. k. is
~~f. o. g. a. b. o. k. t. r. u. m. k. i. j.~~ f. o. g. a. b. o. k. t. r. u. m. k. i. j. i. n. u. s. s. i. g. u. b. is b. i. z. o. n. f. a. g. a. r. a.
 a. d. o. m. a. s. i. n. p. r. o. t. e. s. t. e. h. u. r. e. h. u. m. i. s. s. e. m. u. s. u. s. s. i. g. u. b. t. i. t. h. e.
 es. d. o. l. o. g. u. b. l. i. t. h. b. i. t. h. e. is. n. a. p. f. a. m. a. r. i. j. / 5. 5. 4.
 es. i. k. i. t. f. / Enij es f. a. m. f. o. r. o. k. b. o. r. n. a. m. i. s. a. f. a. l. /
 Enij b. o. s. d. a. d. i. j. n. e. s. v. e. r. e. k. e. is. n. a. g. i. j. f. e. l. l. i. j. e. i. c. h. u. m. k. i. j.
 s. i. n. d. u. r. v. e. k. m. u. s. i. h. o. g. i. j. / e. b. i. e. es. b. o. l. o. g. u. a. / S. e. m. i. j. h. a. l. l. a. s. t. a. b.
 N. i. l. i. j. i. m. / h. a. / a. s. a. s. s. o. m. a. k. a. s. / e. r. o. / m. a. r. h. a. j. a. j. a.
 m. i. j. s. a. p. a. d. r. o. t. i. j. e. n. m. u. l. l. i. j. e. i. n. t. r. i. t. t. u. m. v. e. r. t. h. u. m. k. i. j. /

f. i. n. i. t. h.
 donid m. a. s. s. a. N. o. t. u. g. d. a. m. p. r. o. m. i. t. i. / f. o. m. i. s. / f. o. r. t. i. s.
 v. i. d. i. g. i. t. d. l. b. i. k. o. g. a. l. i. s. C. i. u. d. i. s. p. r. o. f. i. t. a. m. i. s. / d. y. t. h.
 q. u. i. n. t. e. d. i. m. u. s. i. s. / N. i. j.

HITELESHELY: A POZSONYI KÁPTALAN JEGYZŐKÖNYVE
(1554)²¹

En kÿ wagÿok Nÿewre ÿmre az felseges kÿral zolgaÿa, mastan
Gÿewreth lakozo wallom en magamath, az en lewelemnek
rendÿbe hogÿ az mÿnemew Marhaÿath ereksegeth, hazaÿth,
Zeleyth, ez Thÿzthelendew Martha azzonnak Nehaÿ
Nagh thamasnenak feÿerwarÿ bÿronenak, es nagh peternek
Ew fÿanak en erettem az kewÿ zabo ÿstwan el
Bewchewltette wolna, es mastan pechet alath ketelbe,
Es fÿaÿs fogwa, Azert ÿm en mostan fogadok ewnekÿ
Az en hÿtemre es emberseges thÿzteswegemre, hog'
Adok ew nekÿ az en erettem leth nÿomorwsagerth
Tÿz ezer kazath ez Jewendew bewÿth kezep Napÿara
Mÿnden ok wethetlen, es mÿnden halladek nelkewl, es
ewnekÿk mÿnden ereksegeth kÿ zabadÿtom, ha kenÿgh
ez summa tÿz ezer kazat megh nem adnam, thahat
mÿnd az elebÿ derek summath keresshessek en raÿtam
Twdnÿ illÿk tÿzen nÿolch zaz fl, es se kÿralÿ ew
Felsege, se kÿralne azzonÿ gratÿaÿa, se wthanna
walo wrake ennekem ne haznalhasson, hanem
myndenewth zabadon foghassanak, Melly dolognak es
fogadasomnak eressegere es bÿzonsagara
adom az en pechetes lewelemeth meg eressewltettet
ez dologh leth bechbe 12 nap Januarÿ 1554
Ezeketh kenÿg ez Jamborok bornamÿza pal,
kewÿ kozdadÿn czwetko, es nagÿ Illÿes, elewth
Zerzettek meg, hogÿ ebbe ez dologba semÿ hallaztas
Ne legÿen, ha az azzonnak az ew marhaÿa
Meg zabadwlÿon mellÿet en erettem wettenek el,
Sigillum
Domina Martha r^{eli}cta c^{on}dam providi Thome Zegyies
Iudicis Albe regalis civit^atis presentavit cap^{itu}lo
quarto die mensis Junÿ

---

²¹ Szlovák Nemzeti Levéltár, PKHL Prot. N. 9 et 10. 1551-1556. 315-316.

Transumptum pro Genero Domino Stepha-
no Bornemissa.

nos Capitulum Ecclesie Posoniensis. Memores commendamus per nos et
quod ex officio illius. Quos Dominus Dominus Stephanus Bornemissa
de Karony andreas S. C. Regis et Posoniensis Supremus Lector magister
et eiusdem Sine titulo familiae, et personalis demens in
sententia et libere et spontaneis probis quibusdam lras fassio nales
et
alibi con Georgii Kaspary, manus propria subscriptione, committit et
boratad, et ungarum et Diomate confecta et amandata, et per nos de
tota eius instantia, ut eadem lras nris inseri et transumi, transumi,
plassis eidem Dno Stephano Bornemissa ubero ad cambela dare
et concedere vellemus, quod tenor datus est. Et Kaspary Georgii. Quod
interea mundentito a se hincet, illi, et Vallo et Dulaidon leudey e,
reuel. et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
dembol, gondolan dorbay et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
beli, hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
Uramnak, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
es es hincet, hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
laidner Regina et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
tra Valo karualassmot hi hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
etal, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
jardaban auagy, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
vult armijek, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
nindete ember, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
mi heresminyey, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
vatt, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
altal, magd fajat, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
son, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
heresminyey, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,
elegit hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet, et hincet,

id est

HITELESHELY: A POZSONYI KÁPTALAN JEGYZŐKÖNYVE (RÉSZLET)
(1645)²²

Transumptum pro Generoso Domino Stephano Bornemisza

Nos Capitulum Ecclesiae Posonien^{sis} Memor^{iae} commendamus per praesentes quibus expedit universis Quod Generosus Dominus Stephanus Bornemisza De Karom antehac Sacrae Caesariae Regiaeque Maies^{tatis} Posonien^{sis} Supremus Postarum magister et ejusdem Suae Maies^{tatis} aulae familiaris, nostra personaliter veniens in praesentia exhibuit et praesentavit nobis quasdam litteras fassionales Egregij et nobilis condam Georgij Kassay, manus propriae subscriptione communitas et roboratas, Hungarico Idiomate confectas emanatasque, petens nos debita cum instantia, ut easdem litteris nostris inseri et transumi, transumptasque eidem Domino Stephano Bornemisza uberius ad cautela dare et concedere vellemus, quarum tenor talis est. En Kassay Georgius adomuttara mindeneknek az kiknek illik, és vallom ez tulaidon levelem ereivel, Hogy magam kedves es jo gondolatombol, és igaz atyafiui szeretetembol, gondolvan hozzam vér szerént való atyafiságokat, és igaz szivbeli szereteteket, az nemes és nemzetes Bornemisza István Battyam Uram sokszor dolgaimban segített, és hogy ez uttalis Mas fél Ezer forintra való karvalasomat ki szerzett és megh téréteth az Pozsony Tanachal, mivel hogy gyarlo az ember, és hertelen nyavalya által uton jartaban avagy köelteben, Dispositio s Testamentum nélkül, ez nyomorult arnyék vilagbol teörtenhetik ki mulassa, az mint közenségesen minden ember, jo és gonoz szerenche ala vetetet, Ennekem penigh az mi keresmynem, pénzem, és egiéb ingo marham vagion, az Szombathi hazamon kívül, nem atyamtul, anyamtul, avagy atyamfiaitul maratt, hanem gyermekségemtul való sok faratsagim, és szolgalatim által, magam saját igaz keresmynem. Ha azért (kitől Isten oltalmazon) valahol véletlenül és Testamentum nélkül töerténnék valami szerenchetlenségem, nyavalyam, avagy halálom, mod nélkül az én keresmynem akar kire ne maradgyon az Eöchemnél pedigh máris elég pénzem, és marham vagion, es nem kevés atyamfiui segítségével

²² Szlovák Nemzeti Levéltár, PKHL Prot. N. 38., 301.

VÁROS: KASSAI JEGYZŐKÖNYV (RÉSZLET)
(1646)²³

Die 14. Aprilis 1646. Fuit frequens amplissimus senatus
tribunus pleb^{is} seniores tota deniq^{ue} electa communitas
Regales Ferdinandi Tertii Ma^{iest}at^{is} Suae Caesar^{iae} Regiae^{ue}
publice per-
legunt^{ur}, quaru^m tenor, ut Continentia sequeret^{ur} et esset talis.

Az kletek beöczeolletes parancziolatya szerint ~~en elmentem uala~~
innen Meghindulvan Tokayban eöreömest szemben lettem
volna Czernel Urammal s eöreömest beszélgettem azok felöl
Volna azokrol az rosz hirekröl, mellyeket felelünk
Hintegetnek, noha azok ollyak volnanak, melyek
varasunkba teörtennek, minket és nem masokat
néznének. Nanason meghalvan debreczenben men-
tünk s halvan hogy Urunk 4. Praesentis Feher Vár-
rol megh indulvan Varadda jeött volna ki, s ezert
annal inkab siettünk, és a mikor oda érkezünk
volna gondolkodásra veöttük az dolgokat, mivel
Urunk eö Naga az maga kijeövetelet differaltta,
nem hogy s latvan hogy az Tokay tractais be allott,
s tudvan hogy ottan sok dolgok forognanak ellenünk
s az orszagh Gyülesenekis Terminusa elközelgetet
es ha szinten Erdelben kellet volna mennem
Urunkhoz egy holnapigh elegh jarhattam volna
megh az Utat, és igy az varosbannak dolgai,
hogy az en elkesesem miatt difficultasban
Ne mennyenek Jobnak itiltemm vissza valo tere-
semet es bizonyos instructioval Urunkhoz
Sztrancz Ferencz Urnak expedialtuk, irnam e' mellet
Mind kemeny Janos, hokmester és Bisterfeldius
Urameknakis irtam, kerven, hogy eö klekis
Vigyaznanak, ne keszeretnek se Urunk, se mi
Valami kart ne vallyunk, s inczek eo
nagat az mi vigyázásinkra. Viszsa
erkezven azért Tokayban, es Klobusiczki Url
szemben lévén, minemeö dolgoknak mentem ve-
gére, im kleteknek aztis conferalom.

---

²³ Archiv mesta Košic H III/2 mac 61. Fol. 15

Kézimunkák és magunk ajándéka innok is kigúlmunkák
vagyunk meg egyéb tárgyaknak, is ajándékainak. Meg
vették az is kigúlmunkák hűlté melyben jót is kigúlmunkák
meg nekünk az Zala Lányok fül, tulai illik, fogó és
Bjzsafogata vint Zelyne meg meg tanulsalusk, meg unak
elöttre utunk is k: az miklos Dinku idny fül, fül,
mástan egyen azon Bjzsafogattal, is vallafogattal ut unak
Ejnk fogó vil Bjzsafogata unak: Az Bjzsafogok vil,
Vida Antal, akkor idily ifkve Bjzo, Vitis firtur,
Kadas Andreus, Kalamar Kulonimus, is Zalai Ambrosius,
Ezike meg hje Zelyne vándel meg kedvük. Vida Antal
az Valla fogó van Nyolcz forintiar, is 32. d jeta meg
az Bjzsafogak, az mily Bjzsafogok akkoron miklos Dinku
az kúrnafogore vették: fog az vna halala van k
is kúrnafogore vették: fog az vna halala van k

Kadas Andreus vallasa is az miklos Dinku fül, fogó
van az vna halala van k is kúrnafogore, az
Blomk. hje az vna halala van k is kúrnafogore, az
Blomk. hje az miklos Dinku "hadu" mad nap idy poluara
haza firtur, is egyen azon Napon birtuara is k vakolok
az Bjzsafog, Akkoron az poluaj firtur Bjzo is meg vintur,
oda megjén, is az azene meg laruau mouk mty, is hjevít
Kúrná (Edmond) meg firtur is az firturok kúrná, is
nem illik, Edmond, is miklos jhúid az firtur affonik kúrná
Tr. kúrná az Bjzsafogok atab vato wagy mve mtkoron az
yo djeno meg firtur firtur firtur az Almbel fül Nem
kúrná idy kúrná kúrná meg firtur, is firtur adu
id saguau idy firtur hjevít kúrná az vna kúrná
Ejnk fül kúrná jmen, is akkoron fül firtur is is
Bjzo az van firtur, is az Marhaint akkadas Andreus fül
vakotta is az Bjzo az ladala, is kúrná firtur az
ladala meg vjotok is az Bjzo firtur. Ez hje Zelyne
az Kadas Andreus vallasa. Vitis firtur hje Zelyne
meg kedvük, Zelyne vintur van is vallasa meg Zelyne
az Kadas Andreus.

MEZŐVÁROS: TOLNAI MISSZILIS
(1561)²⁴

Kezeneteinket es magunk ayanlasat yriok ty kegelmeteknek
mynt my byzot vraynkknak, es atyankfiainak. Meg
ertették az ty kegelmetek leüelet melyben yrt ty kegelmetek
my nekünk az Zabo Lerync felél, tudni illik, hogy az
byzonsagokat rend zerynt my meg tanultatnok, my ennek
elëtteis irtünk ty k: az miklos deakne elety felél,
mastanis vgyan azon byzonsagokkal , es vallasokkal irt irünk
Cyak hogy teb byzonsagokat irünk: Az byzonsaqqok ezék,
Vyda Antal, akkor idebelý eskevt Byro, Verés ferenc ,
Kadas Ambrus, Kalamar Kelemenne, es Zalai Ambrusne,
Ezékét my hýt zerynt rendel meg kerdézték. Vyda Antal
azt valla hogy ew nyolcz forintiat es 33 d ytta meg
az Byrsagnak, az mely Byrsagot akkoron deakneen
az kuryasagert vettenek: hog' az ura halala vtan ket
eztendewel g'ermeke let volt.

Kadas Ambrus vallasza ez az miklos diakne felél, hogy
ew oth volt patayn akkoron mykoronaz azzonnak oth
girmeke let az vra halala vtan ket eztendewel, az
girmeket az miklos deakne oth hadta es mas nap ide tolnara
haza Jewe, es vgian azon napon hetfewn yt ki rakodot
az pyacson, Akkoron az tolnai few byro ezt meg ertuen,
oda megýen, es az azzont meglatuan mond neki, te hýres
kurya (ug'mond), myt Jarz yth az Jamborok kezét,
it nem illik ug'mond, te nekéd ylnéd az Jambor azzoniok kezét
Te Kurya az dýznonalis alab valo wagý mert mykoron az
yo dýzno meg fyazik harmad napig az Alambol fél nem
kél, te kedig hýrés Kurya meg fattiaztal, es fattyadat
el haguan ide Jewttel hýres Kurya az varos kezzibe,
Czo fél Kurya ynnen, es akkoron fél Jzuen be yre az
byro az ew hazaba, es az marhaiat az ew vele Kadas Ambrussal
rakatta be az byro az ladaba, es be peceteluen az
ladat vgý vyetek be az byro hazaba, Ez hýt zerynt
az Kadas Ambrus vallasza, verés ferenczetis hýt zerynt
meg kerdézüen, zynten ezenkeppen tette az vallast mint Zynte
az Kadas Ambrus.

---

²⁴ Štátný okresný archiv v Trnave (Nagyszombati Állami Járási Levéltár) Archiv mesta Trnavy
(Nagyszombat város levéltára) Missiles Kart č. 6.

Benedek
deak

Épüretinek kelgalathamat 200 thy legyelmetolnek nyugt
pátronsymna k gond uisfelyimnek es to uradimnal
Épüretinek 200 uram leijerget the legyelmetnek, hogy
te legyelmet hynassa elédhen az pabo Stuan a nagy
untal fyt, es the k hynassa. Sambokj peter uramat fjb
nyhalt nylas Stuan sanra palt. Barathy falyant
az urajmat, mert ejet az urajm mynd felyentent 200 tuzak
az ny nemis dolgom netom az uradialkol magyon. es
leueler the legyelmet oluastassa el az urajmetit az pabo
Stuan leueler mely leuel az legyelmet leueleben uagion be
fotue, az uallast the legyel uarob pergety, ala utesse, ota
kmetom emborum lepen fj gongyat uisfely, Touaba esomyb
konjorget thy legyelmetolnek nyugt tybreleudo urajmat
hogy thy legyelmetok gena, az uradi Byronak latatjario
ofualdnal es az tanacsnal, hogy em legyelmet az toruonyt
ne halasztanak, Touaba pegedy leijerget myndeneskul fogua
ne bocsatnyak az e afarattjara, hogy az toruent ne hysnaji
womaya Touab Touab, mert bypony summar elget foltek
melleste, elegy farummaty uagion tessek fj hogy enyb thy
legyelmetok fj uagiol, megis thy legyelmetok nem felet
fotot el en volam, fyt legyelmetolnek polgalhassyak megy

Touaba az nykor en veam es dologh konetkozot, 551 esten
edeben a fkoron Benedek deak 20 Stuan uoltak harmjcsarok
20 nykor en kypet leuen andrab deakert. pabo perperet
200 etor harmjcsadjaert fj tette 450 foryntot, most pegdy
pegedy leijerget este dolgot nem uallja, hawm ist mongja, hogy
en az e arjynak sayat perperet uettem wolna fel berepen
450 foryntot, Errol pengy Sambokj uram megy emlekebbe
tyk, mert az uideben e legyelme uolt fjw byro nykor pengy
20 en gajdam asony megy etotte wolna, hogy andrab deak fj
akarna meny, es engomet az kypetok polgalban binn akar
ma hawm byota uolt e kypitulum elijben andrab deakert
Andrab deak allym fogadialt ott e kypitulumk bytyre
t. i. kypitulum, hogy addig el mm 200 megy engomet fj munt
az kypitulum, Sambokj uram hogy Byro uolt megy
Mocatta bytyre kypitulum el 20 sim nykor andrab
deak az e fogadialy hawm uagyan el 200, engomet
Binn hazyot az kypitulum.

MEZŐVÁROS: DEBRECENI MISSZILIS
(1564)²⁵

Kezenetemet zolgalatomat irö thý kegýelmékolnek mýnth patronosýmnek gond výseleýmnek es io uraimnak etc^{etera}. Týztelendo býro uram kényèrgok the kegielmédnek, hogý te kegýelmed hývassa elédben az zabo Istvant a nagy antal fýat, es the k. hývassa samboký petèr uramat kýs mýhalt nýlas Istvant santa palt Barathý fabýant Benedek deakot ez wraýmmat, mert ezek az uraým mýnd feýenkent Jol tugýak az mý nemw. dolgom nekem az waradiakkal vagýon, ez levelet the kegýelméd olvastassa el az uraým elètt az zabo Istvan levèlet, melý level az kegýelméd leveleben vagion be kotve, az vallast the kegýel varos peczetý ala tetesse, otth ennekom emborom lezen ký gongýat výselý, Tovaba ezonnýs konýorgok thý kegýelmetoknek mýnt Týztelendo uraýmmat hogý thý kegýelmetok Irna az waradý býronak lakatgýarto osvaldnak es az tanacznak, hogý ew kegýelmék az torvenýnt ne halaztanak, tovaba zegedý lèrýnczot mýndenéstwl fogva ne boczatnaýak az é akarattýara, hogý az torvent ne hwsnaýa wonnaýa tovab tovab, mert býzoný Immar eleget koltek mellette, elegh barommalýs vagion, tessék ký hogý enýs thý kegýelmétok fýa vagiok , megis thý kegýelmétok nem feletkozot el en rolam, kýt kegýelmétéknek zolgalhassak megh. Tovaba az mýkor en ream ez dologh kovetkozott 1551 ezten-dében akkoron Benedek deak Jo Istvan woltak harmýnczadosok mýkor en kezes léttem andras deakert, zabo petorert 300 ekor harmýnczadýaert ký tett 450 forýntot, most pedýgh zegedý lerýncz ezt e dolgot nem vallýa, hanem ezt mongýa, hogý en az é attýanak saýat penzet véttem volna fel Bèrèben 450 forýnttýat, errol penýgh samboký uram megh emlekèzhetýk, mert az wdèben é kegielme volt fw býro mýkor penýg az en gazdam azoný megh ertotte volna, hogý andras deak el akarna menný, es engomet az kezessek dolgaban benne akarna hanný, hýtta wolt é kegýelme eleýben andras deakot Andras deak Illýen fogadast tott é kegýelmenek hýtýre Týztossegere, hogý addýg el nem Iw mýgh engomet ký ment az kezessegbol, samboký wram hogý býro wolt wgý Boczatta hýtýn týztessegen el Itt sem nezett andras deak az é fogadasara hanem wgýan el Iwt, engemet Benne hagýot az kezessegben.

---

²⁵ Štátný okresný archiv v Trnave (Nagyszombati Állami Járási Levéltár) Archiv mesta Trnavy (Nagyszombat város levéltára) Missiles Kart č. 6.

Benedikt
deakt

Enn eittinnu þolgalathomat svo þy segjelmeit þu net mýnt
pátronsýmna gona úsfeimmet, es so uraimnal i
t þy þe lendi þy uram lenyergo the segjelmeitnet, hogg
te segjelmeit þy uassa elidhen af þabo Stuart a nag
intal fyat, es the k. þy uassa, sambok þer uramot þy
mýhalt nylas Stuart sama þalt þarokk þabyant
af my nemis dolgom netom af uradial þal nagyon. ef
leucler the segjelmeit oluastassa el af uraimfeit af þabo
Stuan leucler mety leuel af segjelmeit leuclerben uagyon be
stue, af uallaþ the segjel uarot þerget, ala utesse, oþ
tmetom emborom loþen þy gongyat úsfeiy, t uaba eþomyþ
þonyergo þy segjelmeitnet mýnt t þy þe lendi uraimat
hogg the segjelmeit þy gona, af uarokk þyronat latatgyarro
ofualdnal es af uraimnal, hogg ein segjelmeit af þruenyt
ne halastanam, t uaba þegedy leiynset mýndneistwal fogua
ne bofsatnajak af e afarattýara, hogg af þruent ne þy þy þy
womaya t uab t uab, mety þy þy þy þy þy þy þy þy þy
mellerte, elogh þarimmalý þy uagyon t eþel þy hogg ein þy
segjelmeit þy uagyon, megit the segjelmeit net felet
þy þy þy el en rolam, þy segjelmeitnet þolgalathýa L megh

Touaba af mýlar en veam eþ delogh þouet þy þy 1 5 51 often
idében a þloron Benedikt deakt so Stuart woltak þarmýrard
þok mýlar en þy þy leucler andrad deakt þabo þerget
300 elor þarmýrard þy ut 4 50 foryntot, mety þy þy
þy þy leiynset eþe dodeg net uallaþ, þam mýnt mongja, hogg
en af e anýanam þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy
4 50 foryntot, t uaba þy þy þy þy þy þy þy þy þy
þy þy mety þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy
þy þy en gýþam af þy megh eþotte wolna, hogg andrad deakt þy
akarna memy, eþ engomnt af þy þy þy þy þy þy þy þy þy
ina þam þy þy wolt e þy þy þy þy þy andrad deakt
þy andrad deakt þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy
t þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy
af þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy
þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy
þy þy af e þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy
þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy

VÁROS: A PÁPAI TANÁCS MISSZILISE
(1567)²⁶

Generosi prudentes et circumspecti domini et amici nostri honorandi
Post salutem et amicitiae nostrae commendationem. Aggiuk thý kegelmeteknek
Mint tiztelendő nemes urainknak es barátinknak tudtara,
Mý modon Ket Jambor attiankfia közöt egy felöl Septeý
Benedek Deak felesegevel eggetemben ugy mint föl pörös leven
Mas felöl ugy mint al pörös közöt tudnia illik bakos Balint
Es miklos deak ugian azon bakos balint fia közöt az megh holt
regý bakos balasne testamentomabol es hagiomaniabol az
minemű pör patvar tamadot ith mý előttünk az varas szekin
kiknek feleletiket thý kg mint nemes urainknak es
barátinknak igeröl igere rend szerent megh Jelentiuk.
Responsio Actoris Benedicti litterati de Septe.
Mý előttünk az benedek deak felesege kepeben ezt felelte
ugý mond hallia megh kegielmetek az megh holt öregh azzon'
bakos balasne elteben minemű testamentomoth tet volt hagiot
volt iambor polgar tarsý elöt kis mihal elöt Baratý fabian elöt
Lingh Cristoph elöt az ü leanianak katalin azzonnak az
Bakos balintnak hazas tarsanak mas fel zaz araniat ket zaz
Huzon negh forentarra paczot, karaizart, es töb attiafiaknakis
Valamenith az bakos balasne akart io akarattiabol testamentom
Szerint kinek mit akart hadni ezt az föllül megh mondot
Summa penzt mikoron mind az attiafiakkal eggetemben oda
Keg[elme]tek köziben mentenek volna, az jambor testamentomosok
Mindeniknek rez szerint az öveket megh advan akkor az
Üdőben az katalin azzon bakos balintne volt rabsagban es
Az ü reszet az föllül megh mondot summat az testamentomosok
Bakos balintnak kezehez nem attak volna hanem az miklos
Deaknak es az benedek deaknenak menedek leuelere Ký
mastannis az Jambor testamentomosoknak kezeben volna
feleletiben az benedek Deak felesege kepeben mutat az
Jambor testamentomosokra, mivel hogh az rabsagban az bakos
Balint germekinek anniok katalin azzon megh holt volna
Aztat resz penzt kiröl menedeket attanak volt kevannia
hogh ket fele ozlatnek fele miklos deaknak fele benedek
deaknenak merth Bakos balintot sem az bakos balasne sem
az megh holt rab azzon' tutorra nem hatta volna. Etc.
Mas felelete ugian ezen benedek deaknak Hogý az rab azzonnak
Bakos balasnenak annianal első uratul hozot penz volt volna
Zaz forent kit tartot volna az ü ket gyermekenek miklos
Deaknak es benedek deaknenak aztis tamaztiak az
testamentomosokra es egh iambor azzoniallatra ký lakozot
volna az bakos balasnenal Jakonera.

---

²⁶ Štátný okresný archiv v Trnave (Nagyszombati Állami Járási Levéltár) Archiv mesta Trnavy
(Nagyszombat város levéltára) Missiles Kart č. 7.

Anno 1602

Seabary Emeter suo Benefactorum
tunc Janus Insularum. Luctu Erak falo Peter
vnga Janus tiliyal aps tis agofant solus
milyet us Mulope adit il usj mijut
kifant ~~manant~~ q.

Stijanto mijbulij tiliya aps crisoar Eimer
bafant magna, finjra & learijra:

Mijtolij Janus Erak tiliya aps bel Janus
Iofagant, aps fuf fuf ficutis
bagi tun marbon il us ad bafra:

ig Eje Apratt.

Mactarij magj Ambrus fol vata etoriblon
aps fo filijagant katulijr apromjal, mijut
bagi filijage il bagjnum magj Ambrus
il mijkoloton aps filijage & fogatta
vata, & aps igifs tunar Jelen tun
illijer okal koprao dekilentik kilitur
bagi magj Ambrus kilito magabi fijere
bagi joba colbe aps fo filijage il
num bagja, bnd Ambrus vifijage
karja, mijut igats bafantol fukent dny.

MEZŐVÁROS: JEGYZŐKÖNYV
(1602)²⁷

Anno 1602
Szabary Demeter feó Birozagaban

Talpas Janos vnokaÿ, Lukacz Deak, Szabo Peter
Varga Janos tiltÿak az Kis agoszat szölkött
mellÿett Vÿ Miclosne adot el ugÿ mÿntt
eösteöl marattat.

Szÿ Jarto Mÿhalÿ tiltÿa asz csiszar Dienes
Haszatt magara, fiaÿra es Leanÿra:

Miskolcj Janos Deak tiltÿa asz Bek Janos
Joszagatt, asz Pal Pap Giermekire
Hogÿ Kun maton el ne adhassa:

19 Die Aprill^{is}

Maklarÿ Nagj Ambrus Jöt vala elönkben
asz eö felesegeuel Katalyn aszonnÿal, mÿnt
hogj feleseget el hagjuan nagj Ambrus
it miskolczon asz felesege le fogatta
vala, es asz egesz tanacz Jelen leuen
ilyen okkal eöszwö bekeltettek eökött
hogj nagj Ambrus kötöttö magat fejere
hogj soha többbe asz eö felesegett el
nem haggja, hane^m Jamborul tisztességbeⁿ
tartja, mÿnt igaz haszasok szoktak elnj.

---

²⁷ Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Levéltár, Miskolc város levéltára: Városkönyvek, I. kötet, 146.
p.

29 Junij

Leuata Causa Martini. Krispianus de Wijbeij
Vs Actoris Contra Mattheum Hoij Velucij in
Fautam de Bülk Velucij in Causa. Abstracta

Quia in ista officina p[ro]p[ri]a, Hoij velucij, de
p[ro]p[ri]etate voluit et de de Naga et Somerf[er]m
Gatambon k[on]f[er]unt obare v[er]o p[ro]p[ri]etate lo-
nit, v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o
p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o
p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o
p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o

Quia in ista officina p[ro]p[ri]a, Hoij velucij, de
p[ro]p[ri]etate voluit et de de Naga et Somerf[er]m
Gatambon k[on]f[er]unt obare v[er]o p[ro]p[ri]etate lo-
nit, v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o
p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o
p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o
p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o

Quia in ista officina p[ro]p[ri]a, Hoij velucij, de
p[ro]p[ri]etate voluit et de de Naga et Somerf[er]m
Gatambon k[on]f[er]unt obare v[er]o p[ro]p[ri]etate lo-
nit, v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o
p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o
p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o
p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o p[ro]p[ri]etate v[er]o

SZOMBATHELY MEZŐVÁROS: JEGYZŐKÖNYV
(1609)²⁸

29 die Junj

Leuata Causa Martini Krisanicz de Wyhegy
Vt Actoris Contra Matthiam Choy ~~Velutj in~~
~~Causam~~ de Bwk Velutj in Causa^m Adracta^m

A^{ctor} in sola p^{er}sona p^{ro}ponit, Hogj ez el multt 1609
Esztendeoben Volttak az Vr eo Nag^{ysag}a szantasan
Chakanban keneresnek okaertt, Veszett el kett lo-
uok, Meljnek egjket itth szombatheleⁿ pinkeosd
szokadalmakor megh talaluaⁿ teoruen szerint meg
tartoztatta^m, Azertt orszagunk eleo teorvenje
szerint azt kiuno^m hogj keg^{yelme}tek kezunkheoz
Adgja, de mi az Jambornak tisztessége ellen
semit ne^m szolunk

Jⁿ causam attractus dicit Hogj en nem tudo^m ha eouejek az lo auagj ne^m
de en Chjganoktul chereltem Vepben ez
esztendeobelj aldozokor Cheoteorteokeoⁿ szabad
szokadalomba, meljet ha szuksege leszen megh
bizoneto^m kik eleott cherelte^m mertt en igaz
Marhat atta^m erette es Perenyebeⁿ vette^m az
Louat kit erette adtam.

Deliberatu^m est. Az A^{ctor} tartozyk harmad magaua
Orszagunk eleo teoruenje szerint meg eskunnj
azon hogj az a lo eo teoleo Chakanj feoldrul
gonoszul veszet el

Martinus Krisanich actor
Michael Kralouicz
Pulus guczkouicz

Juratj sunt Cora^m Judicis
Oppidj Sabarien^{sis}

---

²⁸ Vas megyei Levéltár, Szombathely város levéltára: Városkönyvek, I. kötet.

Nagy Nijkaolyen fowelw wagjen a dwa m. llush Magjaryozlagh
 fowelw mynsh Ezy Magjary omly fowelwren. Ezh kidygh wayda
 okoyaghwel Nijmelysh. wozh, Gogij chak fakab Bikhllun to zababdan
 Lichofun gowmbe to zolghesha to chazar Embowowel. to Gogij
 Ghijstobhambe to fow Nany, oh Nem Lushbe. Lichofun a gollas.
 to Nijdowen to el walogzosh Nijmsh to Borkatta wana Magjalyo
 Nijkaolye da a chazar Embow. a mynsh mynsh wozh Niki, Gogijwa
 to fowwre waydeshel abdal fowzidshij Magjary Ezy Saitkan. Kyt
 fowwre wayda Nagy Ghjzowssogol fowad. to Sorkuraba wijzy to
 to mynsh Gogijwa zolghesha. Gogij Soga Sorkijsh to to Borkoyant
 to fowza oly Embow to Lichofun.

Azontowzho. to Magjaryk a kyt kyo Nijkaolye da munt wozh.
 Magjaryk myndon Serowfara wozhown. Kyt kyt mynd Akarwan
 Mowshafunj wwanak to to zolghesha. Kyt to klyel wozh to fowzidshij
 wozh wozh. Kyt to klyel fowz wozh. Kyt mynsh Sorkoyshij wozh to
 fowzown. Munt a to fowzidshij fowzown. to wayda Akarwafunj
 mynd kyo Nijkaolye da gijwlel wozh. to oh kytin wwanak to klyel
 fow kytin kidygh a klyel fow Embow Ezy maab Ghjzowfawara Elin
 kowdowen. Kauffij fakab to Bodo fowwre. wozh wozh magjaryk
 Kauffij fakab to Ezy Akarwan Mowshafunj. Gogij to Nalonal
 Sorkij fow oh Nijmsh. to Sorkij fowza mynsh fow Lichofun Nijmsh
 to mynsh to to fowza mynsh. Bodo fowwregho kidygh wijzowz
 Akarwan Magjary fowwshunj. Wij zolgha to wwan. Gogij Sorkij oh
 to Nalonal Magjary Embowssogol to Nijmsh Lichofun. Kyt chak
 fowzowel. Kytijash kytin wwan. Mely kytjanak a wozh
 kytoww wozh. Kyt to kytin wozh wozh wijzowz myndowakar.
 to mynd wozh. mynsh to fowzidshij kytaly fowzowzaba to fowz
 olijash wijzowz. a zolghay kytoww. Kyt mynsh to klyel
 fow. to kyt Ezy Lomborshan fowz to wwan walo Ghjzowshij Gogij fow
 wozhown kytijash kyt wozh Alnak wozh. Kytashij fowza to klyel Gogij
 fowz fowwre. Kyt kytowwlel a kytin kytin wwan to klyel. to
 fowz to wwan akar to kytin. Munt Niki, to fowz to wwan Akar
 wozh to wwan to kytin. ottan fowzown kytoww walamely Akar
 to kytin to wwan Akar to fowza Munt. Munt Niki, to kytin to wwan
 Mowshafunj to kytin ottan fowzown fowwre. fowwre to wwan
 Akar to kytin. Munt Niki, to fowz to wwan to wwan Mowshafunj

EMLÉKIRAT: JÁNOS KIRÁLY ÁRULTATÁSA
(1530 körül)²⁹

Nagy Nykapolyon fewlewl vagyon az dwna melleth Magyarorzagba felewl mýnth egy Magyarý mely fewldewn, ezth kedýgh wayda okossagbwl mýwelthe woth, hogy chak Inkab bekebben es zabadban lehethne zewmbe es zolhathna az chazar emberewel, es hogý thýthkobbanes az few neep oth nem lethebe, lehethne a zollas, Es mýdewn az el walazthoth nepeth el bochatta wona nagý kýs nykapoly ala a chazar embere, a mýnth megh woth neký hagýwa es Izenwe waydathwl althal ewezthethý magath egý saykan, kyth Janos wayda nagý thýztewsseggel fogad, es sathoraba wýzý bë es megh hagyá zolgaýnak, hogý soha senkýth bë ne bochassanak ew hozza oly ember ne lehessen, Azonkewzbe az magyarok a kýk kýs nykapoly ala mentek woth, magokath mýnden serenchara wethwen, ký ký mýnd akarwan mwtathný wranak az ew zolgalathýath, ký ewklel woth, ký feyeth wezen woth, ky raboth fogh woth, ky megh sebessedýk woth a hartzon, merth a therekek erthwen az wayda akarathýath mýnd kýs nykapolyba gýwltek woth, es oth kezen wartak ewkwth. Few keppen kedýgh a keeth few ember egy maas bozwssagara ellenkedven, banffý Jakab es bodo ferencz wetýk woth magokath banffý Jakab azth akarwan mwtathný, hogy ew nalanal senký job oth nýnchen, es senký hatha megeth job legenýek nýnchek, mýnth az ew hatha megett, bodo ferenczes kedýgh výzonth akarwan magath jelenthený, wý solga lewen, hogy senký oth ew nalanal nagyob embewrssegeth ne mýwelt legyen, ký chak egyedewl kopýayath kezebe wewen, mely kopýanak a vēge kettews woth, kýn keth kopýa wassath wýsselth mýndewnkor, es mýnd vegýgh, meegh az ferdýnandos kýralý fogsagaba esseth olyant wýsselth, a zolgaý kewzewl ký megýen a terekek felē es lat egy dombochkan heth lowon walo thereketh, hogý fel wethwe kopýayokath weztegh alnak woth, kýathný fogýa ewketh hogý egyk Iwnne ký kewzewlek, a kýnek kedwe wona ewklelný, de egyk sem akar ký Indwlný, mond nekýk, ha egytek nem akar vagy nem mer ký Iwnný, ottan Iwýen kettew, valamelý akarna, de ketten sem akarnak hozá menný, mond nekýk, ha ketten sem merthewk ký Iwnný, ottan Iwýetek harman, harman sem Akarnak Indýlný, mond nekýk, ha harman sem merthewk

---

²⁹ Országos Széchenyi Könyvtár, Fol. Hung. 45.

Hijzje weder ntkm: Jndants en Garfio: Kijfentmen net Vtman
/ he om: halar ve yftmer bayur te Egoffeban: Kijtt Kjuano
tje tyllid: es: af: mij yhmekintil: hallanya: touabban: Kijtt
274: tje nckid: hof: mij nuyen: Jnduktam: Kijvat: Ek Goff
d' rorad; abel: vof yemey: meeth: /w: f: f: f: Valagrat
23: spanjole: hata: clott: vq: mijtt: enen kipi: lva: Kij
wadan: Kijel: mijg: efum: Kijel: onan: mijtt: tot onjaktia
ha: ve: ifen: Kijed; touaban: /w: f: f: f: B: adar; emv hual
ntkm: Gaytota af: mij 53 B: farritot: Kijtt: Kijvan: net Kij
Gaytota: Vale: af: 274: af: Kijvat: Kijvat: B: an: Kijvat
mijuden: Kijel: lva: net Kij: Kijel: Guffa: Kij: papot: mij
Jndantfuntich: hof: af: yppott: net mij: mij: aggya: net
ha: mij: nam: aggya: Kijvat: Kijva: mij: 2: D: rija
es: haa: mij: ad: anja: tohat: 2: mij: Kij: f: K: S: Kij
Kij: lva: net Kij: es: mij: Jnt: es: Kij: Kij: Semmit: van
Kijvan: touaban: /w: f: f: f: Kijvan: Kijvat: net Kij
B: adar: Kijtt: mij: net Kij: Jndant: Kijvat: mij: moudan
ha: ifen: dranya: Kij: 18: Kijvan: Kijvan: te Egoffeban
Lecman: Kij: v: lva: B: adar: Kijvan: Kijvat: Jnt: yd: net
Vtan: Vale: Jndant: 2: 5: 3: 2

Cafellanffjans

Hijzje weder Kij
Barbara: 23: 20: 21
2: 2: 2: 2: 2: 2

KASZTELLÁNFY JÁNOS LEVELE ÖSSY BORBÁLÁNAK
(1539)³⁰

Thyzthellende nekem: zerelmes athanfya: kezenetemnec vtanna
legen hala vr istennec vagioc jo egessekben: kytt kyuanoc
the tyllod: es: az: my germekinctil: hallanya: touabban Irhatom
azth: the neked, hog: may napon: Indultam: kyrral e felsege
acarachyabol: vezpremre, merth: Iw: felsege valasztot
az: spanyoloc hada: elet: vg: mynth: enen: kepeben. kýk
wadnac: kezel: nýg: ezenen. kykel. onan: megek: tot orzaka
ha: vr. isten engedý: touaban: Iw felsege. Bradach: emrehnel
nekem: haytota az: njgh zaz forintot kytt kocýan neký
haytot: volt: az: erth: az kýrral leueleuel: Ban: leueleuel
mynden: kesedelemnel kyl: kylch: hozza. gerg: papot my
plebanusunkath: hog: az: pýnzth. neky meg aggya: mert
ha: meg. nem: aggya: karanakes: fogya meg: adnya
es: haa: meg: adangya tahat a myrre zykseked lezen
kelcheed: mig leen: en: meg: leuek: en kedyk semmit nem
kessem touaban: Iw felsege. egeb: keppen: kehelmes valazthal
Bochatot kýtt micoron: zemben: lezenk: meg: mondom
ha: isten acarya: fyzethessem lezen. kývanlac Io egessekben
leennem: kelth ez level Bechbeenn Remette zenth: pal nap.
vtan: valo: zombaton. 1539

Castellanffy Janos

thizthellende ewsy
Borbara: azzonniac
adassek ez: leuel

---

³⁰ Zágráb, A Horvát Akadémia Levéltára, D. XXIX – 158.

tiszahandw wmm kuzwmm ajndafa wmm kuz adom a kuzidundup
 twannan gogy kuz ad mule kuzidundw fu kuzm waz wala walamij
 kuzm az nogy antal, kuz kuzm mawawala adyptz galzaz ff.
 kuz fu kuzidundw daz gyzwogy nogyaj sikuadundw magy
 tawadundw wala magy gogy kuzm gogy kuzm azwaz afw
 kuz fu kuzm kuz waww kuz nogy kuzm fozadw kuzm
 gyzm kuzidundw gogy amjwul kuzm adyptz mawadundw kuzm
 wgyan azw kuzidundw azw magy kuzidundw kuzm kuzm
 kuzm: ada nogy kuzm gawm azw ff. magy adw gawm kuzm
 kuzm: kuzm gogy kuzm kuzm kuzm magy kuzm kuzm magy
 az fu kuzm kuzm magy gawm kuzm kuzm magy waww az kuzm
 kuzm magy kuzm kuzm kuzm kuzm kuzm kuzm kuzm
 wmm wala magy kuzm: i 5 5 3

János Simj
 9

MAGÁNSZEMÉLY: SINAY PÉTER MISSZILISE
(1553)³¹

Tyztelendew wram kewzenetem ayanlasa wtan ezt adom te kegylmetek
twttara hogÿ ez el mwlt eztendewbe en twlem wet wala walamÿ
barmot az nagyÿ antal, kyert ennekem marat wala adossom hatzaaz fl.
Ezert en ewtet debrechenben zent gyewrgÿ napÿaÿ sokadalomba megh
tartoztattam wala myert hogÿ laatam hogÿ cÿawarogh azert akor
enne fen tewlem kyÿ wewe ewtet nyÿlas istwan fogadwan ennekem
hitÿre tyztesseghere hogÿ annywal ennekem adossaa maradnais enghem
wgÿan azon eztendewbwe arrolis megh eleghÿtene, ennekem penyÿg
Iwven az ydewbe ada nyÿlas istwan harom zaaz fl merth ados haarom zazawal
kyre kerem hogÿ erewltesse ra kamed Nyÿlas istwant eleghÿcÿen megh
az en penzemmrewl mert hanem altalanfogwa megh wezem az enÿmet
Isten megh tarcÿa te kdet. Ez lewel kewlt waaradon wyzkerezt
wtan walo masod zerdan, 1553

Petrus Simaÿ

Etc.

---

³¹ Štátny okresný archív v Trnave (Nagyszombati Állami Járási Levéltár) Archiv mesta Trnavy
(Nagyszombat város levéltára) Missiles Kart č. 5.

Resimtuukt is byrpsigt solgalatunkat foguk Mijut
lygtheludo nunt vraynkak Towaba est frynt by big.
ystunfokunk, fogi itt borsfr af ylgar Mastor thrybe wij
wump bunnunk, ad af ylgar indhor meg kadde fannan
walok wagjunt, myd meg mondet fogi sambatiak wagjunt
fawaba aftryt ro kirr fogi wagjunt warot le woi le Na luk
aftryt meg Mutalok mji, Mijnd mriit Mijnt Zabaden
uom sagja fogi frynt fannan kyst killeit Magunk
borsy umbort kropsunk, wogur mafod Nagon rgi af
kyst be wijwit ad sek fambor slott mynd af kyst
ad mynd mijnt Nagi fult byj ditekil felle, af kyst
kiding gumbor mielder, ad est le kyslun ditekunt fultara
adesa est wogur fambor monda fogi olljan walok wagjunt
wunt mijnt af kyst undan laknak, aftryt rgiit som sagi
af sambatiak Zabaden frynt mijnt af kysfokak, aftryt
by kyslunetik lassa fa illjan mriest kyllon wijf lann
wunt, mriit est fomm by walokit mkiel motta sek fann
ber slott, meg rgiit by intwet wala fogi af dogott
ad nu fomm rgiit, aftryt lassa by kyslunetik, mriit
most mij kystunt lott af vramit walakij id fult fow
kyst intwet be nu borsatijak meg fydix kyslunetik
fultara farsa meg by kyslunetik, fadott borsfor Martij
3 Noggan 15 5 8

Jorungy Matfiad
Zabo lömjung

MAGÁNSZEMÉLY: MISSZILIS
(1556)³²

Kezenetewnket es hÿwsegös zolgalatunkat Iryuk Mÿnt
tÿztelendö Nemes Uraÿnknak, Towaba ezt Irywk tÿ keg
ÿelmetöknek, hogÿ itt bechbe az polgar Mestör Eleÿbe wÿ=
wenek bennewnk, es az polgar mestör meg kerdöze honnan
walok wagÿnk, mÿs meg mondek hogÿ zombatiak wagÿnk
towaba aztÿs elö kerr hogÿ wagÿon waros lewele Nalunk
asztÿs meg mutatok nekÿ, Mÿnd erreis Mÿnket zabadon
nem hagÿa hogÿ Jarÿunk, hanem kezest kellet Magunkert
bechÿ embört keresnewnk, wegre masod napon egÿ az
kezest be wÿwök es sok Jambor elött mÿnd az kezest
es mÿnd mÿnket Nagÿ rutt bezedökel Illette, az kezes
kedig gruber miclos, es ezt te Kegÿellmetöknek tutara
adam ezt egÿnehanzor monda hogÿ ollÿan arulok wagÿ=
wnk mÿntt az kÿk budan laknak, azert egÿet sem hagÿ
az Zombatiakba zabadon Jarnÿ mÿnt az raczoknak,azert
tÿ kegÿelmetök lassa ha illÿen newet kellÿön wÿselew
wnk, mert ezt zömely walogatas nekwl motta sok Jam
bor elött, meeg egÿebekÿs intnek wala hogÿ ez dolgott
el ne Zenwedÿwk, azert lassa tÿ kegÿelmetök, mert
most mÿ raÿtunk lött ez vtannis walakÿ ide fel Iw
kezes nekwl be nem bochatÿak meg hÿdÿe kegÿelmetök
Isten tarcha meg tÿ kegÿelmetöket, Adatott bechbe Marti
3 napÿan 1556
Ferenchÿ Mathias
Zabo Lörÿncz

---

³² Štátný okresný archiv v Trnave (Nagyszombati Állami Járási Levéltár) Archiv mesta Trnavy (Nagyszombat város levéltára) Missiles Kart č. 6.

2. Itij miffra bjo vram, kuzumvank it magneak
 mij and af a vof an. tyj Zombosij kumber, kjo v
 Jant, doos der ala, nagjfalruj Zuy fantsok
 fl 128. kjo v voolf kuzumvank, Gogij miffra
 it il miffra Zuy mij Gal kuzumvank, fuf gijwa
 koku miffra el gijefji miffra mijne el gijef
 kl miffra doof, doon Zuy fantsok 2020 gijef
 it nagj Zombosij kuzumvank mij Gal vak fl 276.
 Zuy miffra kjo v vram fantsok doopvraging, G
 Zuy fantsok kuzumvank miffra fuf, doo 2020 gijef
 gabo l kjo v kuzumvank mij Gal vak 2020 gijef
 fl 128. Zuy miffra do bjo v vram kuzumvank
 kjo v kjo v vram fantsok Gogij fantsok ala,
 et fantsok ala il vofvrag, miffra el gijef do
 miffra miffra kjo v Zuy fantsok miffra 2020 gijef il
 miffra fantsok itij ok miffra il miffra fantsok,
 Ga fantsok, do kjo v vram fantsok alij fantsok,
 kjo v vram Gogij af miffra miffra fantsok,
 miffra el gijef vram kjo v miffra fantsok,
 vram kuzumvank vram gijef of van mij fantsok
 Zuy miffra kjo v vram il fantsok itij vram, vram
 vram fantsok vram fantsok fantsok 15 6j

Laftant kuzumvank mij de fantsok vram fantsok
 vram vram gijef vram, Cap fantsok fantsok fantsok
 vram fantsok, fantsok fantsok fantsok fantsok
 fantsok fantsok fantsok fantsok fantsok fantsok
 fantsok fantsok fantsok fantsok fantsok fantsok

MAGÁNSZEMÉLY: MISSZILIS
(1561)³³

Jo attyamfya byro wram, kezenetwnk es magwnk
Ayanlása wthán. Egý zombathý ember, kys wr
Janos, ados Ide alá, nagyfalwý Zený Janosnak
Fl 138 kýre wolph keotelezese, hogý megh
Ez el mwlfth Zenth mýhal napýara, Ith gýwlan
Eoteth megh Elegýthý mellýet mýnd ezdýgh
El mwlfthoth, azon zený Janos tartozýk
ez nagy zombathý kadas mýhálnak fl 276,
azerth az kýswr Janos adosságáerth, ez
zený Janos tarthoth megh Ith, az ew adossa-
gabol kýwel kadas mýhálnak tartoznýek
fl 138. Azerth Jo byro wram erewlfesd
reya az kýswr Janost hogý Iwýeon ala,
es Igazýcha el dolgath, merth azdýgh az
marhath kýth Zený Janos meg tartoth, el
nem zabadýttýok mýgh el nem Igazodik,
ha penýgh az kýs wr Janos az mý zegenseg-
ben wolna hogý azt meg nem adhatná,
mý ollýath tartwnk erte, ký megadhassa,
chak twdasunkra agýad oztan mý ennek
az ew marhayath el zabadýttýwk, vale
Datum in arce gýwla 2 Juný 1561

Ladislaus Kerechený de kanyáffewlde p^{rae}fectus
Arcis oppidi gýwla, capitaneus Sac^{ae} Caesar^{cae}
Regie Ma^{ies, a}t^{tis}, parciu^mq^{ue} inferioru^m regni
hungar^{iae} supp^{re}mus, ac comes comit^atu^um
Zarand et Bekes etc^{etera}.

---

³³ Štátný okresný archiv v Trnave (Nagyszombati Állami Járási Levéltár) Archiv mesta Trnavy
(Nagyszombat város levéltára) Missiles Kart č. 6.

Sanna Regia Maiestas bonie
Domie mihi naturat Clemens
irote ualete folgalatomnat utanna, folfogob
vram ez el mihi natura mitkor az en
Kizlmos vram firdinandus Chazar, a
Kit en a magiar kamran folgaltam, az
vristin emilagbol bodegul kintor uolna,
amnat utanna mitkor maximilianos Cha-
fartol, ab krotosum el borhaton uolna,
az en magam dolgoiert ide erdelbe, hog
en n. folfogodtel az en bisset vram abtal,
valamit kirofogom napion az n. folfogod
bivodalnaba, hog mag kintum, vristin
mies foivertolentol, ab n. folfogodmit Commu-
daltanum magamnat, hog ha n. folfogod
mieg adma Kizlmosfirtol, tabat uala-
hol a n. folfogod birtokaba li kintom mag
amat, ab n. folfogodet mig elise folgalma
mint kintumet porent uale firdindimint
Afsantozb, helleam, hog az vristin fardant,
es mag bariat n. folfogod Kizlmos atta, (a
kin en mag firtum porent vrotum) es
n. folfogod mindmiedtel mag Kizlmoson
birtokdat, a Kit n. folfogodhoz kintum, mig
asorkaliba Kit n. folfogodmit ellon seji uolna
net, hog mind firdimint is poyernat n. folfogod
mieg Kizlmosot, es mindmit n. folfogod a vristin-
fogom kintum, gondolnan el kintum magamba
onmull bisset vramnat bissetasabolis (a ki
n. folfogodmit ioakaroz), mind hog en elri-
tol fogua, a n. folfogod attianat, es frater jor-
got hog folgaltam, az utam az en Kizlmos
vramnat bingant kivalt bolterig folgalnam, e
firtol, mindmiedtel n. folfogodmit uolna kintum
vram, es a mit intam folgalmit n. folfogodmit
andomest folgaltam, es folgalni a kintum, utol-
firtol, mig Kizlmos vramnat kintum Chazar-
mat, amnat vrlane es tental, utamb, a Kit mig
io mutatam, az n. folfogod kintum folgalnam, hog
attim uolnamat kintum firtol, im utolgor
Kintum brassaj ianofnat, birtol mit firtolam
a n. folfogod ionat, a Kit en apt kintum
hog n. folfogodmit mig mondotu, mint kintum

MAGÁNSZEMÉLY: BORNEMISZA FERENC MISSZILISE (RÉSZLET)
(1564)³⁴

Sacratissima Regia Maiestas, domine,
domine mihi naturaliter clementissime

Öröke valo szolgalatomnak utanna, fölsegös
uram ez el mult napocba mikor az en
kegelmes uram ferdinandus Chaszar
a' kit en a' magyar kamran szolgaltam, az
uristen e vilagbol bodogul kivöte volna.
annac utanna mikor maximilianos Cha-
szartol el keretoszven el bochatot volna,
az en magam dolgaiert ide erdelbe, hog'
en te fölsegödtol az en bÿzot uraim által,
valami nerösegöm vagion az te felsegöd
birodalmaba hog' meg kernem mint kegel-
mös feiedelemtöl, es te fölsegödnec commen-
daltatvan magamat, vag' ha te fölsegöd
meg adnia kegelmössegeböl, tahat vala-
hol a te fölsegöd birtokaba le teszöm mag-
amat, es te fölsegödet míg elnec szolgálnam
mint természet szörent valo feiedelmömet.
Azonközbe hallam, hog' az uristen szacmart,
es nag baniat te fölsegöd keszeben atta, (a'
kin en nagy szivem szörent öröltem) es
te felsegöd mindenöckel nag kegelmössen
cheleködöt, a' kic te fölsegödhez tertenec, meg
aszockalis a' kic te fölsegödnec ellensegÿ volta-
nac, hog' mind feiöcnec ioszagocnac te fölsegöd
meg kegelmözöt es mindent te fölsegöd a' hÿw-
segere hinac, eszocket gondolvan el tekelem magamba,
nemell' biszot uramnac bisztatasabolis, (a' ki
te fölsegödnec ioakarioia) mivel hog' en elei-
tol fogva a te fölsegöd attianac es frater gör-
göt hog' szolgaltam, az utan az én kegelmös
uramat lengel kiralt holtaig szolgálnam es
fÿyatis mindenkor te fölsegödnek iovat kivan-
tam, es a' mit tutam szolgálni te fölsegödnec
örömöst szolgaltam, es szolgálni akartam, utol-
szor az en kegelmös uramnakis romai Chaszar-
nal mind ielön es tavol letembe, a' kit meg-
is mutatam az te fölsegöd hÿv szolgálnam, hog'
ott fen voltanac követsegön, im utolszor
kedig brassay ianosnac bechbe mit szoltam

---

³⁴ Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Hungaria: Miscellanea Fasc. 431/A. Fol. 361–362.

En Melish Ferencs, iftudon as oho ffronk, affjanat
fjanat, as zentilik ffronk, lilyes zent harvonyh
nyj sjeonj ffronk, hoj in dijlojcor vvanat, as
Noyffoyos Emjnygh, sjeonok ffronk, is as in
fuffoyimk, as Noyffoyos Orghs Berola Assomak,
is as in sjeonok ffronk, hironok ffronk, sjeonok
fuffoyimk, sjeonok ffronk, sjeonok
ffronak, sjeonok, as ffronk sjeonok ffronk, lihol il
Noyffoyos, sjeonok vvanat ffronk, in sjeonok
ffronk, sjeonok sjeonok sjeonok ffronk
kzettel adom as in sjeonok ffronk, as sjeonok ffronk,
sjeonok ffronk in Noyffoyos sjeonok ffronk sjeonok,
As in ffronk sjeonok sjeonok ffronk, as lilyes zent
harvonyh nyj sjeonok ffronk, as in sjeonok ffronk.
Kint sjeonok ffronk sjeonok ffronk sjeonok sjeonok
ffronk sjeonok ffronk sjeonok ffronk sjeonok ffronk
Assonj ffronk sjeonok ffronk sjeonok. Anno 1567.

Melish Ferencs
K. Ffronk

MAGÁNSZEMÉLY: MELITH FERENC ESKÜJE
(1569)³⁵

En Melÿth Ferencz, eskwseom az eleo Istennek, Attÿanak,
fÿwnak, az szentt lelek Istennek tellÿes Zenth haromsagh
egÿ bÿzonÿ Istennek, hog en Dÿosgyeor waratt, az
nagÿsagos Ennÿnghÿ Theoreok Ferencznek, es az w
felesegenek, az nagÿsagos Orzagh Borbala Azzonnak,
es az w gyermekÿnek, Theoreok Istwannak, Theoreok
frwsÿnanak, Theoreok Swsannanak, Theoreok
Ilonanak, tarthom es semmÿnemew zÿn alath, twleok el
nem idegenettem, hanem walamÿkoron, en twlem megh
kÿwannÿak, mindem okwetes es kesedelem nekwl
kezekben adom az en hÿtem zerÿnth, es senkÿnek egÿebnek
hanem chak w nagÿsaganak tarthom a hazath,
Az wr Isten engem wg segellÿen, az tellÿes zenth
haromsagh eg bÿzonÿ Isten, az en ÿgaz hÿtem.
Kÿnek bÿzonsagara attam ez leweleth kezem ÿrassa es
peochetem alath. Kelt Dÿosgyeor waraban kÿs
Azzonÿ hawanak wtolso napÿan. Anno domini 1569
Melÿth ferencz
keze Irassa

---

³⁵ Magyar Országos Levéltár, P 108 (Esterházy család levéltára), Rep. 45. Fasc K. N. 210.

MAGÁNSZEMÉLY: SZINÁN SZANDZSÁKBÉG MISSZILISE
(1571)³⁶

Egrefie milesque vicine salutem ac solitam exhibicionem. Vettem megh ertem az keg. levelet, melybe ir nekunk az miskolchial felel, hogÿ ne bancham miert bantanam nem bantom. Im bekevel haza bochattam oket mert iobagim en sem bantom az keg. baratsagaert. Towabba hol ir keg. az adossag felel, azert im mÿ megh hattuk az miskolchialnak, hogÿ az mÿ sommankbol az hetwen forintot agÿak meg keg. es keg. agÿon arrol egÿ menedek levelet nekiek, hogÿ mÿs megh higÿuk, hogÿ megh attak. Towabba az Iwzuph wayda megh oda le vagÿon, lowat keres, im penig az cherybasa megh iot, napon-kent warÿuk Iwzuph waydath es mihelt meg io az kegde megh lezen vagÿ lo lezen avagÿ penz lezen az el nem vezhet az kegde, im az Delÿ Boli felolis azt irhatÿuk, hogÿ az o lowaÿ it nem voltak Szent Mikloson tartottak. Azert Delÿ Boli az lowakert ment es mihelt megh hozzak kegnek be kÿldi. Az [keg.] kedweert az miskolchÿakkal minden iot chelekedunk, de keg is hagÿa meg nekik, hogÿ szo fogadok legÿenek es az en penzemet agÿak megh va[- -] en Szentgerg nappa el vegeztem velek az birakkal, en abba meg maradok, azon ember vagÿok. Vale optamus, datum Hatwan, 5. Septembris, anno domini 1571.

Zinanbegh szanchÿak, praefectus
arcis Hatwan fidelisque cesare maiestatis

---

³⁶ Magyar Országos Levéltár, P 707 Zichy cs. Miss. OL Filmtár 4543. sz. tek. 6. c. 426. raksz. cs. N. 2093.

I ylöselähdö Bawaria, kotoon tönne er myndön
 Fyösi Pöjör Dolgoblan Aianlain Pöjalatunnat
 Pöjilun tönne, rouatka ete Aianain, kotoon
 mit Jelonkinä Hoji miinul et kiz sydo, fikel
 myösk, er aivanan Jörz wala ut ei. 17, wam
 " Jö? pama kotoon Hoji miinul, fikel: diinot
 miinul nagi: kulan marattunat, kiz kimekkan
 Ate m. 17, wam kimekkan mit wotter kote
 Bytomawa Höin Hawagret in, 1774, effli
 Chygnisfajauz, 1774 anniva Jöji Wöjzun
 miinul kulan Junnar in nagi: faja Wöji kimek
 1775 wöj, wöj kimek Ate m. nagi Bytom
 wam Jöji kimek: kimek kimek, Jöji
 elapit, kimek mit wala, Ne-töwimie
 mit kimek kimek wala kimek, wam a wam
 kimek in nagi: faja Hoji ja wam kimek
 waddal kimek miinul Ate m. Wöj kimek, wam
 kimek kimek kimek kimek kimek kimek
 di altalan faja kimek kimek kimek kimek
 Jöjiön ala maratta wam kimek kimek
 Jöji ut kimek: faja kimek Hoji in wam
 kimek mit altatun kimek, ut et kimek
 kimek kimek kimek kimek kimek kimek
 kimek kimek kimek 17 di: marit 1773

Ate is: mitaffa faja kimek

Musumma Alpha

MAGÁNSZEMÉLY: MEHEMED AGA MISSZILISE
(1573)³⁷

Týztelöndeö Baratim közönetömet es myndön
týztössegös Dolgokban Aianlom Zolgalatomath
kegeęlmetöknek, tovabba azt Akarom ktöknek
meg Jelentený Hogý mivel az ket sýdo fekete
moýses, es abraham jeöt wala az én ns vram-
hoz, panazolkodanak Hogi mivel feketę denos
miat nagi karban marattanak, kit bevébben
Az en ns vram levēlēbol meg erthet ktök
Býzoniara Igön Haragnek eö nsga, effele
Chýgansagaert, vgi annira, hogi vgýan
nem akar Immar eö nagsaga vgý levēlē-
tis adný, eggeknękes, Azert en nagi Byztomban
Ireķ keöknęk, kęrömes keöket, hogý
eleghitesetök meę vele, ne törtęnnięk
mas büntęlent vele, bantaný, mert azon meg-
esküet eö nagsaga Hogi ha erre ktök Jo
moddal gondot nem akar viselný vagy
lezen valakinel úti levēlē vog [...]
de altalan fogva embeöre tartat erte. Azert
Juiön ala warassa Trombitas Janoshoz
Im az Hitömrę fogadom hogi en magam
Szepön meg allattatom wket, es az felere
eztendeig s meg tovabbis el wartatom,
Isten ktökkel Datum budę 17 die Martý 1573.
Az ns muztaffa passa tolmacia
Mehemmed Agha

---

³⁷ Štátný okresný archív v Trnave (Nagyszombati Állami Járasi Levéltár) Archív mesta Trnavy
(Nagyszombat város levéltára) Missiles Kart č. 8.

Dermercket die Ausgaben
meines Landes Amtes zumhaller
dies Register wie folgt. Anno
1550. 17

Gemeine Ausgaben

In diesem Amte sind fünf Hofmeister
meines Landes Amtung hantirung meines
Landes von Wolfspennung Hofmeister
Befahrung samt fünf Wirtshausen
gärten in dem Hofmeister und 5. 5. 0. 17
samt fünf Hofmeister 3 Hofmeister in vollem Amt
Darunter sind sechs Hofmeister hantirung 300 17
Zusammen dem Amt hantirung 100 17
samt dem Hofmeister hantirung 2. 5. 0. 17
Dieses Amt gegen Hofmeister hantirung
samt Hofmeister hantirung

A. 2. 5. 0. 17

Wie falls Hofmeister hantirung Hofmeister
Stadt Hofmeister für das Hofmeister Hofmeister
das Hofmeister Hofmeister Hofmeister Hofmeister
dies Hofmeister Hofmeister Hofmeister Hofmeister
15. 17

A. 18. 17. 5. 17

A. 2. 6. 8. 17. 5. 17

VÁROS: SZÁMADÁSKÖNYV (részlet)
(1550)³⁸

Vermerckht die Ausgabenn meines Camer Ampts Innhaltt diß Register, Wie
volligt Anno 1550^en

Gemaine Ausgaben

Erstlichen Vermug herrn Cristoffen Humel nagst-
gethane Camer Raittung kauften meine
herren vom Wolffganng Thumbßakherstein halbe
Behausung sambt funff Weingarten, auch
garten in der Vischergassen vmb 550 tl. d. vnd
seiner hausfrauen 3 ducaten in gollt leitkhauff,
daran Ime gemelter herr humell bezallt 300 tl. d.
zusambt dem leitkhauff Gebb noch Resst, so mag
Ime an diser khaufsumma schuldig 250 tl. d.,
die Ich Ime gegen Quittung so Ich auf das Ratt-
hauß getragen bezallt

L. 250 tl. d.

Mer Zallt Ich dem herrn hanns hoffmann Gmainer
Statt Procurator fur das so Er die Verganngen
Jar Gmainer Statt biß auf verschine Weinachten
ditz 50^en Jar Procuriert vnnnd gehandelltt
16 taller

L.
18
tl. 5
ß
10
d.

Latus 268 tl. 5 ß 10 d.

---

³⁸ Győr – Moson - Sopron megye Soproni Levéltára, IV. A. 1009. Számadáskönyv, 13. kötet,
1550. 81-103. p.

VÁROS: INVENTARIUM (Részlet)
(1586)³⁹

Anno Domini Millesimo
Quingentesimo Octogesimo Septimo Vndeci-
ma die Mensis July, Sein weillandt deß Ehrwürdigen
Herren Vincenty Benefitialen alhieseligen verlaßne
guetter, durch die Erhnuesten Fuersichtigen Ersamen
vnd Weisen Herren Hannsen Tölltl der Zeit Burger-
maister, Hannsen Schifer Stadtrichter, Gregorien Peschen
vnd Mertt Mairn burger deß Innern Rahts, alhie in
beysein der Ehrwierdigen vnnnd Geistlichen herren,
Wollfgangen Spillinger vnd Niclasen Avhatsch von
Netten Inuentiert, vnd nachuolgunder massen
ordentlich beschriben worden. Actum Oedenburg
Die et Anno ut supra.

---

³⁹ Győr – Moson - Sopron megye Soproni Levéltára, IV. 1003. Oertel anyag. Lad. VI. Fasc. II.
Nr. 3. Inventarium

In nomine domini Amen
Matthias von Gottes gnaden Erzherzog zu Österreich
kaiserlicher Herzog zu Burgundt Graue zu Tirol

Wir haben unsern lieben
Freunden und anderen Meritonen unsern
der Fürstlichen Fürstlichen gebornen
alshiermit unsern willigen das alle die
Vornehmung jula sey verordnet
Alle diese Fürstlichen
indiger beidlich Das zu dreyen
für seinen und Raimber, und
rang und zu unsern
legen sich bei uns
Das alle diese
und sich
für
für

KIRÁLYI KANCELLÁRIA: PARANCSLEVÉL
(1595)⁴⁰

Mathiaß von gottes genaden Erzherzog zu Österreich, Herzog zu Burgundt, Graue zu Tyroll

Erbare weise getreue Liebe, Wier haben zum taill geschütz vnd andere Munitions sachen, so man zu der farrerischen Impresa gebrauchen wellen, vmb allerhandt vrsachen willen daselbst zu Ödenburg in Verwahrung zulassen verordnet, damit num daselb versichert sein müge. So ist hiemit vnser gnediger beuelh, das Ir darzue gelegene Ortt darzue zaigen vnd Raumben, vnd euch selbst, auch die Versicherung biß zu vnser ferrern genedigist^{en}Verordnung angelegen sein lassen wöllet. Daran beschiecht der Khaw-Asts vnd vnser gnediger willen vnd meinung, vnd sein Euch buebes mit gnaden gewogen. Geben zu Wienn den andern Tag decembris Anno funf vnd neunzig.

Matthias m. p.

---

⁴⁰ Győr – Moson - Sopron megye Soproni Levéltára, IV. A. 1003. Lad. VII. et G. Fasc. II. Nr. 66. Mandatum.

Ne dein Namen das Leben kenne. Ich kenne die der heiligen
Lunnen dieigen Dingen die Dichtung seliger Seufftrau
Dahin hinmit offentlich in waff die zusammenbricht
das ich gleichwohl derwils laub, das wenn I gedenke gottes
gütter unapfligter gaffertigkeit, Merwürff, und der,
frucht die forzen gefort und billig betragt habe, das
alle unigen auß schilt der Natur tödlich und die dem
haben geboren, das auch den unigen hin auß nichts ge,
wissens dan der todt, und nichts Unwissenens dan der
fandt der todt ist, demit aber nach unigen abhaben
meiner zeitlichen gütter wegen, so ich allein aus göttlicher
gaworden Mund sagen überkommen, kein Anseht oder Un,
einigkeit sich außge möchte, sonder firt und einigkeit
bleibe, hab ich mit vollen dungen mit, gütten wissen,
recht und recht mein zusammenliche fassung und lassen
willen, wie ich dan selbige uns mächtig wider sprechen
güt firt macht und nicht gefalt die nachfolgende ge,
paffte ordnung in der aller besten form, freyheit und
gawonheit dieser löblichen Stadt Dichtung in massen her,
nach zuvernehmen, zum frelichsten außgerit und be,
schlossen.

VÁROS: VÉGRENDELET (Részlet)
(1567)⁴¹

In dem Namen des Herrn Amen. Ich Veronica des Erbaren Emerich Zigen Burgers Zw Odenburg eheliche hausfraw Bekhenn hiemit öffentlich in crafft dits testamentsbrieff, das ich gleichwoll schwachs leibs, doch Vonn d^{em} gnaden gottes guetter menschlicher geschickhlichait, Vernunfft und Verstandts zw herzen gefiert vnnd billich betracht habe, das alle menschen auß schuldt der Natur tödtlich vnnd zw dem sterben geborn, das auch den menschen hierauß nihts gewissers, dan der todt, vnnd nichts vngewissers, dann die stundt des todts ist, damit aber nach meinem absterben meiner Zeitlichen guetter wegen, so ich allein aus göttlicher genaden vnnd segen vberkhomen, khain vnfridt oder vnainighait sich erhöbe möchte, sonder fridt vnnd einighait bleibe, habe ich mit wolbedachten muet, gueten wissen, recht vnnd redlich mein testamentliche satzung, Vnnd bessten willen, wie ich dan solliches one mäniglichs widersprechen guet fueg macht vnnd recht gehabt dise nachuolgende geschaffts ordnung in der aller besten formb, freyhaiten vnnd gewonhaiten diser löblichen Statt Odenburg in massen hernach zuuernehmen zum zierlichisten aufgericht vnnd beschlossen.

---

⁴¹ Győr – Moson - Sopron megye Soproni Levéltára, IV. 1003. Oertel anyag, Lad. 2. Fasc. I. Nr. 6. Testamenta

Camera impiam impossibilitatemq; nostram abunde satis intelligi
 remoram banc ut a qui boniq; consulat, patienterq; ferat summissi
 rogamus. In reliquo R. M. & G. D. V. nos humiliter commendantes
 Sopronia, 12 Junij, A^o 1604.

DIE 14. Junij. A^o 1604.

P. Leoey Primum bngur di nobilitatis hinc p^opsillum Waingarten bo Fal
 abfide. ninc de Ifur and dem Klaffan 50 Lbenillige und gylt
 auf ein h^o bngalt in 1 gnyrdm Auer den.

hinc D. Cristoborus Lachner sigig Statthalter fat dinc, f^orum Fatiga, fat bng,
 nincm Luf. Das f^orum Confirmirung p^ont Stuedentendendlt
 anbringm la hinc, d^o die an 1 h^o f^orum gylt, Corporis Chri
 umb 1 h^o f^orum nincm in p^ontm bngur f^orum gylt, und nincm
 f^orum f^orum bngur nincm nincm f^orum f^orum f^orum.

abfide. Ein Luf. Das f^orum bngur f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum
 die nincm nincm und nincm f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum
 f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum.

Das f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum
 d^o f^orum Lipocz, nincm f^orum in p^ontm f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum
 f^orum nincm bngalt bngur d^o f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum
 bngur f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum
 bngalt die nincm f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum
 Lipocz, dincm dincm f^orum Statthalter, hincm die Stat de curat
 die nincm f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum.

Tomar Jimloman fat angsaltm umb dancu f^orum die nincm Statne
 abf. Einm d^o f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum

P. Leoey Primum hinc bngur f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum
 bngur die Statthalter f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum
 gundg^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum
 abfide. Ein f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum
 die nincm f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum
 die nincm f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum f^orum

VÁROS: VÁROSI TANÁCSI JEGYZŐKÖNYV
(1604)⁴²

Camera inopiam impossibilitatemq^{ue} nostram abundae satis intelligat remoram hanc ut aequi boniq^{ue} consulat, patienterq^{ue} ferat summissemus rogamus. In reliquo R. M. et G. D. V. nos humiliter com^mendantes Sopronio 12. Juny Aⁿⁿo 1604.
Die 14. Juny Aⁿⁿo 1604.

H^{err} Geörg Prunner begert Zu erbauung seiner Pupillen Weingarten 60 Thaler. Abschiedt: seindt Ihme auf dem Rathhauß 50 fl beteiligt vnd Zugleich auch auß der behaltniß gegeben werden.

herr D. Christophorus Lachner ytzig^{er} Statrichter hat durch herrn Fatiga ~~hat~~ bey einem Ers^{amen} Rath wegen Confirmirung seines Studentenbunds anbringen laßen, d^{ass} sie auf khönftig^{en} Pffingstag Corporis Chr^{isti} vmb j vhr nach mittag in seiner Behausung erscheinen vnd nacher sambt Ihrem Frauen beim Nachtmal verfarren sollen. Abschiedt: Ein Ers^{amen} Rath bedanliht sich für sich vnd Ihre haußfr^{au} der Würdigung vnd Ladschaft, mit vermelden wer lust daZu hab, werde sich wol einZustellen wißen.

Elias Voch Peckh alhie hat bei einem Ers^{amen} R^{ath} Clagsweise angebracht aine, d^{ass} herr Lipoczý ein Zim^mer in seinem hause noch yber die beteiligte Zeit innen behalte begert, d^{ass} Ihme solches geraumt werde. Mehr begert Er Ihme auch die 9 fl, welche Er des Lipoczý weinZierl beZalt Zu restituiren. Abschiedt: Ist Ihme ein schreiben an gedachte^m Lipoczý durch den herrn Statrichter, vnter der Statt Secret außZufertigen beteiligt.

Thoman Zim^merman hat angehalten vmb Bauerholtz Zu einem Stadel. Absch^{ied}. Seindt Ihme 8 Seuln in Leupol Peckher Wald Ertheilligt word^{en}.

H^{err} Geörg Prunner vnd Sepacher erscheinen neben den befreundten vnd begern die Radelische Spörr Zu eröffnen. Item d^{ass} man den Vn-geuogten Erben Vormundt setzen vnd verordnen solle. Abschiedt: Ein Ers^{amen} R^{ath} hat die Com^mission beteiligt, Melchior Kleinen Zum Vormundt verordnet vnd sollen die befreundte beim herrn Statrichter vmb schleunige befürd^{ig}ung anhalten.

---

⁴² Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára, IV. 1003. a. Rathspöccoll. 20. kötet, 1604.

Waisung

| TITUL |

Herrn Rathh
 Amters, des gnien Raths
 und der Zeit vorterrordnaten
 Herrn Niccolpatters Beydt.
 Michaelis alhier zu Sedenburg
 was zu verweisen in allen
 Empfangen und widerumb
 aufgegeben Satt.

Soprenl
Alam Leubitz

DE ANNO
 1672

Empfang

Geliebter vimb ich in meinen
 Empfang den 16ten Febr.
 1672 zu Sedenburg
 1672 Kallung, 293

3. Kallung
 hin.

1672 Febr. den 16ten
 Kallung, 1672
 was zu verweisen in allen
 Empfangen und widerumb
 aufgegeben Satt.

VÁROS: SZÁMADÁSKÖNYV
(1672)⁴³

Raithung

(Titul)

Herrn Matthiae
Winters deß Innern Raths
und der Zeit wolverordneten
Herrn Kirchvatters bey St.
Michaelis alhier zu Öedenburg,
waß Er derowegen in allen
Empfangen und widerumb
außgegeben hatt.

De Anno 1672.

Empfang

Erstlichen nimb ich in meinen
Empfang den A^{nno} 1669ig Jäh-
rigen Ganterkeß, lauth ferti-
ger Räthung, als

3 Eimer Rothen
Wein.

Dises Väßl ist den 16 February Ihr
ßuaden (?), Herr Ungarisch bourscher
nacher Wien geschiket und Ver-
ehret worden.

Latus Nullum.

---

⁴³ Győr – Moson - Sopron megye Soproni Levéltára, IV. A. 1009. m.) cc.) Szt Mihály templom számadása, 1672.

Wise die Justiz fürstliche, Justiz
 auf Justiz und Hochgericht Marburg

Immung Ich auf vorerwähnter meiner Hochwürden Justiz
 die Ley Daniel Stal in Justiz, an meiner Hoch-
 porten, die wenig Ley fetsch Loringen, die Wittwe
 Heringer in die wenig altes, hoch gedachte Ley
 Stal, die Frau und geschehen als mich in der Ley, die
 Kinder an mich gebracht, und albereit sehen wir,
 wenn und geschehen: Wenn aber ich selb of die
 Hofe Stal und Justiz, Magistrate Verwaltung mit
 Gese genügt, bei, als Ley in die Justiz, Magistrate
 unterthänig und mich Gese, die selb genügt Ley, die
 nicht, trale die, wie gedacht meine vorerwähnte Stal-
 Porten, in nichtigen Recht genügt, die Ley, die
 Gese ist an dem selb die Frau nicht nicht vor,
 die Ley in Gese die Klage, was ich nicht
 meine Justiz die in der Ley, was ich nicht
 in Gese die Justiz aus Gese die in der Ley,
 die in der Gese, die in der Ley, die in der Ley,
 Caer Justiz und Ley.

gegeben
 Johann Friedrich Ley
 Justiz, die in der Ley, die in der Ley,
 die in der Ley, die in der Ley,

VÁROS: KÉRELEM
(1631 körül)⁴⁴

Wohl Edl Gestrl. fürsichtiger, hochwiser
auch hoch- und Wohlgelehrt Magistrat.

Demnach ich auf errichter meiner Vogtbahren Ihren
vnd herr Samuel Nátl in Rust, an meiner Erbs-
portion, vnd mein^{en} lib^{en} Elt^{ern} herruhrendt, ein^{en} tottner
Weingarten in Wisern alhier, welch^{en} gedachter herr
Nátl bische ausgeschlagener, als ein^{en} Acker besess^{en},
beider an mich gebracht, und albereit solchen wi-
derum ausgesezet, Wenn aber ich solch^{en} ohne E:
Wohl Edlen und Gestrl. Magistrats bewilligung nicht
wohl gemüssen kan. Als habe ich E: Gestrl. Magistrat
unterthänigst ersuch^{en} wollen, dieselb^{en} geruch^{en} hochge-
reigt, weil es, wie gedacht meine ererbte Erbs-
portion, in ruchigen Rohteth gemüssen zulassen. Und
was sich an demselben bißhero ailheit möchte ver-
sen hab^{en} in Gnaden zu wagen, was ins künfftig
meine gebühr zureichen dav^{on} wird, Will
ich so willig, als gehorsam gerne dav^{on} prustiren
Auch mir gewertig^{en} resolution Versichert
Euer Gestrl. und Herr^{en}

gehorsamst ergebener

Johann Ferdinand A[...]
Burger in d^{er} königl^{ichen} Freistadt Rust

---

⁴⁴ Győr – Moson - Sopron megye Soproni Levéltára, IV. 1003. Oertel anyag, Plenipotenciales, instantia, admonitio. Lad. VII. Fasc. II. Nr. 16.

Ingerisches Vesneides.

Von Vfarlaf und Ennalt Einigung ge. ^{füllt. Kugel} gefördert Tollung	1	20
Von einem Aufs auf die Kugel ge. gefördert		75.
Von einem Mantel, mit einem Ennalt und ganzem Vfarlaf, auf dem Ennalt, und gefördert.	1	
Von einem ganzem Mantel, Einigung gefördert	1	70
Von einem Mantel mit ganzem Ennalt Vfarlaf, Vfarlaf und Einigung gefördert		60.
Von einem Einigung gefördert Tollung		60.
Von einem das was ab Pfunde		50.
Von einem Mantel ohne Ennalt		40
Von einem Ennalt ein das was		40.
Von Einigung und Einigung gefördert		32
Von Einigung und Einigung ein das was		25
Von einem mit gefördert Einigung und Einigung gefördert Mantel was	1	
Von einem Vfarlaf, ohne gefördert gefördert Mantel		60
Wickling, Einigung und Einigung, gefördert Tollung, Einigung gefördert	3	
Von einem Einigung, Einigung gefördert Mantel mit gefördert Mantel gefördert	2	
Von einem Einigung, Einigung, mit ^{füllt. Kugel} gefördert gefördert gefördert	1	25.
Von einem gefördert, so wie die Kugel oder Mantel		80.
Von einem Einigung, so wie die Kugel, gefördert, oder gefördert, mit Einigung gefördert Einigung gefördert	1	
Von einem Einigung, oder Einigung gefördert gefördert		50
Von einem gefördert gefördert gefördert		35

VÁROS: LIMITATIO
(17. század első fele)⁴⁵

Vngerischer Schneider

	Tall ^{er}	Vngeld
Von Scharlach vnd Cranat durchauß gefüedert ^e n Tollmann	1	20
Von einem biß auf gürtel gefüedert		75
Von einem Menthe, mit lang ^e n Ermel vnd grossen vberschlag, auß Granat vnd scharlach	1	
Von einem grossen Menthe, durchauß gefüedert	1	40
Von einem Menthe mit gestuzt ^e n Ermeln von Granat, Scharlach vnd Englisch ^e n thuech		60
Von einem Carasten gefüedert ^e n Tollmann		60
Von einem der etwas Schürzer		50
Von ein ^e n Menthe ohne Ermel		40
Von Granat ein baar hosen		40
Von Zimesbun vnd Carasten hosen		32
Von Märisch ^e n vnd kernthuech, ein baar hoß ^e n		25
Von einem mit schnierl Verbrämbt ^e n vnd Laubwerckh gemacht ^e n Wetter rockh	1	
Von einem von Abba, ohne fuetter gemacht ^e n Wetterrockh		60
Mit Seiden Zeug vnd Laubwerckh Verbrämbt ^e n Tollmann zum schönst ^e n gemacht	3	
Von einem Vngerisch ^e n Weiberrockh, dessen Müeder mit Paßamant Verbrämbt	2	
Vom ein ^e n Kurzen Samet ^e n mit Goldt verbrämbt ^e n gefüedert ^e n scheidl	1	25
Vom ein ^e n scheidl, so von Atlaß oder Tamaschtl		80
Von einen Weiberrockh, so von Englisch ^e n oder Wälsch ^e n thuech, mit zwey gulden ^e n Präm ^e n gemacht	1	
Von einem Stametenn, oder Lindisch ^e n weiber Rockh		50
Von ein ^e n Kernthuech ^e n Weiberrockh		35

⁴⁵ Győr – Moson - Sopron megye Soproni Levéltára, IV. 1003. Oertel anyag, Limitationes. Lad. X. Fasc. I. Nr. 14.

Testamentu. Woffgangen Schuesters

Quin besten berichet d'f' manig Arme doet d'ess minig Gint' d'f'f'f'f'
Vasser Ende d'
belang d'

Ich schaff minnig d'
d' d'

Quin d'
d' d'

Ich schaff minnig d'
d' d'

Ich schaff minnig d'
d' d'

Ich schaff minnig d'
d' d'

Ich schaff minnig d'
d' d'

Ich schaff minnig d'
d' d'

Inspenditur.

VÁROS: VÉGRENDELETI KÖNYV
(1533)⁴⁶

Testamentu^m Wolffgangen Schuesters

Zum Ersten bevilch Ich mein Arme Seel Gott, mei^{ne}m himlischen
vatter vndt der Junkfraw Maria, die soll mein arme Seel
belait^{en} zu Gott dem almechtig^{en}.

Ich Schaff meinem Sun philippen ein weingarthen Inn den
Schöndorffern.

Zum andern Schaff ich viiii lb d vndt das halb haus meinem
Sun philippen.

Zum Tritten Schaff ich meiner hausfrawen Anna das halb
haus vndt allen hausgeraid.

It^{em} Mer Schaff ich meiner hausfrawen Anna viiii t d.
Zu hilff domit sy den knaben, desster pas müg auffenthalten
mein Sun philippen.

It^{em} Mer Schaff ich meinem Sun hansen ein weingarthen
Inn der Eisgrueb vndt ain Enzenwag^{en}

It^{em} Ich Schaff meinem Stieff Sun Andre j f^l.

In beiwesen guetter Männer, mit namen Hans Leopold
vndt Colman Steirer vndt solhes geschäft mit gueter
vernunft mein lezsten willen verfertigt hab.
Do pitt Ich meine geschäftleit Zu vörderst durch gottes willen,
ob mein hausfraw Anna ablessig wer Zu meinem kindt,
so solten meine geschafft leit darZu schawen. Im 33 Jar

Inscript^{um} et precedens

---

⁴⁶ Archiv mesta Bratislavy, 4 n 2 Protocollum Testamentorum II. (Pozsony), fol. 69a (a kőtetbe bejegyezve 1535-ben)

Rüchtiger Arbeit

ii Freitag vor Cantate gebu Augustin Georgen
Das er am fingen püben mit /stranger
frag angezogen sat fet

ij ß d

iii azitwert nach opandj gebu dem fustho
von Büben von der Waidj zu furdj

i d

iiii Das fusthigere krossen gebu das er
sat geftagen 7 erj fündt ain p ij d
und erj fündt ain p j m fet

iiij ß er d

v Die warfen Cottoman gebu ain fusth
hge von xl fündt und xxij fündt
hin fusthater vom fündt ij d von der
fündt ain m fust

vj ß iiij d

Summa fet ij 2 iiij ß vviij d

VÁROS: KAMARAI SZÁMADÁSKÖNYV
(1529)⁴⁷

Zuchtiger Arbait

It ^{em} Freitag vor Cantate geb ^e n maister Georg ^e n, das er ain Jungen puben mit strenger frag angezogn hat flt	ii β d
It ^{em} Mittwoch nach exaudi gebn dem Zuchtig ^{er} vom Buben von der Weidn zu henck ^{en}	i t d
It ^{em} Des Züchtigers knechten gebn, das er hat geschlagen xLvj hundert ain p ^{ro} ii d vnd xii hundtin aine p ^{ro} i trx (?) flt	iiii β xx d
It ^{em} Die wochen Colomani geb ^e n aine ^m Zuch- tiger von xl hunten vnd xxvj hun- tin zuschlagen vom hundert ii d von der huntin ain trx Thuet	vi β iiiii d

Suma flt ii t iiiii β xxiiii d

---

⁴⁷ Archív mesta Bratislavy, K 79. Kammerbücher , fol. 235.

VÁROS: JEGYZŐKÖNYV
(1539)⁴⁸

Eadem Die

H^{err} Peter Hainrich sampt seiner VorerZelten beistennden, hat abermals ain Ersamen Rath vmb Gottes willem angelant vndt gepetten, seinen Sun Casp^{ar} hainrich^{en} auff porgschaft vndt widerstellung der gefengkniss Zuentledig^{en}, angesehen^{en}, das Er sich mit seinem wider sacher beredt, Er Ime solchs hie vndt dort vergeben, Ist von Mundt Zu Mundt erkant worden, das angesehen hern Pettern Hainrich^{en} alter sein guet geruech vndt Errlich herkhomen, dess herrn Leopolden Schreiberstorffers auch anderer Errlich Leut fürgepete, sonderlich herr Petter Hainrich hoch vndt vleissig gepete, Ist Er auff porgschafft der gefengkniss begeben der gestalt, das wo der almechtig mit dem verteindten ende machet, oder so Er gleich auff kheme, das Inn alweg dem gericht nicht begeben, sonder so Er der verteindt abgieng, die sach Inn Iste Casu et ead statu sein soll, wie die J[e]tzo ist.

Porgen sein Ambrosi Maier, Hans Grueber Camerer, Georg Stokhing^{er}, Sebastian Eisenreich, Mert Vorster, Jacob Preuhofer, Wolfgang Dorffner, Hans Huether, Pavel Durst, Blasi Thier, die haben vorgemelte Condition anZunemen gewidert, Ist ains Ersamen Rats beschaid angestellt auff nachst^{en} Rechtstag.

---

⁴⁸ Archiv mesta Bratislavy, 2 n 2 Protocollum Actionale II. fol 26a (Pozsony)

FEJEDELMI KANCELLÁRIA: VÉGRENDELET
(1566)⁴⁹

Namen Gottes des Vatters, vnd des sons, vnd des heilig^{en} Christus Am^{en}. Nachdem wie arme menschen alle tödlich sein, hab ich derselben meiner sachen bey gueter vernunft dermassen willen verordnen, damit wo der almächtig Gott mich aus diesem ellend in sein reich nemen wirt, khein zankh, hader vnd thädig hinter mir zwischen meiner fraw Muetter vnnd meiner lieben hausfrawen, weil vns der liebe Gott bisher noch nicht erben geben hat, bisher in meinem hab vnnd guet^{er} entstinden Am ersten befehle ich meine seele meinem liebeⁿ Herrn vnnd heyland Jesu Cristo meinem erlösen, vnnd seligmach^{en} in seine hende, vnnd meinen leib der lieber erden, darnach hab ich meinen letzten willen, mit verwilligung bei der meiner fraw Mueter vnd meiner lieb^{en} hausfrawen, also verordnet. Erstlich verlas ich meiner fraw Mueter al ir schulden, so sie mir schuldig ist, darüber las ich in gelt par R. 700, vnnd al mein erb in der Hermanstatt, vnnd aus der statt von Teich, wisen, vnnd ackerland mit solchem bescheid sie sich bemügen sol lassen, vnnd sonst von and^{eren} aller meiner güeter zu Cronen beweglich vnnd vnbeweglich abstehen, darnach verlas ich meinen bei den Brüdern al ir schulde, vnnd einen in den par gelt R. 100, welcher bei d^{em} summa Ft. R. 200, vnnd meinem Brueder Caspar las ich meinen besten beschlagenen Zebel, darnach meinem Brueder Alberto zu seinem studio las ich meine lateinische Bücher, das vbertheil allen meiner güeter hab vnnd guet beweglich vnnd vnbeweglich erbschaft, las ich meiner lieb^{en} hausfrawen Agnes, das sie von der meinig^{en} kheinen weiter angesprochen, noch getediget werden soll. Diesen meinen letzten willen, welchen ich bin gueter Vernunft vnnd Verstandt bey mir beschlossen hab, wil ich von erkennen wie eben geschrieben stehet vnd testiert ist gehalten haben, welches ich alhir mit meiner Aigener handschrift, vnnd meinem angebornen sigill, darzu mit Zeugnis vnd schegenwertigkheit der Ersamen vnnd weisen h^{err}en Herr Gallo schuler geschwornen Burger des erbern Rats vnnd h^{err} Mathie Frony stadtschreyber, mit irrer bey den aufgedruckhten sigillen, bezenet vnd bekreftiget haben, darzue auch mit aufgelegten Sigillen meiner fraw Mueter, vnnd meiner hausfrawen. Geschehen in Cronstatt am sechten tag Aprilis Im tun stet, fünfhundert sechs vnnd sechzigsten Jar.

---

⁴⁹ MOL, F1 – Gyulafehérvári Káptalan Országos Levéltára – Libri regii – 1. kötet: 10b-11b. Brassó, 1575. 04. 25. (Végrendelet) IN: Erdélyi Királyi Könyvek, DVD, Arcanum, 2005. Szerk.: Gyulai Éva

Srbary und Grundt //

Vuech des Koniglichen Schlos

und Vestung Comoren zu Hungere
gelegen summassenda stels von der Konig
ksag: äzte Warzue veroude und Depu
dierten Commissarien Alessi nor . .

In Namen von Jarum Lad. Koen Eiding Wien:

Ksag: äzte Jungmischen Comor Dab. Jarum
Grundt. Jar. Koen gedachte Ksag: äzte . .

Abend. Jar. zu Koen. Jar. Jar. Jar.
Grundt. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.

Comor, des Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.
Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.

Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.
Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.

Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.
Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.

Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.
Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.

Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.
Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.

Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.
Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.

Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.
Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.

Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.
Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.

Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.
Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.

Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.
Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.

Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.
Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.

Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.
Jar. Jar. Jar. Jar. Jar. Jar.

UDVARI KAMARA: URBÁRIUM (részlet)
(1592)⁵⁰

Urbary vnd Grundt-
puechs des Königlichen Schlos
vnd Vesstung Comorrn zu Hungern
gelegten Inmassen dasselb von der Röm^{ischen}
Khay^{serlichen} M^{aiestä}te darzue verondte vnd depu-
dierten Commissaryen Als hievor,
Erstlichen von herrn LadiBlaen Cubiny Röm^{ischen}
Khay^{serlichen} M^{aiestä}te Hungrischen Camer Rath, Hansen
Armbpruster höchstgedachter Khay^{erlichen} M^{aiestä}te
Oberdreissiger zu Preßburg, vnd Hansen
Hundert Irer M^{aiestä}te Mauttner zu
Comorrn, des Anno Ain Tausent fünfhund^{er}t
Zway vnd Neünzigisten Jars Souil sy hin
vnnnd wider in Erkhundigung gebracht, auch der
Vnndterthannen Anzaig nach vnd anderer
gehaltner Erkhundigung befunden werden
müg^{en} mit aller derselben herrlichkhaitten vnd
gerechtigkhaitten vnd hochhaiden, auch aller
derselben Einen vnnnd Zuegehörung nichts dauon
außgenomben, alles Weiß zusamben beschriben
in ain Ordnung gebracht, vnnnd aufgericht hab^{en},
vnnnd dann hernach Anno Ain Tausent Sechs
Hundert vnd Andern Jahr, durch Mehr höchstge-
dachter Röm^{ischen} Khay^{serlichen} M^{aiestä}te Hungerischen Cam-
mer Rath, vnd Profiandtverwaltter zu
Commorrn Herrn Hannsen Volckhardten Widt-
mer vnd Hannsen Armbprusster höchstgedacht^{er}
Khay^{serlichen} M^{aiestä}te Obberdreysigern zu Prespurge, als hievor
geordneten Commissaryen Von Neuen ander
durch der Vnderthannen Aussag vnd anderer ge-
haltner Erkhündigung durchsehen, Corrigiert,
beschriben vnnnd also Aufgericht word^{en}, als
hernach volgt.

---

⁵⁰ Wien, Hofkammerarchiv, Vermischte ungarische Gegenstände, rote Nummer, 46/A Komárom várának urbárium, 1592

Hier Brigor Droy, Simon Hofenburger, Ding Rigel, Ding Dikow, Anton Hofenburger, Ding Droy, allan Pagina, allan Vanian, Ding allan, allan Ding, allan Rigel, Ernst allan und Ding Droy, allan in Hofen und allan der Hofenburger Ding der Williger oder Linsenbar, zusehend und zusehen vor jedermannlich, was wunden, standes der Ordnung die sein mögen, das hier auf unser fleißig ersuchen, bitten und bittungen erlaucht und Gutwogen gebührt haben, dorthin und Ordnung auf dem obbenannten Hofenburger Ding der Williger, der Hofenburger Ding der Williger, und Linsenbar, mit der Königlichem Droy Stadt Linsau mit dieser Condition und Ordnung, das was auf, so viel auf unsere Nachkommen, die sie ungenüß mit Nutzen mögen gemacht werden, samstlich und sonderlich ersuchen, und unter diesem freijungill verbunden, gegen gedachte Hofenburger Ding der Williger der Stadt Linsau nicht drin ungenüß, "gute puet, frucht und fast sie halten und in Erbommen:

Erhalten das was nach Linsenbar, auch mit Entschaffen wollen und sollen die Hofenburger, so viel die Hofenburger Ding der Williger der Stadt Linsau ungenüß hat, Linsenbar, Stadt der Linsenbar Land, alle artickell oder irgend einen andern Inhabert nicht richten oder vor, "wissen Linsenbar Stadt Linsau Hofenburger Williger Ding.

Zusehend, ob irgend einrichtige sündel, freijungill in handwacht mit, "halten wunden, und unter und mit Vorwissen oder Vorwissen hindern werden oder vor unserer Ordentlichen Obrigkeit, sollen folgen mit Recht und Wissen dorthin, der Hofenburger Ding der Williger der Stadt Linsau freijungill, und folgen sie nicht abgelegt werden.

Und sie ungenüß und freijungill, haben wir obbenannte allan, das Linsau handwacht der Williger Ding der Stadt Hofen, mit unserm artickell freijungill freijungill und der Hofenburger Ding der Williger der Stadt Linsau wunden, lassen. Zusehen das, 28 tag July, das 1623 Jahr.

A ROZSNYÓI TAKÁCS CÉH SZABÁLYZATA
(1623)⁵¹

Wier Griger Romp, Simon Rosenberger, Girg Rigll, Girg Schetonk, Ferencz Rosenberger, Girg Rogaczkhi, Merln Scheina, Michel Demian, Girg Medla, Merln Koch, Mattais Rigll, Cristoff Menczll vnndt Girg Schmied, Mittwohner in Rosenaw vnndt Maister der Ehrbaren Zech der Zwillicher oder Leineweber, thuen khundt vnndt Zuwissen vor Jedermaniglich, waaß würden Standes oder Ordnung die sein mögen, daß wier auff vnser fleisiges ersuchen, bitten vndt begehren erlangt vnndt Zuewegen gebracht haben Artickell vndt Ordnung vnseren obbemelten Ehrbaren Zechen der Zwillicher von der Ehrbaren Hauptzech der Zwillicher vnndt Leineweber, auß der Königlichen Freyen-Stadt Caschaw: Mit dieser Condition vnndt Ordnung, daß wier vnß, so wol auff vnsern Nachkommen, wie sie nochmalß mit Nahmen mögen genenet worden, samptlich vnndt sonderlich verschrieben, vnndt vnter vnserm Zech in sigill vrkunden gegen, gedachte Ehrbarn Zech der Zwillicher der Stadt Caschaw auff diese nachfolgende punct steiff vndt fest Zue halten vnndt nachZuekommen.

Erstlichen, daß wier nach keiner maß vns nit vnterstehen wollen noch sollen diese Artickell, so vns die Ehrbare Hauptzech der Zwillicher der Stadt Caschaw mitgethailt hatt, keiner andern Stadt oder Flecken, daß Landes solche artickell oder irgendt einen andern Zechbrieff auffrichten ohne vorwissen Gemainer Stadt Caschaw Ehrbahren Zwillicher Zechen.

Zum andern ob irgendt vnrichtige händll Zwischen vns in Handwercks entstehen würden vnndt vnter vns nit vertragen oder verglichen kundten werden oder vor vnserer Ordentlichen Obrigckheit sollen solche mit Rest vndt wissen deroselben, der Ehrbaren Hauptzech der Zwillicher der Stadt Caschaw furgetragen vnndt solche Hin vndt abgelegt werden.

Dessen Zue mehrer vrckhundert vnndt sicherheit, haben wier obbemelte Maister daß Löblichen Handtwerckhs der Zwillicher Zech der Stadt Rosenau mit vnserm auffgerichten Zech in sigill verfertigt vnndt der Ehrbaren HauptZech der Zwillicher der Stadt Caschaw wiederfahren lassen. Geschehen den 28 tag July deß 1623 Jahrs.

---

⁵¹ Archiv Mesta Košic (Kassa Város Levéltára, Kassa – Szlovákia), Cehalia Tkáči (Takács céhek), 1623.

MAGÁNSZEMÉLY: HÁZELADÁS
(1511)⁵²

Ich Ursa hawsfraw des Emrichen salig^en v^{er}lassene wittib bekchenn mit dis^en off^en prieff, das ich recht unnd mitt guett^{er} v^{er}nunfft v^{er}kchawfft unnd hyn geben hab haws, akch^er, wismat unnd weing^rt^en, unnd das selbig haws ist an der Crappin zwisch^en des Urban Kchram^{er} hawss unnd des Urbanetz Gradetzek haysern, unnd der akcher ligt pey dem wasse^r Crapinschitza unnd da pey ub^{er} das vogenant wass^er ligt ein akch^er des Micheln Mayschytz unnd des Mich^eln Widkowcz umb ein su^mma gelts, des ich voligklich peczalt pin word^en von der erbern unnd tug^enthafftig^en fraw^en Agatha v^{er}lassner wittib des salig^en Jorg^en Dwsa. Unnd der weing^rt^en ligt auff des marckhts perg zwisch^en des Urbanecz Gradiczek unnd h^erm Gregor^en caplans an der Crappin ym geschloss und des Mathey Swesdak. Unnd ich obgenante Ursa des Emrich^en saligen v^{er}lassene wittib v^{er}phlich mich der obgenant^en Agatha kchein zwespruch mer zw haben zw dem obgenant^en guett ich od^{er} meine erb^enn. Unnd da pey sein gewes^en die erbern unnd weys^en Mathei Vlanko die selbig zeytt richt^{er} an der Crappin unnd Barlabasch unnd Lienhart Pokafantz unnd Alex Fleischhak^er und Fabian Mikulicz unnd Emrich ambtman Strasnischek unnd Jorg Czernogoy unnd Michel Mayschicz all mitt purg^{er} an der Crappin unnd ich obgenante Ursa zw pesst^er zewgung gepett^en hab den erber^en unnd weys^en Ba^rlabasch^en Strasnischek unnd den Alexen Fleischak^er, damit sy den richt^{er} unnd die gancz gemain an der Crappin pitten von meine weg^en iren sig^el auff den prieff drukch^{en}. Unnd das geschech^en ist am suntag^en vor sandt Helene tag/ ach Cristis gepurd^t funczeh^en hundert jar unnd ym aindleft^en jar^e.

---

⁵² MOL DL 34432/I. (claustru Paulinorum Lepoglavensium 2-18)

20 Aprilis.

Dans Paul Garreau, das be Unter
des hoch Junfer, des garten
gut 55 fische fande gefund

gabes $\frac{1}{2} \frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ - R - 202

Mose, das be den der Obere mit
fand, fünf fische fande gefund

$\frac{1}{2} \frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ - R - 12

Vollst heimisch hat sich ander
332 fische fande $\frac{1}{2} \frac{1}{2}$ auf

gemacht. $\frac{1}{2}$ R - 190

Günther, das 25 fische
 $\frac{1}{2} \frac{1}{2}$ gabes - R - 62

Das zehnte Langer, das
be das des Junfer, gepufft.

Was im Juni fadde vor fische
je, gabes für alle - R - 70

Lorenz Hellenbrand hat den
des Langer 23 fische gefund

das für die Junfer gefund $\frac{1}{2}$ R - 21

Mose, das be 5 fische fande den
des Obere mit fande für 20

für gefund $\frac{1}{2} \frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ R - 15

Mose, das be 4 fische fande
den des hoch Junfer $\frac{1}{2} \frac{1}{2}$

gefund. $\frac{1}{2}$ R - 6

Das für be 9 fische fande
gefund, $\frac{1}{2}$ R - 9

Thomas Meyer, Zimmerey
hat $\frac{1}{2}$ den die alle fande

den für gefund, und die den
für gefund gemacht für $\frac{1}{2}$

gabes - $\frac{1}{2}$ R - 40

Lukas Probst, das für 33
fische fande auf gemacht, fande

ander für $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ gefund R - 99

R 7 24

Paul Kersch

Paul Kersch, das für 24
3 Kisten für die gefund

aufgefund für $\frac{1}{2} \frac{1}{2}$ gefund R - 5

Das Langer, das be für
9, fische fande den, den

für gefund für gefund
lassen für $\frac{1}{2} \frac{1}{2}$ R - 46

27 Aprilis.

Das für die Dierische Wörner
das be ein Neues Bading für

gefund gemacht gabes - R - 50

Mose, das be den Neues gefund
gemacht $\frac{1}{2} \frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ R - 10

Das für be die alle Mander
den die alle gefund aufgefund

den gefund, gefund gefund R - 40

Mose, das be ein alle Bading für
gefund, $\frac{1}{2}$ R - 24

Das gemacht, Dierische made
auf gefund gabes - R - 1

Das Oberste, das für die fische
Bading, das be für die gefund

fische gefund, das für die gefund
gefund, und die alle gefund

mit fische gefund den gefund
für gefund für gefund

$\frac{1}{2} \frac{1}{2}$ gefund - R - 3 92

Das Wörner, das für 33 fische
fande den, den Obere mit für

ab für gefund $\frac{1}{2} \frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ R - 2

Mose, das be 32 fische fande
den den hoch Junfer den für

den, für gefund $\frac{1}{2} \frac{1}{2}$
gefund gefund $\frac{1}{2}$ R - 10

Lorenz Hellenbrand hat den
Obere mit 20 fische fande für

fische $\frac{1}{2} \frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ gefund - R - 70

R 15 53

VÁROS: SZÁMADÁSKÖNYV
(1585)⁵³

20 Aprilis

Dem Paul Hewer, das er under dem teich zwischen den garten hat 55 fuhr sandt gefürt, geben p^{er} d. 1 ½, it^{em} f. - d. 82 ½
Mehr hat er von der obern mül herab fünff fuhr sandt gefürt, per d. 2 ½, it^{em} f. - d. 12 ½
Wolff Honickl hat selb ander 132 fuhr sandt p^{er} d. 1 ½ aufgeworffen, it^{em} f. 1 d. 98
Einem paur, umb 25 füllfas, per d. 2 ½, geben f. - d. 62 ½
Dem maister Leonhart Schmid, d^az er hat den pauzeug gepessert, wie im pau zeddel verzeichnet ist, geben für alles f. - d. 78
Lorentz Hilleprant hat von der kirchen 21 fuhr gerüst holz zur paustett gefürt, p^{er} f. - d. 21
Mehr hat er 6 fuhr sandt von der obern mül herab zum gepu gefürt, per d. 2 1/2, it^{em} f. - d. 15
Mehr hat er 4 fuhr sandt unter dem teich herauf p^{er} d. 1 ½ gefürt, item f. - d. 6
Auch hat er 9 fuhr wasser gefürt, per f. d. 9
Thoma Weger, zimermann hat 2 1/2 tag die alten scheub truchen gepessert, auch ein thor zur poste gemacht, im p^{er} d. 16, geben it^{em} f. - d. 40
Lucas Stroschnaider hat 133 fuhr sandt aufgeworffen selb ander, inen per d. 1 ½ gezalt, f. 1 d. 99 ½

f. 7. d. 24.

Bartl Katschitzki hat selb dritt 3 klafter erd aus der grüntfest ausgefürt, inen p^{er} d. 35, geben f. 1 d. 5
Dem leiten ambt, das er hat 91 fuhr kiselstain und schwarze maurstein zum gepau füren lassen, geb^en p^{er} d. 6, it^{em} f. 5 d. 46

27 Aprilis

Dem pinder Dionisio Werner, das er ain neue boding zum gepau gemacht, geben f. 1 d. 50
Mehr hat er drey neue gelten gemacht p^{er} d. 6, it^{em} f. - d. 18
Auch hat er die alten merderschaff und die alten gelten aufgesetzt und gepunden, dafür geb^en f. - d. 48
Mehr hat er ain alte boding gepunden p^{er} f. - d. 24
Item gemelten Dionisio mehr

auf arbeit geben f. 1 d. -

Dem obristen, herrn Fantschi Georgen, das er seine gefangene türcken hat lassen kiselstain ausgraben, und derselben sechs und fünfzig fuhr mit seinem wagen und rossen zur grüntfest füren lassen p^{er} d. 7, gezalt, f. 3 d. 92
Hans Winter hat 33 fuhr sandt von der obern mül herab zum gepu gefürt p^{er} d. 2 ½, it^{em} - d. 82 ½
Mehr hat er 12 fuhr sandt und^{er} dem teich zwischen den garten zum gepu gefürt p^{er} d. 1 ½, dafür geben it^{em} f. - d. 18
Lorentz Hilleprant hat von d^{er} obern mül 28 fuhr sandt gefürt p^{er} d. 2 ½, gezalt f. - d. 70

f. 15 d. 53 ½

⁵³ MOL Magyar Kamara archívuma, Városi és kamarai iratok (E 554) fol. Germ. 713. 6-7.

 Sitzung
 des hohen Präsidiums.

Andornak ist ein von Menschen ge-
 dachtes für östlich Prädial, gränzt sich
 von Orient mit dem westlichen Prädial
 gegen Occident mit Nagy also,
 gegen Mittag mit Nagy Talha, gegen
 Westen mit der Tala, das ist ein
 Wasserlauf, in dem Andornak
 in dem Andornak, wie in der
 Karte auf dem großten, welche für
 die östliche in 1. 52 t. 27. in dem
 Capital kommen auf - -

- 1139 fl. 34 t. - 2.

In der halben und partikulär weislich
 ist für mich, und den man den von
 dem Grund auf den aufbauen
 und in der halben in der halben
 in der halben in der halben in der
 Capital - -

- 1200 fl. - "

in der halben willan alle, ist nicht
 in der halben in der halben, in der
 in der halben in der halben in der
 in der halben in der halben in der
 in der halben in der halben in der
 in der halben in der halben in der

Wien den 15. August 1796.

 Johann Friedrich von ...

MAGYAR KAMARA: EGY PUSZTA BECSÚJE
1696.⁵⁴

Schätzung
deß öden praedii Andornak

Andornak ist ein von manchen ge-
denken her ödes praedium, gränzt ge-
gen orient mit dem auch wüsten praedio
Osztoros, gegen occident mit Nagy Aszo,
gegen mittag mit Nagy Tallya, gegen
mitternacht mit Kis Talia, das Erlauer
wasser fliesset mitten hindurch dises
öden Andornak, würdet auf fünff
ganze lehen geachtet, welche hiermit
alß öde a' 1 f. 52 kr. 2 d. in anschlag
per capital kommen auf 139 f. 35 kr. – d.
In waldung und particular wismath
ist hernichts, und kan man den von
disen grund nach und nach anbauenden
und eingehenden traydt zehendt a' 20
metzen zu 60 d. ungar^{ischen} in capitale
anrechnen auf 200 f.
Im übrigen weillen alles öed, ist nichts
mehr in anschlag zu nehmen, daher
dises öede orth in capitale gerechnet
würdet, auf drey hundert dreys-
sig neun gulden rhein^{isch} dreyszig
fünff kreuzer.
Erlau, den 16, Januar 1696.
l.s. Johann Chris. Franz Pentz

---

⁵⁴ MOL Urbaria et Conscriptioes (E 156) 1-40

MAGYAR KAMARA: SZÁMVEVŐTISZT NYUGTÁI
(1589)⁵⁵

Ich Georg Püchler ro^{mischer} kay^{serlicher} m^{ayeste}t ranntmaist^{er}
der herrschafft Canischa bekhenn, daß ich auß
handden Egrälly Lässlo hauptman und hofrichter zu Kha-
pornackh und Sallāwahr vom erssten januarii biß lest^{en}
decembris dits zwayundachtzigisten jars zu dem
khayserlichen profandt wesen neünundachtzig
khübl halb trait und sechßunddreissig emer wein
endpfangen hab. Sag hierauf wolgemelten
Egräly od^{er} wer verner quittiernß bedurfftig, ob-
gemelter 89 khübl trait und der 36 emer wein
hiemit frey, quit, ledig und müessig. Im faal auch
ainige andere quittung, so junger alß dise fur-
khumben, sollen dieselben todt und ab, und alles
meines endpfanngs mit diser quittung dises jars
vollig quittiert sein. Deß zu waren urkhundt
gib ich ime dise schein und^{er} meiner handschrift
und pedschafft verfertigt. Actum Canischa, den
lest^{en} decemb^{er} anno 82 ist.
Geörg Püchler *manu propria*

Ich Geörg Püchler ro^{mischer} khay^{serlicher} m^{ayeste}t randtmaister
der herrschafft Canischa bekhenn, das ich von
dem edlen und vessten Eegrally Lasslo, hofrichter
zw Khaporna (!) zechen emer wein auf
Sallauar endphang hab. Sag hierauf
wolernantten herrn Egräly, od^{er} wen ver-
ner quitierns pedurfftig, soliche
zechen emer wein frey, quit, ledig
und miessig, des zu waren ur khundt
gib ich ime disen schein mit meiner
handschrift und pedtschafft verfertigt.
Bescheh alda zu Canischa den 7 tag julli
des 82 jar ist.
Geörg Püchler *manu propria*

---

⁵⁵ MOL Magyar Kamara archívuma, Városi és kamarai iratok (E 554) fol. Germ. 714. 9, 10.

Laus deo semp. A. 92. die 1 Octobris

J. S. Mathen Pfarrer Stadt Zimmern in Erzbischofthum
Sunderguggen. vordigen Jabt, daz dem Wohlgeboren Herrn
Pistario. Brunsforis Crucis. im crassschaffen, der notdürft
uns fruchtig habn. unterschridt dazn, R. 3. d. 25.

Mathen Pfarrer
Stadt Zimmern in
Erzbischofthum

Das ist ein Brief von dem Ertzbischof von Colmar, Herr
Pistario, daz dem Wohlgeboren Herrn
Pistario. Brunsforis Crucis. im crassschaffen, der notdürft
uns fruchtig habn. unterschridt dazn, R. 3. d. 25.

Das ist ein Brief von dem Ertzbischof von Colmar, Herr
Pistario, daz dem Wohlgeboren Herrn
Pistario. Brunsforis Crucis. im crassschaffen, der notdürft
uns fruchtig habn. unterschridt dazn, R. 3. d. 25.

MAGYAR KAMARA: A KÖRMÖCI PIZETÁRIUS NYUGTÁI
(1591)⁵⁶

Laus Deo semper a^{nno} 91 die 1 Octobris

Ich Merten Pacher, stadt Zummerman in Crembniz beken
durch gegenwertigen zettl, das ich dem wohlgebornen herrn
pisetario brovisoris crucis den wasserkasten zur noturfft
verfertiget habe, betreffendt dänen f. 1. d. 25

Merten Pacher
stadt zimmerman in
Crembniz

Ich Christoff Glaser, mitwohner in Crembnitz, bekenn hiemit,
daß ich von dem edlen unnd vessten herrn Ladislao Koloschwary
ihr^{en} m^{ayeste}t pistari unnd verwallter deß creutz ländls, fur mein
glas arbeyt, deß verschiennen 91 jars empfangen hab hung^{arisch}
in müntz f. 2 d. 50, dessen zue urkhundt hab ich diese
quittung mit meinem petschier verfertigt. Cremnicz, den 2
tag februarii, anno 92.

Ich Matthias Müllner bekenn mit dieser meiner schriftlichen
zeugnuß, daß ich in meinem müllner ampt von der khorn-
müll auff Crembnitz, deß verschiennen 91 jars dem edlen
und vessten herrn Ladislao Koloschwary, alß pisetari unnd
span deß creutz ländls, uberanttwortt hab funhundert
neun und zwinczig viertl getraidt. Dessen zue urkhundt
hab ich seiner v^{esten} diese bekhanntnuß mit meinem petschier ver-
fertigt zuegestellt. Crembnitz den 2 februarii anno im 92 jar.

---

⁵⁶ MOL Magyar Kamara archívuma, Városi és kamarai iratok (E 554) quart. Germ. 530. 2, 3, 5.

